

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Nowoczesne szerokopasmowe sieci telekomunikacyjne stanowią kluczowy element infrastruktury państwa – są niezbędne dla sprawnego działania administracji publicznej, służb ratowniczych, Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, systemów ochrony zdrowia, energetyki, finansów i transportu, a także dla świadczenia usług na rzecz obywateli, przedsiębiorstw i całego społeczeństwa informacyjnego.

Inwestycje w sieci światłowodowe przynoszą szereg korzyści społeczno-gospodarczych:

- **Rozwój nowoczesnej gospodarki:** szybki i niezawodny internet jest niezbędny dla rozwoju gospodarki cyfrowej, wspierania innowacji, działalności start-upów, cyfryzacji sektora publicznego oraz podnoszenia konkurencyjności przedsiębiorstw na rynku międzynarodowym.
- **Wyrównywanie szans rozwojowych:** dostęp do szerokopasmowego internetu eliminuje wykluczenie cyfrowe, szczególnie na terenach wiejskich i peryferyjnych, zwiększając dostęp do edukacji, pracy zdalnej oraz usług publicznych.
- **Przyciąganie inwestycji:** rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna stanowi jeden z kluczowych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej regionów oraz kraju jako całości.

Jako element infrastruktury krytycznej rozbudowa oraz modernizacja sieci telekomunikacyjnych jest warunkiem *sine qua non* dla utrzymania bezpieczeństwa i stabilności państwa. Należy to także traktować jako priorytet o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa, stabilności i rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej. Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej to nie tylko odpowiedź na bieżące potrzeby gospodarcze i społeczne, ale przede wszystkim element skutecznej polityki bezpieczeństwa narodowego w obliczu dynamicznie zmieniających się zagrożeń geopolitycznych. W zaprezentowanym w październiku 2024 r. projekcie Strategii Cyfryzacji Polski do 2035 roku¹ podkreślono, że „sfera technologii cyfrowych jest kluczowym polem nasilającej się rywalizacji geopolitycznej”, a więc inwestowanie w sieci 5G i kolejnych generacji „przestaje być kwestią

¹ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/strategia-cyfryzacji-polski-do-2035-roku>

wyboru – staje się koniecznością” dla bezpieczeństwa państwa i ciągłości działania administracji. Koresponduje to z zapisami Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej (2020)², gdzie wyraźnie wskazano, że „*Sieci łączności stacjonarnej i mobilnej są podstawą wymiany informacji. Obejmują one łączność głosową, transmisję danych, wideo i szeroko pojęty dostęp do Internetu dla wszystkich innych kluczowych sektorów gospodarki. Jako takie, systemy łączności są kluczowym elementem zasobów bezpieczeństwa narodowego i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, a zatem stanowią ważny element krajowej infrastruktury krytycznej. W tym zakresie kluczowym wyzwaniem jest rozbudowa bezpiecznych i nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych zdolnych obsłużyć coraz większą ilość użytkowników końcowych i systemów.*”. Dlatego ich modernizacja musi nadążać za rosnącymi potrzebami użytkowników oraz systemów zarządzania kryzysowego. Z kolei Rekomendacje Biura Bezpieczeństwa Narodowego do aktualizacji Strategii Bezpieczeństwa Narodowego³ wymagają „*zagwarantowania autonomii i bezpieczeństwa w zakresie komunikacji i transmisji danych dla operatorów infrastruktury krytycznej*” oraz wzmocnienia „*bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych*” przez obowiązkowe stress-testy wszystkich operatorów usług kluczowych.

W dniu 11 maja 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1309 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 i uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej) (Dz. Urz. UE L 2024/1309 z 8.05.2024, str. 1), zwane dalej „rozporządzeniem 2024/1309”. Przepisy rozporządzenia 2024/1309, w odniesieniu do zdecydowanej większości przepisów, zaczęły obowiązywać od dnia 12 listopada 2025 r. Wraz z wejściem w życie rozporządzenia 2024/1309 utraciła moc dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 155 z 23.05.2014, str. 1), zwana dalej „dyrektywą kosztową”.

Wydanie rozporządzenia 2024/1309 było poprzedzone przeglądem dyrektywy kosztowej oraz analizą stopnia realizacji celów zawartych w dokumentach i aktach unijnych dotyczących wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej. W związku z tym, że cele określone

² https://www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/Strategia_Bezpieczenstwa_Narodowego_RP_2020.pdf

³ https://www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/REKOMENDACJE_SBNRP_4_lipca_2024.pdf

w komunikacie Komisji Europejskiej z dnia 19 maja 2010 r. pn. „Agenda cyfrowa dla Europy” zostały w dużej mierze osiągnięte lub stały się nieaktualne – odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do internetu o przepustowości 30 Mb/s wzrósł z 58,1 % w 2013 r. do 90 % w 2022 r., a zapewnienie dostępności łączności o przepustowości tylko 30 Mb/s nie jest już dostosowane do przyszłych wyzwań i nie jest spójne z celami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.), zwanej dalej „EKŁE”. W decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz. Urz. UE 323 z 19.12.2022, str. 4) zaktualizowano cele na 2030 r. Zdecydowanie lepiej odpowiadają one przewidywanym potrzebom w zakresie łączności – w ich ramach wszystkie europejskie gospodarstwa domowe powinny być objęte siecią gigabitową, a wszystkie obszary zaludnione – ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G.

W myśl motywu 3 rozporządzenia 2024/1309, *„aby osiągnąć te cele, prowadzona polityka musi doprowadzić do przyspieszenia, uproszczenia i obniżenia kosztów wdrażania stacjonarnych i bezprzewodowych sieci o bardzo dużej przepustowości na całym terytorium Unii, w tym poprzez stosowne planowanie, wzmocnioną koordynację i wprowadzenie uproszczonych i sprawnych procedur udzielania zezwoleń, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne spoczywające na operatorach i administracji krajowej”*. Rozporządzenie 2024/1309 określa narzędzia, które mają prowadzić do osiągnięcia celów związanych z realizacją sieci o bardzo dużej przepustowości, dotyczy uproszczenia i przyspieszenia rozwoju infrastruktury cyfrowej w Unii Europejskiej, co jest kluczowe dla rozwoju gospodarki cyfrowej. W odpowiedzi na dynamiczny rozwój technologii, rozporządzenie 2024/1309 promuje wspólne wykorzystywanie infrastruktury technicznej, wzmacnia koordynację robót budowlanych, wprowadza cyfryzację obsługi procesu inwestycyjnego oraz dąży do minimalizacji kosztów, co ma przyczynić się do efektywnego wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, takich jak sieci światłowodowe i 5G, szczególnie na obszarach wiejskich i słabo zaludnionych.

Rozporządzenie 2024/1309 podkreśla znaczenie wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej i zapewnienia przejrzystości w zakresie planowanych robót budowlanych. Państwa członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek ustanowienia pojedynczych punktów informacyjnych, które będą centralizować informacje o

infrastrukturze technicznej i upraszczać procedury administracyjne, takie jak udzielanie zezwoleń. Rozporządzenie 2024/1309 przewiduje również szczególne zasady dotyczące wyposażenia nowych budynków i budynków poddawanych remontom w infrastrukturę światłowodową, co ma na celu zapewnienie gotowości obiektów do instalacji w nich sieci o wysokiej przepustowości. Podstawowym jednak celem unijnej legislacji jest obniżenie kosztów budowy sieci telekomunikacyjnych. Ustawodawca europejski jest w pełni świadomy, że budowa sieci jest skomplikowana, czego odbiciem jest długi czas jej realizacji. Rozporządzenie 2024/1309 ma zatem też na celu skrócenie procedur i przyspieszenie inwestycji.

Projektowana ustawa nie wdraża wszystkich rozwiązań wynikających z rozporządzenia 2024/1309. Niektóre zagadnienia wymagały będą szerszej dyskusji uwzględniającej m. in. głosy beneficjentów rynku telekomunikacyjnego. Szerszego uzgodnienia i omówienia również z właściwymi resortami i instytucjami wymagać będą takie kwestie jak:

- organizacja scyfryzowanych pojedynczych punktów informacyjnych udostępniających odpowiednie narzędzia cyfrowe, takie jak portale internetowe, systemy teleinformatyczne, bazy danych, platformy cyfrowe lub aplikacje cyfrowe, w celu zapewnienia wykonywania wszystkich praw i obowiązków online,
- ustanowienie krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi, w celu zapewnienia sprawnego dostępu do cyfrowych pojedynczych punktów informacyjnych,
- zapewnienie zasobów technicznych, finansowych i ludzkich w celu wsparcia rozwoju i cyfryzacji pojedynczych punktów informacyjnych,
- zwolnienia z wymogu przeprowadzania procedury udzielania zezwoleń.

Co do zasady rozporządzenie 2024/1309 powinno być stosowane bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej od dnia 12 listopada 2025 r. Niemniej jednak w pierwszej kolejności należy wskazać, że poziom jego regulacji nie jest pełny, zwłaszcza w stosunku do uchylanej przez nie dyrektywy kosztowej.

Należy mieć na uwadze charakter i treść rozporządzenia 2024/1309. Art. 1 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309 *expressis verbis* stanowi, że ono jedynie „ustala minimalne wymogi” służące osiągnięciu celu określonego w ust. 1, natomiast państwa członkowskie Unii Europejskiej „mogą utrzymać lub wprowadzać zgodne z prawem Unii środki, które są bardziej rygorystyczne lub bardziej szczegółowe niż te minimalne wymogi”. Tym samym

prawodawca unijny przewidział model harmonizacji ograniczonej do minimum (*minimum harmonisation*), pozostawiając państwom członkowskim Unii Europejskiej swobodę normatywną. Rozszerzenie lub uszczegółowienie regulacji – w tym redakcyjne powtórzenie definicji unijnych bądź wzbogacenie katalogu definicji o pojęcia funkcjonujące w krajowym porządku prawnym – jest zatem nie tylko dopuszczalne, lecz w świetle *ratio legis* rozporządzenia 2024/1309 wręcz konieczne i pożądane, o ile służy przyspieszeniu i obniżeniu kosztów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości. Takie rozumienie przytoczonego przepisu rozporządzenia 2024/1309 znajduje swoje dodatkowe potwierdzenie w motywie 11 rozporządzenia 2024/1309, w którym wskazano, że akt ten „nie uniemożliwia państwom członkowskim wprowadzenia lub utrzymania przepisów krajowych zgodnych z prawem Unii, które służą promowaniu wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej lub umożliwiają bardziej efektywne i szybsze wdrażanie nowej infrastruktury technicznej poprzez uzupełnienie praw i obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu lub poprzez wprowadzenie ambitniejszych przepisów”. Ustawodawca unijny wymienia przy tym przykładowe obszary, w których możliwe są dalsze krajowe modyfikacje; wśród nich znajdują się również kwestie definicyjne (np. rozszerzenie zakresu obowiązków informacyjnych). Warto podkreślić, że rozporządzenie 2024/1309 posługuje się językiem dyrektywnym („państwa członkowskie mogą”), a zatem samodzielnie przyznaje ustawodawcy krajowemu kompetencję do doprecyzowywania materii objętej aktem unijnym, o ile nie narusza to zamkniętego katalogu wyłączeń określonego w art. 1 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309. Projektowane przepisy w żaden sposób nie ingerują w te bezwzględnie wiążące postanowienia. Częściowa modyfikacja definicji unijnych w ustawie nie oznacza ich „zmiany” w rozumieniu prawa Unii Europejskiej. Definicje w projekcie ustawy częściowo odsyłają do brzmienia rozporządzenia 2024/1309 w zakresie niezbędnym do zapewnienia spójności systemowej z już obowiązującymi przepisami krajowymi (np. definicja operatora sieci), jak i ustawodawstwa krajowego w celu uniknięcia kolizji terminologicznej z pojęciami występującymi już w prawie krajowym (np. roboty budowlane). Każde odstępstwo od literalnego brzmienia przepisów rozporządzenia 2024/1309 ogranicza się do elementów, które nie determinują zakresu merytorycznego uprawnień lub obowiązków wynikających z prawa Unii Europejskiej, lecz służą wyłącznie klarowności regulacji oraz efektywnej jej aplikacji przez organy krajowe. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej konsekwentnie dopuszcza takie techniki legislacyjne, o ile nie prowadzą do ograniczenia skuteczności (*effet utile*)

rozporządzenia⁴. Doktryna od dawna wskazuje, że w takiej konstrukcji kompetencje krajowe nie wygasają, lecz są ograniczone jedynie zasadami pierwszeństwa i skuteczności prawa Unii Europejskiej Michael Dougan ujmuje to następująco: „Państwa członkowskie mogą utrzymywać, a często także wprowadzać bardziej rygorystyczne standardy regulacyjne (...) kompetencje krajowe nie zostają całkowicie wyłączone” („minimalna harmonizacja <...> kompetencje krajowe nie zostają całkowicie wyłączone”)⁵.

Klauzule takie jak ta zawarta w art. 193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 202 z 7.6.2016, str. 47), zwanego dalej „TFUE”, potwierdzają tę logikę wprost. Orzecznictwo potwierdza, że nawet przy akcie o bezpośrednim zastosowaniu państwa muszą przyjmować normy wykonawcze i sankcyjne, byle były one „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające”. W sprawie Komisja vs. Grecja Trybunał Sprawiedliwości Wspólnoty Europejskiej uznał, że wybór sankcji należy do ustawodawcy krajowego⁶. Z kolei linia orzecznicza Rewe-Zentralfinanz⁷ i Comet⁸ utrwała zasadę autonomii proceduralnej: to prawo krajowe określa środki dochodzenia roszczeń z prawa Unii Europejskiej, o ile nie czyni ich wykonania „niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym” oraz nie jest mniej korzystne niż w analogicznych sytuacjach krajowych. Tak więc przy projektowaniu ustawy pomocniczej do rozporządzenia 2024/1309 ustawodawca zachowuje swobodę konstrukcyjną, jeśli przestrzega tych granic.

⁴ Linia orzecznicza Trybunału Sprawiedliwości, zapoczątkowana w wyroku z 16 grudnia 1976 r. w sprawie 33/76 Rewe-Zentralfinanz i Rewe-Zentral (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:61976CJ0033>), w którym Trybunał stwierdził, że – przy braku uregulowań unijnych – państwa członkowskie mogą stosować własne reguły proceduralne lub materialne, o ile (i) nie są mniej korzystne niż reguły odnoszące się do roszczeń podobnych w prawie krajowym (zasada równoważności) oraz (ii) nie czynią wykonywania praw przyznanych przez prawo Unii „niemożliwym w praktyce lub nadmiernie utrudnionym”, czyli nie podważają skuteczności (*effct utile*) prawa unijnego. Ta sama myśl została rozwinięta w wyroku z 5 marca 1980 r. w sprawie 265/78 Ferwerda BV / Produktschap voor Vee en Vlees (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61978CJ0265>). Trybunał wyjaśnił tam, że krajowe przepisy mogą regulować kwestie nieobjęte wprost rozporządzeniem – na przykład tryb zwrotu nienależnych należności – pod warunkiem, iż nie naruszają jednolitego stosowania i skuteczności aktu unijnego.

⁵ Michael Dougan, *Minimum harmonization and the internal market w: Common Market Law Review* nr 37 <https://kluwerlawonline.com/journalIssue/Common+Market+Law+Review/37.4/67>

⁶ Wyrok Trybunału z dnia 21 września 1989 r. Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Greckiej. Niewypełnienie zobowiązań państwa członkowskiego – niewprowadzenie i niezapewnienie środków własnych Wspólnoty. Sprawa 68/88. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A61988CJ0068>

⁷ Wyrok Trybunału z dnia 16 grudnia 1976 r. Rewe-Zentralfinanz eG i Rewe-Zentral AG przeciwko Landwirtschaftskammer für das Saarland. Odesłanie prejudycjalne: Bundesverwaltungsgericht – Niemcy. Sprawa 33/76. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A61976CJ0033>

⁸ Wyrok Trybunału z dnia 16 grudnia 1976 r. Comet BV przeciwko Produktschap voor Siergewassen. Odesłanie prejudycjalne: College van Beroep voor het Bedrijfsleven – Niderlandy. Sprawa 45-76. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A61976CJ0045>

Rozporządzenie 2024/1309 musi znaleźć zastosowanie na gruncie różnorodnych systemów prawnych państw członkowskich Unii Europejskiej, jednakże z uwagi na swój uniwersalny charakter, nie będzie instrumentem zdolnym do zaadresowania wszystkich aspektów procesu inwestycyjnego. Dlatego z uwagi na znane już rozwiązania prawne rozporządzenia 2024/1309, aby mogły być one w pełni skuteczne na gruncie krajowym, konieczne są zmiany istniejącego prawa. Mając również na uwadze, że rozporządzenie 2024/1309 zastąpiło dyrektywę kosztową, która implementowana była w latach ubiegłych, głównie przez przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 562), zwanej dalej „Megaustawą”, konieczne są takie zmiany w przepisach, które przygotują otoczenie prawne regulacjom towarzyszącym wprowadzeniu nowego rozporządzenia unijnego. W szczególności należy wskazać na zawarty w rozporządzeniu 2024/1309 mechanizm utrzymania przepisów krajowych, o ile realizują one założone cele, w sposób co najmniej dalej idący niż rozporządzenie 2024/1309. W kontekście rozwiązań zawartych w rozporządzeniu 2024/1309 właściwym działaniem będzie uchylenie krajowych przepisów, które powtarzają materię zawartą w rozporządzeniu 2024/1309. Przy jednoczesnym zachowaniu lub opracowaniu przepisów, które wpisują się w specyfikę ugruntowanych już instytucji prawnych.

Rozwiązania zawarte w rozporządzeniu 2024/1309 bezpośrednio wpływają na przepisy dotyczące prowadzenia inwestycji telekomunikacyjnych, zawarte przede wszystkim w Megaustawie, czy ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, 605 i 646), zwanej dalej „Pb”, czy ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889), zwanej dalej „ustawą o drogach publicznych”, oraz stanowią impuls dla podjęcia niniejszych działań legislacyjnych. Regulacje rozporządzenia 2024/1309 implikują również zmiany w innych aktach prawnych oddziałujących na proces inwestycyjny dotyczący sieci o bardzo dużej przepustowości (np. w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo o ruchu drogowym”, ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663), zwanej dalej „ustawą o lasach”.

Dynamiczny rozwój społeczeństwa cyfrowego oraz transformacja cyfrowa gospodarki wymagają skutecznych i elastycznych ram prawnych, umożliwiających efektywną współpracę pomiędzy różnymi sektorami gospodarki oraz administracją publiczną. Dotychczasowe podejście polegające na izolacji regulacyjnej poszczególnych branż, okazało się

niewystarczające wobec rosnącej współzależności infrastruktury telekomunikacyjnej z innymi usługami publicznymi i gospodarczymi.

Projektowana ustawa stwarza podstawy do integracji oraz synergii międzysektorowej. Przez umożliwienie współdzielenia infrastruktury technicznej i zachęcanie do współpracy operatorów telekomunikacyjnych z podmiotami zarządzającymi infrastrukturą komunalną, drogową, energetyczną i innymi, możliwe jest osiągnięcie znacznych oszczędności ekonomicznych, poprawa efektywności inwestycyjnej oraz skrócenie czasu realizacji inwestycji.

Synergia międzysektorowa wynikająca z niniejszej regulacji sprzyja także optymalizacji wykorzystania zasobów publicznych i prywatnych oraz zwiększeniu dostępności nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, co bezpośrednio przyczyni się do wyrównywania szans rozwojowych regionów i zmniejszania wykluczenia cyfrowego. Dzięki kompleksowemu podejściu ustawy możliwe będzie szybsze i bardziej harmonijne wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości, co przyniesie wymierne korzyści dla gospodarki, społeczeństwa oraz środowiska.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań legislacyjnych stanowi niezbędny krok w kierunku stworzenia zintegrowanego, odpornego na przyszłe wyzwania i otwartego na innowacje ekosystemu cyfrowego w Polsce.

Analiza wpływu ostatniej dużej nowelizacji Megaustawy

Projekt ustawy dotyczy przede wszystkim nowelizacji Megaustawy. W okresie jej obowiązywania dokonał się olbrzymi postęp technologiczny w zakresie sieci szerokopasmowych, ich projektowania i budowy, którego poziom należy określić jako przełomowy. Opracowano i skutecznie wdrożono nowe technologie w zakresie mikroanalizacji światłowodowej, wdmuchiwanym włókien, czy wykonywania prac inżyniersko-budowlanych. Wobec tego obowiązujące przepisy Megaustawy, mimo kolejnych nowelizacji, z upływem czasu zaczęła tracić swoją zgodność z panującymi na rynku telekomunikacyjnym rozwiązaniami teletechnicznymi, budowlanymi i informatycznymi. W toku stosowania Megaustawy podmioty rynku telekomunikacyjnego dostrzegły wiele barier natury prawnej i lingwistycznej, które należy usunąć w celu przyspieszenia procesu budowy „cyfrowej Polski”. Należy podkreślić, że rozwiązania prawne dotychczasowych przepisów były także przedmiotem analiz zamawianych przez Ministerstwo Cyfryzacji. Do analiz tych należy zaliczyć przygotowany na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji

w październiku 2023 r. dokument pt. *Analiza wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą rozwiązań wprowadzonych ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, wraz z badaniem opinii podmiotów korzystających z regulacji tej ustawy*. W ramach tej analizy, która stanowi załącznik do Oceny Skutków Regulacji, szczegółowemu przeglądowi zostały poddane dotychczasowe rozwiązania oraz sporządzone zostały rekomendacje przyszłych zmian prawnych, które znalazły swoje odzwierciedlenie w tym projekcie.

Przedstawione w części szczegółowej uzasadnienia projektowane przepisy adresują część problemów zdiagnozowanych w ww. analizie. W szczególności wskazać tu należy na rekomendacje w zakresie wprowadzenia obowiązku dla inwestorów wnoszących budynki wielorodzinne, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej w zakresie wybudowania kanalizacji kablowej przyłącza telekomunikacyjnego jako integralnego elementu inwestycji od granicy nieruchomości do punktu styku w budynku.

Potrzeba przyspieszenia realizacji inwestycji

Pomimo faktu, że od wielu lat w Polsce buduje się tysiące kilometrów sieci szerokopasmowych, które finansowane są ze środków publicznych oraz ze środków własnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanych dalej „Pt”, w tym operatorów, o których mowa w art. 2 pkt 40 lit. b ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221, z 2025 r. poz. 637 i 820 oraz z 2026 r. poz. 252), zwanej dalej „PKE”, a także mimo znacznych nakładów ponoszonych na infrastrukturę, w dalszym ciągu w Polsce istnieją tzw. „białe plamy”, często znajdujące się także na obszarach dużych miast, w których brakuje infrastruktury zapewniającej szerokopasmowy dostęp do internetu.

Dla takich miejsc przygotowano ofertę wsparcia finansowego ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, zwanego dalej „KPO”, i programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, zwanego dalej „FERC”. Aby zapewnić dostęp internetu szerokopasmowego w obszarach tzw. „białych plam” zlokalizowanych na terenie całej Polski, ogłoszono szereg konkursów skierowanych do Pt. Pomimo dostępności środków, na wiele z udostępnionych w konkursach obszarów operatorzy nie złożyli wniosków o dofinansowanie. W ostatnim konkursie ogłoszonym ze środków KPO, który zakończył się w kwietniu 2025 r., do dofinansowania wyznaczonych zostało ok. 420 tys. punktów adresowych mających status białych plam, jednak zainteresowaniem Pt cieszyła się tylko połowa z nich (nieco ponad 200 tys.). Sytuacja ta miała miejsce pomimo bardzo preferencyjnych warunków

konkursu, w którym Pt mogli uzyskać nie tylko dofinansowanie na budowę sieci, ale również na trzyletnie koszty jej utrzymania.

Analizując przyczyny tej sytuacji, należy zauważyć, że dofinansowanie publiczne jest przeznaczone na obszary najtrudniejsze inwestycyjnie. Brak stacjonarnej infrastruktury szerokopasmowej dotyczy terenu całej Polski, w szczególności obszarów o niskiej lub bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz rozproszonej zabudowie. Z tego względu, pomimo intensywnych zachęt państwa i jednostek samorządu terytorialnego, wiele punktów adresowych – m.in. ze względu na wysokie koszty utrzymania oraz rosnące koszty inwestycyjne ponoszone przez beneficjentów (np. koszty podwykonawców) – nadal nie zostało objętych zasięgiem sieci szerokopasmowej. Koszty budowy infrastruktury, nawet ze wsparciem ze środków Unii Europejskiej, wciąż przekraczają możliwe do uzyskania przychody ze świadczonych usług, co zniechęca Pt do inwestycji, w tym do sięgania po środki publiczne.

Brak dostępu do infrastruktury w miejscu zamieszkania stanowi podstawowy czynnik zwiększający nierówności cyfrowe obywateli. Równocześnie rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwia zmniejszenie wykluczenia cyfrowego obywateli w miejscowościach, gdzie obecnie istnieje problem z dostępem do szerokopasmowego internetu. Dynamiczne zmiany na rynku pracy, w tym możliwość wykonywania pracy w formie pracy zdalnej, niekiedy bywają ograniczone przez niedostosowanie lub brak infrastruktury telekomunikacyjnej w miejscu zamieszkania pracownika. Niedostępność usług szerokopasmowego internetu może być istotnym czynnikiem zmniejszającym społeczną produktywność i obniżającym tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, w porównaniu do innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Kwestie dostępu do internetu o adekwatnej do potrzeb jakości są jednym z wyznaczników rozwoju cywilizacyjnego, czynnikiem przesądzającym o podejmowanych decyzjach gospodarczych, o wyborze miejsca do zamieszkania. Jest to też jedno z kryteriów, na podstawie którego monitoruje się efekty realizowanych polityk krajowych i unijnych, m.in. w ramach Indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (The Digital Economy and Society Index), zwanego dalej „DESI”.

Indeks DESI i Droga ku cyfrowej Dekadzie

Komisja Europejska od 2014 r. monitoruje postępy cyfrowe państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym również i Polski, za pomocą sprawozdań z DESI. Począwszy od 2023 r., zgodnie z uchwałą nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 października 2024 r. w sprawie

Krajowego planu działania do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (M.P. poz. 989), DESI jest obecnie włączany do sprawozdania na temat stanu cyfrowej dekady i wykorzystywany do monitorowania postępów w realizacji celów cyfrowych⁹.

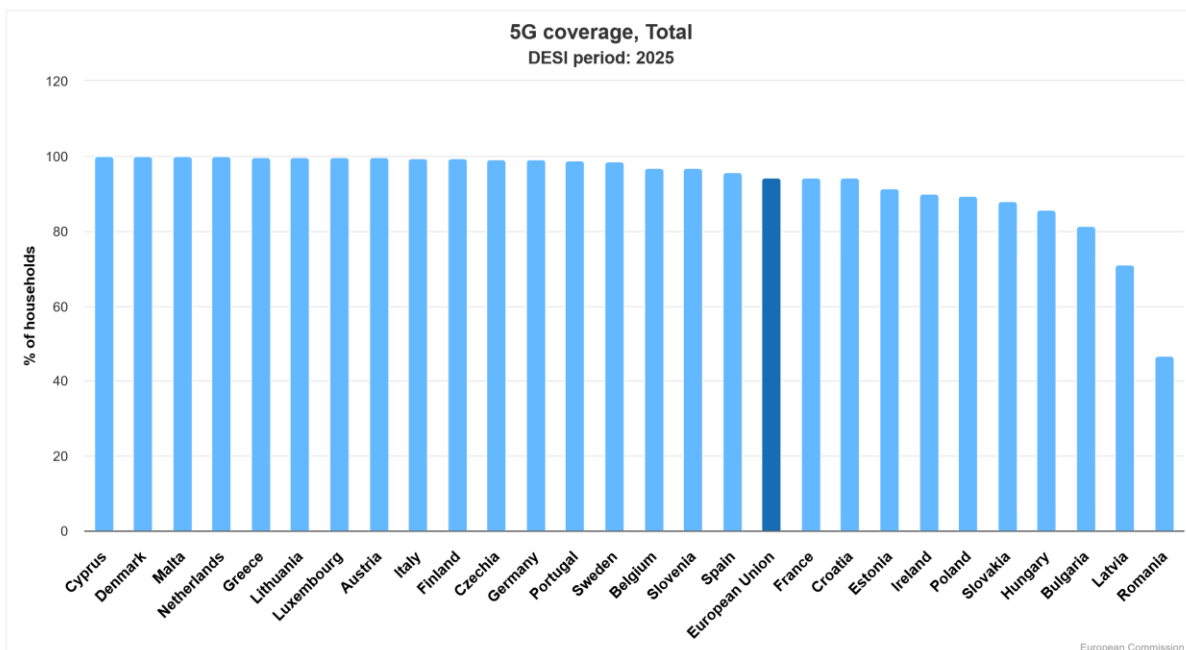
Komisja Europejska dostosowała DESI do czterech głównych kierunków określonych we wniosku Komisji Europejskiej dotyczącym decyzji ustanawiającej program „Droga ku Cyfrowej Dekadzie” (Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. został ustanowiony program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz. Urz. UE 323 z 19.12.2022, str. 4)¹⁰. W dokumencie tym określono cele do realizacji na szczeblu Unii Europejskiej, które mają zostać osiągnięte do 2030 r., aby zapewnić kompleksową i zrównoważoną transformację cyfrową we wszystkich sektorach gospodarki. Aż 11 wskaźników DESI mierzy cele określone w Cyfrowej Dekadzie. Wśród czynników mierzonych znajduje się również dział „łączność”, który w nomenklaturze indeksu oznacza telekomunikację. Jak wynika z aktualnych danych raportu prezentowanych przez Komisję Europejską¹¹ średnie pokrycie zasięgiem sieci 5G w Unii Europejskiej na koniec roku 2024 r. wynosiło blisko 94%, natomiast w Polsce 89,28%. Na terenach wiejskich odsetek ten wynosił odpowiednio 79,6% oraz 72,4%. W ślad za raportem z lat ubiegłych (DESI 2022) *„należy również zauważyć, że ludność wiejska stanowi niemal 40% ludności w kraju – (...) obszary wiejskie liczyły 15,3 mln mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich w Polsce wynosi około 50 osób na kilometr kwadratowy. Czynniki te przyczynia się do wysokich kosztów budowy infrastruktury telekomunikacyjnej i ogólnej nieznaczącej atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.”*

Niemniej jednak zauważyć trzeba, że DESI odgrywa rolę swoistego rankingu państw europejskich, a miejsce w tym rankingu przekłada się na atrakcyjność państw funkcjonujących w tym zestawieniu.

⁹ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/state-digital-decade-2025-report>

¹⁰ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-50-2022-INIT/pl/pdf>

¹¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/library/digital-decade-2025-country-reports>, dostęp 9 lipca 2025 r.

Źródło: Raport DESI¹²

Mając na uwadze wnioski płynące zarówno z założeń Cyfrowej Dekady oraz danych przedstawionych w indeksie DESI, podkreślić należy konieczność nowelizacji przepisów odnoszących się do realizacji procesu inwestycyjno-budowlanego w telekomunikacji, która również wynika z wielu czynników. W wyniku zakończonej ponad rok temu aukcji częstotliwości radiowych z pasma „C” dla nowych standardów sieci telekomunikacyjnych operatorzy zobowiązali się do realizacji określonych zobowiązań pokryciowo-jakościowych, nałożonych na nich decyzjami Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”. Należy także wskazać, że w czerwcu 2005 r. Prezes UKE zakończył przydział częstotliwości dla pasm 700 i 800 MHz dedykowanych dla sieci 5G¹³. Oznaczać to będzie w szerszej perspektywie czasowej realizację wielu inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji, w szczególności infrastruktury sieci bezprzewodowych. Obowiązki pokryciowe wyznaczone operatorom telekomunikacyjnym przełożą się zatem na budowę tysięcy nowych telekomunikacyjnych obiektów budowlanych i modernizację tysięcy już istniejących.

¹² https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_5gcov&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE, dostęp 11 lipca 2025 r.

¹³ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/aukcja-pasm-700-i-800-mhz-zakonczona--nowe-czestotliwosci-dla-operatorow>

Cyfrowa Dekada wyznaczyła szereg celów cyfrowych¹⁴. Cel nr 2 odnosi się do telekomunikacji, i oznacza „*bezpieczne, odporne, wydajne i zrównoważone infrastruktury cyfrowe, przy czym:*

- a) wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałej lokalizacji są objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione są objęte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej;(…)*
- b) co najmniej 10 000 neutralnych dla klimatu węzłów brzegowych oferujących wysoki stopień bezpieczeństwa i rozmieszczonych w sposób gwarantujący dostęp do związanych z danymi usług charakteryzujących się niskim opóźnieniem (tj. kilka milisekund) jest wdrożonych niezależnie od lokalizacji przedsiębiorstwa;(…)”.*

W dniu 16 czerwca 2025 r. opublikowany został roczny Raport o stanie Dekady Cyfrowej¹⁵, który podsumowuje postępy Unii Europejskiej i państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym Polski, w dążeniu do udanej transformacji cyfrowej zgodnie z Programem Polityki Dekady Cyfrowej 2030. Raport o stanie Dekady Cyfrowej analizuje kluczowe czynniki i wyzwania związane z cyfrową transformacją Unii Europejskiej, takie jak nowy paradygmat geopolityczny, wspieranie konkurencyjności w skomplikowanym kontekście gospodarczym, wejście w nową erę kształtowaną przez generatywną sztuczną inteligencję oraz utrzymanie zaangażowania ludzi i społeczeństw w coraz bardziej hybrydowym środowisku. Zawiera on również rekomendacje mające na celu osiągnięcie celów Cyfrowej Dekady. Jeśli chodzi o stan realizacji celów Cyfrowej Dekady, przedstawia się on następująco:

¹⁴ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-polityki-droga-ku-cyfrowej-dekadzie-do-2030-r2>

¹⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package>

Digital Decade KPI ⁽¹⁾	Poland				EU		Digital Decade target by 2030	
	DESI 2024 (year 2023)	DESI 2025 (year 2024)	Annual progress	National trajectory 2024 (3)	DESI 2025	Annual progress	PL	EU
Fixed Very High Capacity Network (VHCN) coverage	81.1%	83.8%	3.4%	84.1%	82.5%	4.9%	100.0%	100%
Fibre to the Premises (FTTP) coverage	75.4%	77.8%	3.1%	84.1%	69.2%	8.4%	100.0%	-
Overall 5G coverage	71.9%	89.3%	24.1%	98.3%	94.3%	5.9%	100.0%	100%
Edge Nodes (estimate)	42	82	95.2%	11	2257	90.5%	370	10000
SMEs with at least a basic level of digital intensity (2)	-	69.0%	6.4%	-	72.9%	2.8%	90.0%	90%
Cloud	46.5%	-	-	-	-	-	75.0%	75%
Artificial Intelligence	3.7%	5.9%	60.8%	4.3%	13.5%	67.2%	10.0%	75%
Data analytics	19.3%	-	-	-	-	-	35.0%	75%
AI or Cloud or Data analytics	51.8%	-	-	-	-	-	-	75%
Unicorns	10	11	10.0%	13	286	4.4%	20	500
At least basic digital skills	44.3%	-	-	-	-	-	80.0%	80%
ICT specialists	4.3%	4.5%	4.7%	4.3%	5.0%	4.2%	6.0%	~10%
eID scheme notification		Yes						
Digital public services for citizens	63.7	70.7	10.9%	81.5	82.3	3.6%	100.0	100
Digital public services for businesses	72.9	85.0	16.6%	87.4	86.2	0.9%	100.0	100
Access to e-Health records	90.0	91.8	2.0%	88.0	82.7	4.5%	100.0	100

Źródło: Report on the State of the Digital Decade 2025, Annex - Short Country Report 2025 – POLAND <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/poland-2025-digital-decade-country-report>

Jak wynika z Raportu o stanie Dekady Cyfrowej mimo poprawy niektórych wyników Polski w obszarze pokrycia siecią światłowodową (w przypadku FTTP – Fibre to the Premises¹⁶, pokrycie wynosi 77,97%, czyli powyżej średniej dla UE wynoszącej 69,24%), Polska nadal pozostaje w tyle w przypadku pokrycia siecią 5G. Pomimo wzrostu pokrycia sieciami o bardzo dużej przepustowości - Very High Capacity Networks - VHCN (83,84% przy średniej dla UE¹⁷ – 82,49%), obecny poziom jest wciąż daleki od zamierzonego celu, zatem niezbędne są dalsze inwestycje w rozwój tej infrastruktury. Cel na 2030 r. zakłada pełne pokrycie siecią VHCN, co wymaga intensyfikacji działań inwestycyjnych. Podobne wyzwanie dotyczy pokrycia siecią 5G, gdzie Polska plasuje się poniżej średniego poziomu Unii Europejskiej

¹⁶ https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_fttp&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE

¹⁷ https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_vhcn&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE

(89,28% przy średniej dla Unii Europejskiej¹⁸ wynoszącej 94,35%), na co wpływ miały opóźnienia w przydzielaniu kluczowych pasm częstotliwości. Znajduje to również odzwierciedlenie w rekomendacjach zawartych w tym Raporcie, gdzie wskazano na zachęcanie operatorów do przyspieszenia wdrażania sieci 5G.

Connectivity Toolbox

Podwalinami pod projekt rozporządzenia 2024/1309 były doświadczenia płynące z wdrożenia rekomendacji zawartych w zaleceniu Komisji Europejskiej 2020/1307 z dnia 18 września 2020 r. w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących zmniejszeniu kosztów wprowadzania sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego i sprzyjającego inwestycjom dostępu do widma radiowego 5G, aby wspierać łączność z myślą o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID-19 w Unii Europejskiej, zwanego dalej „*Connectivity Toolbox*”¹⁹.

Kryzys związany z pandemią COVID-19 uświadomił potrzebę budowy sieci o bardzo dużej przepustowości, a co ważniejsze, konieczność dalszych szeroko zakrojonych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną (zwłaszcza w sieci światłowodowe i w sieci 5G). Komisja Europejska przygotowała *Connectivity Toolbox*, czyli rekomendację zawierającą wspólny unijny zestaw najlepszych praktyk, wspierających terminowe realizowanie inwestycji telekomunikacyjnych oraz obniżenie ich kosztów. Dokument ten powstał w wyniku wymiany doświadczeń na temat stosowanych rozwiązań prawnych i praktyk pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, przy współpracy z Komisją Europejską w następstwie jej zalecenia. *Connectivity Toolbox* opiera się na założeniach dyrektywy kosztowej, która w latach 2020–2022 poddawana była przeglądowi, oraz EKŁE.

Connectivity Toolbox opiera się na celu Unii Europejskiej, jakim jest zapewnienie zaawansowanej komunikacji elektronicznej w całej Unii Europejskiej, wskazując, że jest to kluczowy element innowacji gospodarczej w różnych sektorach, zwłaszcza w transporcie, medycynie, edukacji i produkcji.

Celem *Connectivity Toolbox-a* było opracowanie i wdrożenie praktyk mających pomóc operatorom telekomunikacyjnym obniżyć koszty budowy i rozbudowy sieci o bardzo dużej

¹⁸ https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_5gcov&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE

¹⁹ Dokument dostępny w internecie pod adresem: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/connectivity-toolbox>

przepustowości przez usunięcie przeszkód administracyjno-prawnych. W jego skład wchodzi 39 najlepszych praktyk dla państw członkowskich Unii Europejskiej, odnoszących się do kwestii ograniczania kosztów inwestycyjnych, zapewnienia operatorom dostępu do widma radiowego, niezbędnego do pełnego wdrożenia sieci 5G, oraz zachęcenia operatorów do dalszych inwestycji związanych ze zwiększeniem pokrycia dostępu do tej sieci.

Analiza czasochłonności procedur

Wskazać należy, że przedstawiona na wstępie analiza wpływu nowelizacji Megaustawy skoncentrowana była wyłącznie wokół przepisów jednej ustawy. Natomiast poprawa warunków inwestycyjnych jest zagadnieniem złożonym, a właściwe procedury uregulowane są w wielu aktach prawnych, dlatego konieczne było szersze spojrzenie na to zagadnienie. W związku z tym, na zlecenie Departamentu Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, opracowany został w 2023 r. raport pt. „*Czasochłonność procedur administracyjnych w procesie inwestycyjno-budowlanym w telekomunikacji*”. Celem tego raportu było przeprowadzenie badania i próba ustalenia, czy istnieje możliwość wyeliminowania lub przynajmniej zminimalizowania negatywnego zjawiska, jakim jest długotrwałość procedur administracyjnych związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej przez zapewnienie sprawności ich realizacji. Raport podjął próbę identyfikacji, analizy i zrozumienia czynników wpływających na czas trwania tych procedur, zarówno tych negatywnych, spowalniających, jak i tych pozytywnych, które mogłyby przyspieszyć proces.

Kluczowe pytania badawcze raportu obejmowały następujące zagadnienia:

- Jaki jest efektywny czas realizacji procedur administracyjnych?
- Jakie są główne przyczyny braku dotrzymania terminów?
- Jakie są główne przyczyny braku sprawności w procedurach związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej?
- Jakie specyficzne czynniki wpływają na brak sprawności w rozpoznawaniu spraw związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej?
- Jakie mechanizmy mogą zapewnić efektywność procedur związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej?

Raport opracowany został w oparciu o wyniki badania ankietowego odnoszącego się do poszczególnych procedur administracyjnych składających się proces inwestycyjno-budowlany, w ramach którego:

- w zakresie procedur lokalizacyjnych oraz geodezyjnych – zbadano ankietowo 360 urzędów gminy z każdego województwa (z uwzględnieniem miast wojewódzkich oraz równomiernie gmin wiejskich, miejskich i wiejsko miejskich);
- w zakresie procedur z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej (uzyskiwanie decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskiwanie zaświadczenia o braku sprzeciwu do zgłoszenia) zbadano ankietowo: 13 urzędów wojewódzkich; 120 starostw powiatowych z każdego województwa (z uwzględnieniem stolic województw);
- w zakresie procedury wydania decyzji lokalizacyjnej w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń, które nie są związane z potrzebami zarządzania drogami (i ruchu drogowego), procedury wydania decyzji o udzieleniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, w celu umieszczenia urządzenia infrastruktury technicznej. procedury wydania decyzji o udzieleniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, w celu prowadzenia robót związanych z umieszczeniem urządzeń infrastruktury technicznej, niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego; procedury udostępnienia istniejącego kanału technologicznego w drodze decyzji administracyjnej, budowa kanału technologicznego w ramach inwestycji niedrogowej. Procedury wydania zgody na remont infrastruktury telekomunikacyjnej istniejącej w pasie drogowym w trybie art. 38 ust. 2 ustawy o drogach publicznych – na pytania ankietowe odpowiadały: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad i jej oddziały terenowe; jednostki organizacyjne obsługujące 16 zarządów województw; 116 jednostek organizacyjnych z każdego województwa obsługujących zarządy powiatów; 630 jednostek organizacyjnych z obsługujących wójtów (burmistrzów, prezydentów miast);
- w zakresie procedur leżących we właściwości nadzoru budowlanego – na pytania ankietowe odpowiadały: 13 wojewódzkich inspektoratów nadzoru budowlanego; 222 powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego z każdego województwa (z uwzględnieniem stolic województw);
- w zakresie procedury o wydanie decyzji zastępującej umowę w sprawie korzystania z nieruchomości ankietowano – 120 urzędów z każdego województwa, obsługujących starostów;

- w zakresie procedur o wydanie decyzji zastępującej umowę w sprawie udostępnienia nieruchomości, w tym dostępu do budynku oraz punktu styku ankietę wypełnił – Urząd Komunikacji Elektronicznej.

Powyższy przekrój ankietowanych pozwala stwierdzić, że przygotowany raport miał charakter reprezentatywny, a fakt że przeprowadzona analiza była wykonana wg stanu prawnego na dzień 1 października 2023 r., daje gwarancję, że wnioski i rekomendacje zawarte w raporcie są nadal aktualne. Pełny tekst raportu stanowi załącznik do Oceny Skutków Regulacji.

Jednym z powtarzających się wniosków zawartych w raporcie jest okoliczność niedostatecznych zasobów kadrowych w urzędach obsługujących organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego. Mając to na uwadze prawodawca przedsięwziął szereg kroków mających na celu uproszczenie niektórych procedur, a także takie ich modyfikacje, aby ich procedowanie było w pełni zgodne z kompetencjami organów. Przykładem takiego działania są zmiany w przepisach Pb w zakresie realizacji inwestycji takich jak stacje bazowe telefonii komórkowej.

W dotychczasowym stanie prawnym procedura zawarta w przepisach budowlanych nie rozróżniała aspektu budowy zamierzenia budowlanego w jego wymiarze konstrukcyjnym czy architektonicznym od części zamierzenia związanej z instalacją aktywnych urządzeń radiowych. Owocowało to nie tylko problemami na etapie rozpatrywania wniosków czy zgłoszeń budowlanych, ale również pojawieniem się rozbieżnych linii orzeczniczych w sądach administracyjnych. Problemy związane z rozpatrywaniem stacji bazowej jako konglomeratu, całości techniczno-użytkowej jej elementów konstrukcyjnych (jak np. składająca się z wyrobów budowlanych konstrukcja nośna w postaci wieży czy masztu) szczególnie widoczne są na poziomie administracji architektoniczno-budowlanej, gdzie pracownicy referatów architektury oprócz kwestii budowlanych wniosków o pozwolenie na budowę, czy zgłoszeń muszą zajmować się całością funkcjonalno-użytkową stacji bazowej, czyli również kwestiami urządzeń radiokomunikacyjnych, które *de facto* nie należą do części budowlanej zamierzenia inwestycyjnego, nie są wyrobami budowlanymi itd. Trudności w tym zakresie objawiają się już na etapie wyznaczania kręgu stron postępowania o pozwolenie na budowę – np. czy uwzględnić tylko konstrukcję obiektu, czy może krąg stron wyznacza zasięg aktywnych anten. Problemy interpretacyjne nie kończą się jednak wyłącznie na etapie rozpatrywania wniosku. Obecne łączne rozpatrywanie stacji bazowej jako całości techniczno-

użytkowej prowadzi niekiedy do sytuacji absurdalnych, nawet na poziomie orzecznictwa sądów administracyjnych. Dla przykładu – dotychczasowe przepisy budowlane pozwalają na realizację niektórych „nowych” zamierzeń budowlanych bez obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę, czy nawet zgłoszenia do organu architektury. Natomiast przebudowa takiej już istniejącej konstrukcji, wiąże się z wejściem w procedurę uzyskania pozwolenia na budowę. Co więcej procedura ta, uruchamiana nawet wtedy, gdy „przebudowa” polega np. na wymianie, niebędącej wyrobem budowlanym, starej anteny na nową. Stan ten można porównać do sytuacji, w której latarnię uliczną wraz z żarówką stawiałoby się bez pozwolenia na budowę, czy zgłoszenia, natomiast wymiana żarówki w tej latarni na nową wiązałaby się ze wszczęciem pełnej procedury administracyjnej. Powyższe stanowi nadmierne obciążenie pracowników organów administracji architektoniczno-budowlanej, przez rozpatrywanie przez nich wszystkich aspektów zamierzenia inwestycyjnego, również w zakresie poza architektonicznym, oraz generuje nadmierną ilość postępowań.

Zauważyć należy, że takie zamierzenie inwestycyjne w aspekcie związanym z instalacją i eksploatacją jego części aktywnej, radiowej jest już przedmiotem kompetencji organów środowiskowych, podobnie jak każda zmiana w zakresie parametrów urządzeń radiokomunikacyjnych.

Stąd też zaproponowano w niniejszym projekcie ustawy zmiany w obrębie Pb. Zmiany w obrębie Pb mają także drugi wymiar praktyczny, który przekłada się na funkcjonowanie samorządu terytorialnego, operatorów i innych podmiotów gospodarczych. Dotychczasowe rozwiązania prawne wiążące pasywną infrastrukturę telekomunikacyjną z infrastrukturą aktywną powodowały, że na etapie projektowania konieczne było antycypowanie parametrów urządzeń nadawczych, a wszelka zmiana w tym zakresie (np. instalacja o mniejszej mocy) oznaczała odstępstwo od projektu, natomiast późniejsze zmiany w obrębie urządzeń nadawczych, również bez ingerowania w część konstrukcyjną stacji bazowej, przy niektórych nieprawidłowych interpretacjach przepisów prawa, wiązały się z wszczynaniem zbytecznych postępowań administracyjnych. Oznaczało to niepotrzebne angażowanie zasobów ludzkich w zbędne procedury administracyjne w organach administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Jednocześnie, dotychczas funkcjonujące na gruncie prawa budowlanego, powiązanie infrastruktury aktywnej z pasywną przekłada się również negatywnie na rynek telekomunikacyjny i rynek związany z realizacją zasobów powiązanych z telekomunikacją. Skutkiem powiązania obu rodzajów infrastruktury jest ograniczenie kręgu inwestorów dla

takich inwestycji wyłącznie do podmiotów posiadających pozwolenia radiowe, bowiem dysponują one na etapie przygotowania inwestycji pełną wiedzą o parametrach urządzeń aktywnych, które to dane są składową dokumentacji budowy. Rozłączenie tych aspektów inwestycji telekomunikacyjnych rozszerza zakres podmiotowy potencjalnych inwestorów w pasywną infrastrukturę telekomunikacyjną o inne podmioty. W szczególności otwiera to nową perspektywę dla jednostek samorządu terytorialnego, które mogą, podobnie jak ma to miejsce w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, budować i udostępniać infrastrukturę pasywną Pt. Jest to z jednej strony potencjalne źródło dochodu takich jednostek, a z drugiej strony narzędzie dbania o ład przestrzenny, lub też forma zachęty dla operatorów do realizacji inwestycji na obszarach o małej atrakcyjności komercyjnej. Jednocześnie zaproponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na samorzady chcące wdrażać prywatne sieci 5G. W tym kontekście należy wskazać, że warunki zakończonej w dniu 25 marca 2025 r. aukcji częstotliwości na pasma 700 i 800 MHz przewidywały kluczowe zobowiązania pokryciowe dla sieci 5G. Na operatorach, którym przyznane zostały rezerwacje ciążą zobowiązania jakościowe dotyczące dalszej budowy sieci 5G, w co wlicza się już obowiązujące wymogi przyjęte w postępowaniu na pasmo C. Zgodnie z tym do grudnia 2026 r. operatorzy będą musieli zapewnić zasięg sieci mobilnej do 98 % gospodarstw domowych z gwarantowanym transferem 50 Mb/s. Do grudnia 2028 r. zasięg dla gospodarstw domowych ma osiągnąć 99 %, a gwarantowana prędkość ma wzrosnąć do 95 Mb/s przy opóźnieniu sygnału 10 ms. Nowym elementem jest wymóg zwiększenia prędkości pobierania do 120 Mb/s do końca 2030 r., przy zachowaniu pozostałych parametrów, czyli pokrycia na poziomie 99 % i opóźnieniu 10 ms²⁰. Wszystkie te inwestycje będą wymagały rozwiniętej infrastruktury pasywnej, dlatego też zwiększenie liczby podmiotów, w tym samorządów, będących ją w stanie oferować znacząco przyczyni się do rozwoju sieci 5G. Obowiązujące przepisy prawa budowlanego nie uwzględniają specyfiki inwestycji w prywatne sieci 5G²¹ oraz instalacje telekomunikacyjne o zastosowaniu innym niż publiczne np. kolej czy energetyka, co znacząco utrudnia ich realizację. Brak odpowiednich uregulowań prowadzi do wydłużenia i komplikacji procesu inwestycyjnego. Nowelizacja jest konieczna, aby uprościć procedury i umożliwić sprawne wdrażanie nowoczesnych rozwiązań telekomunikacyjnych.

²⁰ <https://uke.gov.pl/blog/ruszyła-aukcja-na-pasma-700-mhz-i-800-mhz,127.html>

²¹ <https://www.gov.pl/web/instytut-lacznosci/prywatne-sieci-5g--nowa-szansa-dla-samorzadow>

Druga Europejska agenda cyfrowa i Cyfrowy Kompas

W Drugiej Europejskiej agendzie cyfrowej skoncentrowano się na zmianach, których źródłem były technologie cyfrowe, i na zasadniczej roli usług i rynków cyfrowych oraz uwydatniono technologiczne i geopolityczne cele Unii Europejskich. W komunikatach zatytułowanych „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” i „Cyfrowa dekada Europy” Komisja Europejska szczegółowo przedstawiła działania na rzecz bezpiecznych usług i rynków cyfrowych. Priorytetowo potraktowano w niej obliczenia kwantowe, strategie dotyczące technologii blockchain, sztuczną inteligencję, półprzewodniki (europejski akt o mikrochipach), suwerenność cyfrową, cyberbezpieczeństwo, 5G/6G, europejskie przestrzenie danych i globalne normy technologiczne. W dniu 9 marca 2021 r. opublikowany został komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Cyfrowy kompas na 2030 r.: Europejska Droga w Cyfrowej dekadzie” określający cztery cele na 2030 r., które w odniesieniu do infrastruktury stanowią, że wszystkie gospodarstwa domowe w Unii Europejskiej powinny mieć łączność gigabitową, a wszystkie zaludnione obszary znajdować się w zasięgu sieci 5G.²²

Mając na uwadze powyższe, niniejszy projekt ustawy ma oczywiście na celu ułatwienie realizacji celów określonych w Cyfrowej Dekadzie, Drugiej Europejskiej agendzie cyfrowej, Narodowym Planie Szerokopasmowym, KPO, FERC, Komunikacie Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego, a także poprawę pozycji Polski w rankingu DESI, ale przede wszystkim poprawę warunków życia obywateli, poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz usprawnienie pracy instytucji publicznych. Wymaga to przyspieszenia całości procesu budowy sieci szerokopasmowych poprzez usunięcie zdiagnozowanych barier administracyjno-prawnych, w tym usunięcie nadregulacji prawnych, szczególnie uciążliwych na etapie przygotowania inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną oraz wprowadzenie większej cyfryzacji postępowań administracyjnych w procesie inwestycyjnym.

²² <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/64/digital-agenda-for-europe>

Uzasadnienie szczegółowe

Opis zmian w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Projektowane zmiany mają na celu umożliwienie stosowania nowych rozwiązań wynikających z rozporządzenia 2024/1309, które to wprowadza szereg nowych obowiązków m.in. dotyczących koordynacji robót budowlanych oraz zarządzania infrastrukturą techniczną.

Istotne jest, że projektowane zmiany dotyczą także dostosowania przepisów do aktualnej siatki pojęciowej wynikającej z rozporządzenia 2024/1309 w powiązaniu z PKE. Przykładem jest zastąpienie terminu „szybka sieć telekomunikacyjna” pojęciem „sieci o bardzo dużej przepustowości”.

Projektowane zmiany dotyczą również obowiązków operatorów sieci oraz podmiotów sektora publicznego w zakresie udostępniania informacji o infrastrukturze technicznej. Nowelizacja określa obowiązek przekazywania informacji w postaci elektronicznej z uwzględnieniem lokalizacji przestrzennej oraz przebiegu obiektów liniowych w państwowym systemie odniesień, co ma na celu zapewnienie lepszej jakości danych, niezbędnych do planowania inwestycji. Operatorzy oraz podmioty sektora publicznego będą zobowiązani do bieżącej aktualizacji tych informacji w punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji, zwanym dalej „PIT”, co pozwoli na lepszą koordynację prac budowlanych i uniknięcie dublowania infrastruktury.

Projektowane zmiany przewidują również szereg ułatwień dla operatorów w zakresie uzyskiwania dostępu do nieruchomości i budynków. Nowelizacja Megaustawy wprowadza obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej również w przypadku budynków jednorodzinnych. W kontekście zmian dotyczących budynków jednorodzinnych, projektowane przepisy Megaustawy wprowadzają szereg nowych regulacji, które mają na celu zapewnienie odpowiedniego dostępu do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, także w tym segmencie nieruchomości. W szczególności nowelizacja kładzie duży nacisk na wyposażenie budynków jednorodzinnych w instalacje przystosowane do technologii światłowodowej, co dotychczas nie było obowiązkowe. Nowelizacja rozszerza także obowiązek zapewnienia instalacji telekomunikacyjnej w budynkach mieszkalnych, w tym jednorodzinnych, w przypadku realizacji generalnych prac remontowych. Ma to na celu zapewnienie nabywcom nowych domów jednorodzinnych dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, bez konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów na doposażenie

budynku w odpowiednią infrastrukturę. Przy czym z powyżej wymienionych dwóch obowiązków będą zwolnione domy jednorodzinne budowane w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestorów. W opinii projektodawcy to inwestor w takich przypadkach powinien ocenić swoje potrzeby infrastrukturalne i ewentualnie podjąć decyzję o wyposażeniu swojego domu w odpowiednie instalacje już na etapie jego budowy, co w przyszłości powinno ograniczyć koszty przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. Takie wyłączenie jest zgodne z rozporządzeniem 2024/1309.

Wskazać trzeba także na projektowane zmiany odnoszące się do kwestii dostępowych, związanych z prawem drogi (art. 33 Megaustawy). Projektowana regulacja wprowadza maksymalną stawkę za dostęp do dróg wewnętrznych co jest zgodne z ideą ujednoczenia warunków, praw i obowiązków mających zastosowanie w całym kraju aby przyspieszyć rozwój sieci o bardzo dużej przepustowości.

W ramach nowelizacji Megaustawy zaproponowano także istotne zmiany dotyczące koordynacji robót budowlanych, które mają na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego związanego z budową infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz zminimalizowanie kosztów związanych z prowadzeniem prac budowlanych przez operatorów sieci. Najważniejszą zmianą jest rozszerzenie obowiązku koordynacji robót budowlanych na projekty finansowane zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych. Dotychczas przepisy o koordynacji robót budowlanych obejmowały jedynie projekty finansowane z budżetu państwa lub funduszy unijnych, co ograniczało możliwość efektywnego zarządzania procesami inwestycyjnymi w sektorze telekomunikacyjnym. Nowe przepisy będą nakładały obowiązek koordynacji na operatorów wszystkich rodzajów sieci oraz podmioty sektora publicznego, niezależnie od źródeł finansowania robót.

Nowelizacja Megaustawy wprowadza także istotne zmiany w zakresie planowania przestrzennego. Przede wszystkim rozszerza przepisy dotyczące lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej na wszystkie akty planistyczne, w tym plany ogólne, co eliminuje możliwość wprowadzania ukrytych ograniczeń blokujących tego typu inwestycje. Zmiany dotyczą także aktów planistycznych zawierających zapisy niezgodne z przepisami Megaustawy. Zaproponowane rozwiązania wzmocnią rolę Prezesa UKE, który będzie mógł z urzędu zaskarżać uchwały planistyczne, ograniczające rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej. Zaproponowano również wprowadzenie przepisów dotyczących planów uchwalonych przed 2017 r., umożliwiających ich korektę w zgodzie z nowymi zasadami.

Zmiany w Megaustawie dotyczą także uproszczenia procedur dla sieci o bardzo dużej przepustowości na wzór przepisów przewidzianych do tej pory dla regionalnych sieci szerokopasmowych, co ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji telekomunikacyjnych. Wprowadzone przepisy umożliwiają inwestorom szybkie uzyskanie zgody na lokalizację infrastruktury, zwłaszcza w pasach drogowych, bez konieczności skomplikowanych postępowań lokalizacyjnych w każdej gminie czy od każdego zarządcy dróg. Decyzję lokalizacyjną będzie bowiem wydawał wojewoda, zaś niektóre inne organy właściwe w poszczególnych zagadnieniach będą przedstawiały jedynie uzgodnienie lub opinię. Innym przykładem usprawnień są modyfikacje zasad doręczeń w toku tego postępowania, m.in. częściowe stosowanie obwieszczeń zamiast doręczeń indywidualnych. Celem tych zmian jest zwiększenie efektywności realizacji projektów szerokopasmowych i szybsze podłączanie użytkowników do sieci o wysokiej przepustowości.

Art. 1 pkt 1

a) Projektowane brzmienie art. 1 ust. 1 Megaustawy polega na dostosowaniu terminologii w celu ujednoczenia pojęć stosowanych w niniejszym projekcie. Ponadto wprowadzony zostaje pkt wskazujący, że ustawa służy stosowaniu rozporządzenia 2024/1309.

Zmiana ta ma na celu nie tylko zapewnienie spójności krajowych przepisów z prawem Unii Europejskiej, lecz również pełni istotną funkcję informacyjną wobec adresatów regulacji. Na rynku krajowym funkcjonuje bowiem znaczna liczba przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym małych i średnich podmiotów, które często nie dysponują wyspecjalizowanym zapleczem prawnym. Wskazanie wprost w przepisie, że Megaustawa pozostaje w ścisłym związku z rozporządzeniem 2024/1309, ma ułatwić tym podmiotom identyfikację pełnego zakresu obowiązujących regulacji.

Podkreślenia wymaga, że rozporządzenie unijne jest stosowane bezpośrednio, niezależnie od przepisów krajowych, a jego znajomość jest niezbędna dla prawidłowego wykonywania działalności regulowanej. Jednocześnie zawarte w nim motywy (recitale) stanowią istotne źródło wykładni, pozwalające lepiej zrozumieć cel oraz sens przyjmowanych rozwiązań prawnych. Wprowadzenie stosownego odesłania w ustawie ma zatem na celu zwiększenie przejrzystości systemu prawnego oraz ograniczenie ryzyka błędnej interpretacji przepisów przez ich adresatów, a tym samym wspiera efektywne stosowanie zarówno regulacji krajowych, jak i unijnych.

b) Uchylenie art. 1 ust. 3 Megaustawy wynika ze zmian wprowadzanych w art. 17-26 Megaustawy w ramach projektu ustawy, a także ze zmian wprowadzanych do ustawy o drogach publicznych. Zgodnie z brzmieniem projektu ustawy odesłanie do przepisów ustawy o drogach publicznych w celu ich stosowania w przypadku dostępu do infrastruktury technicznej zlokalizowanej w pasie drogowym drogi publicznej znajduje się w art. 17 ust. 4 Megaustawy.

Art. 1 pkt 2

a) Do definicji podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej (art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. d Megaustawy), zgodnie z art. 2 pkt 1 rozporządzenia 2024/1309, dodaje się wyraz „tuneli” w celu uzupełnienia katalogu obiektów z zakresu infrastruktury drogowej.

b) Nowa definicja infrastruktury technicznej, dostosowana do art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2024/1309. Dokonano także podziału infrastruktury technicznej na dwie kategorie: obiekty będące częścią sieci oraz niebędące taką częścią, przy czym ta druga kategoria dotyczy przypadków, gdy jest ona własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana. Pojęcie kontroli w tym zakresie należy rozumieć jako infrastrukturę pozostającą w faktycznej dyspozycji podmiotów sektora publicznego, które mogą decydować o jej wykorzystaniu lub zarządzaniu nią, niezależnie od formalnego tytułu własności. Nowe brzmienie definicji infrastruktury technicznej ma odmienną kolejność wyliczenia elementów w części wspólnej. Taka zmiana ma charakter redakcyjny i porządkujący, służący poprawie przejrzystości oraz spójności przepisu, w szczególności poprzez dostosowanie kolejności poszczególnych elementów do logiki regulacji oraz sekwencji ich stosowania. Zmiana kolejności wyliczenia elementów w części wspólnej przepisu nie ma charakteru merytorycznego i nie wpływa na zakres praw i obowiązków wynikających z przepisu.

c) Uchyła się pkt 7 definiujący „szybką sieć telekomunikacyjną”. To pojęcie na gruncie Megaustawy zostanie, zgodnie z art. 2 rozporządzeniem 2024/1309, zastąpione pojęciem „sieci o bardzo dużej przepustowości”, zdefiniowanej w PKE.

d) Doprecyzowanie w art. 2 ust. 1 pkt 8 Megaustawy, że operatorem sieci jest operator, o którym mowa w art. 2 pkt 1 rozporządzenia 2024/1309, a nie szeroko pojęty Pt, który w myśl art. 2 pkt 40 lit. a PKE jest także dostawcą usług telekomunikacyjnych. Powyższe zmiany dostosowują definicję operatora sieci do brzmienia tej definicji wskazanego w art. 2 pkt 1 rozporządzenia 2024/1309, rozszerzając ją o jednostkę samorządu terytorialnego.

e) i f) Uchyła się pojęcie „punkt styku” i w zamian dodaje się pojęcie „punkt dostępu” – art. 2 ust. 1 pkt 8a Megaustawy. Zmiana spowodowana jest koniecznością dostosowania siatki

pojęciowej do art. 2 pkt 11 rozporządzenia 2024/1309. Przez pojęcie punktu dostępu rozumie się punkt fizyczny znajdujący się w budynku bądź poza nim, dostępny dla operatorów, lub przedsiębiorstw, które są upoważnione do dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych, za pomocą którego udostępniane jest połączenie z wewnątrzbudynkową infrastrukturą techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej.

g) Wprowadza się odesłanie do definicji „wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej” zawartej w art. 2 pkt 6 rozporządzenia 2024/1309, które ma na celu zapewnienie spójności terminologicznej z przepisami prawa Unii Europejskiej oraz jednolitego rozumienia tego pojęcia w regulacjach krajowych dotyczących dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej. Zastosowanie definicji wynikającej bezpośrednio z rozporządzenia 2024/1309 pozwala uniknąć rozbieżności interpretacyjnych oraz zapewnia zgodność krajowych przepisów umożliwiających stosowanie regulacji dotyczących wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej z zakresem pojęciowym przyjętym w prawie UE.

h) Dodaje się szereg nowych pojęć, służących głównie stosowaniu rozporządzenia 2024/1309 w Polsce. Są to: wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna przystosowana do technologii światłowodowej (art. 2 pkt 8 rozporządzenia 2024/1309), podmiot prawa publicznego (art. 2 pkt 2 rozporządzenia 2024/1309), podmiot sektora publicznego (art. 2 pkt. 3 rozporządzenia 2024/1309), generalne prace remontowe (art. 2 pkt 9 rozporządzenia 2024/1309), roboty budowlane (art. 2 pkt 5 rozporządzenia 2024/1309). W odniesieniu do pojęcia podmiotu prawa publicznego projektowana definicja się wprost do znaczenia wynikającego z rozporządzenia 2024/1309, jednakże z modyfikacją, że za takie podmioty należy uznawać także jednostkę samorządu terytorialnego i jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność do podejmowania czynności prawnych. Rozporządzenie 2024/1309 zawiera autonomiczną definicję „podmiotu prawa publicznego”, która obejmuje podmioty posiadające osobowość prawną i spełniające określone kryteria funkcjonalne oraz organizacyjne. Jednocześnie polski porządek prawny przewiduje istnienie szczególnej kategorii jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym przepisy szczególne przyznają zdolność prawną, tj. zdolność do nabywania praw i zaciągania zobowiązań. Podmioty te mogą uczestniczyć w obrocie prawnym, w tym zawierać umowy, nabywać prawa rzeczowe, a także występować przed sądami, zarówno jako powód, jak i pozwany. Konstrukcja ta stanowi utrwalony element polskiego systemu prawa i jest on co do zasady nieznanym normom prawa unijnego, które posługuje się jeszcze innym pojęciem przedsiębiorstwa. Funkcjonowanie takiej konstrukcji w

porządkach prawnych państw członkowskich jest jednak przewidziane w motywie 16 rozporządzenia 2024/1309, zgodnie z którym „państwa członkowskie powinny być w stanie rozszerzyć obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu na podmioty nieobjęte zakresem jego stosowania, takie jak jednostki organizacyjne nieposiadające na mocy prawa osobowości prawnej, które mają jednak zdolność prawną i mogą w pełni uczestniczyć w transakcjach gospodarczych, lub przedsiębiorstwa korzystające z koncesji udzielonych przez organy publiczne”.

W praktyce, jednostki samorządu terytorialnego oraz wskazane jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą być właścicielami lub zarządcami infrastruktury technicznej objętej zakresem stosowania rozporządzenia 2024/1309. Tym samym mogą one być podmiotami zobowiązanymi do udostępniania tej infrastruktury na zasadach określonych w rozporządzeniu 2024/1309. Pozostawienie tych jednostek poza zakresem definicji byłoby więc nieuzasadnione oraz sprzeczne z celami rozporządzenia 2024/1309, w szczególności z założeniem promowania wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej, ograniczania kosztów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, czy wreszcie wprost z przytoczonym wyżej motywem 16. Wyłączenie wskazanych kategorii podmiotów mogłoby bowiem prowadzić do powstania luki prawnej oraz nierównego traktowania podmiotów znajdujących się w analogicznej sytuacji. Projektowany kształt definicji podmiotu prawa publicznego ma więc charakter doprecyzowujący oraz dostosowujący i nie zmienia istoty definicji z rozporządzenia 2024/1309.

Projektowana definicja podmiotu sektora publicznego różni się od tej przyjętej w rozporządzeniu 2024/1309, gdyż zawiera wyłączenie z zakresu tych podmiotów użytkowników rządowych o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE. Wyłączenie stanowi rezultat uwzględnienia uwagi przedstawionej przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Co wpisuje się w uprawnienie nadane Państwom członkowskim zgodnie z art. 1 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, stanowiący o tym, że przepisy tego rozporządzenia pozostają bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich w zakresie ochrony bezpieczeństwa narodowego oraz ich uprawnień do zabezpieczania podstawowych funkcji państwa. W konsekwencji państwa członkowskie zachowują kompetencję do wprowadzania rozwiązań prawnych ograniczających stosowanie określonych obowiązków w odniesieniu do podmiotów, których działalność dotyczy tych obszarów. Użytkownicy rządowi wskazani w przepisie wykonują zadania o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa i obronności państwa lub porządku publicznego, co uzasadnia wyłączenie ich spod reżimu przewidzianego dla podmiotów sektora publicznego. Objęcie tych podmiotów pełnym zakresem obowiązków

wynikających z regulacji mogłoby prowadzić do ujawnienia informacji krytycznych lub ograniczenia efektywności realizowanych przez nie zadań. Wprowadzone wyłączenie ma charakter proporcjonalny i ogranicza się wyłącznie do kategorii podmiotów, w przypadku których jest to niezbędne z punktu widzenia ochrony nadrzędnych interesów państwa, nie naruszając jednocześnie zasad wynikających z rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 3

Projektowany art. 2a Megaustawy ma na celu zapewnienie spójnego stosowania przepisów krajowych z rozporządzeniem 2024/1309 poprzez zobowiązanie Prezesa UKE do uwzględniania „w możliwie największym stopniu” wytycznych przewidzianych w art. 3 ust. 13, art. 11 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309, tj. wydawanych w ramach mechanizmów przewidzianych w tych przepisach dla ujednolicenia podejścia w państwach członkowskich.

Jednocześnie odwołanie do „najlepszych praktyk” z art. 10 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309 należy rozumieć jako odesłanie do kryterium merytorycznego stosowanego przy opracowywaniu i przyjmowaniu (w konsultacji z zainteresowanymi stronami) odpowiednich norm lub specyfikacji technicznych niezbędnych do wdrożenia art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309, a nie jako wskazanie jednego, z góry określonego dokumentu. W konsekwencji obowiązek z art. 2a Megaustawy dotyczy uwzględniania przez Prezesa UKE (w zakresie jego kompetencji) i „w możliwie największym stopniu” rozwiązań wynikających z norm bądź specyfikacji przyjmowanych na podstawie art. 10 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309 oraz praktyk branżowych, które stanowiły ich podstawę, o ile zostały one formalnie przyjęte i są relewantne dla stosowania ustawy.

Przyjęta w art. 2a Megaustawy formuła „uwzględnia (...) w możliwie największym stopniu” wskazuje, że wytyczne oraz materiały związane z najlepszymi praktykami pełnią funkcję instrumentów zapewniających spójność i przewidywalność stosowania prawa, nie stanowią natomiast samoistnego źródła nowych obowiązków materialnoprawnych dla podmiotów prywatnych.

Do czasu przyjęcia norm lub specyfikacji technicznych, o których mowa w art. 10 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309, odesłanie do „najlepszych praktyk” ma charakter kierunkowy i odnosi się do procesu ich identyfikacji i wykorzystania w konsultacjach oraz w opracowaniu tych norm lub specyfikacji, a nie do obowiązku stosowania nieustalonego katalogu dokumentów.

Natomiast projektowany art. 2b Megaustawy ma na celu skorzystanie z mechanizmu przewidzianego w rozporządzeniu 2024/1309, który dopuszcza odstąpienie przez państwo członkowskie od stosowania zasady „dorozumianego udzielenia zezwolenia” po bezskutecznym upływie terminu na wydanie rozstrzygnięcia w procedurze udzielania zezwoleń. Zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, co do zasady, w przypadku braku decyzji właściwego organu w mającym zastosowanie terminie, o którym mowa w art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, po jego upływie zezwolenie uznaje się za udzielone, a ponadto rozporządzenie 2024/1309 wymaga zapewnienia, aby każda zainteresowana osoba trzecia miała prawo interweniować w postępowaniu administracyjnym i zaskarżyć decyzję o udzieleniu zezwolenia.

Jednocześnie rozporządzenie 2024/1309 przewiduje możliwość niestosowania tego reżimu, jeżeli w ramach odpowiedniej krajowej procedury wydawania zezwoleń istnieje co najmniej jeden z alternatywnych środków ochrony prawnej w razie przekroczenia terminu, tj. uprawnienie operatora do dochodzenia odszkodowania na podstawie prawa krajowego albo możliwość skierowania sprawy do sądu lub organu nadzoru. W motywach rozporządzenia 2024/1309 wskazano, że zasady upraszczania procedur mają obejmować m.in. wprowadzenie zasady dorozumianego udzielenia zezwoleń, jednak państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia odstępstwa od tej zasady, jeżeli zapewnią operatorowi alternatywny środek ochrony prawnej w przypadku nieprzestrzegania terminu na wydanie decyzji. Projektowany art. 2b Megaustawy stanowi wykonanie tej kompetencji poprzez wskazanie, że w sprawach realizacji inwestycji telekomunikacyjnych w zakresie budowy sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów art. 8 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 nie stosuje się, a zamiast mechanizmu dorozumianego udzielenia zezwolenia, czyli milczącej zgody, przyjmuje się rozwiązanie oparte na środkach ochrony prawnej oraz procedurze mającej doprowadzić do niezwłocznego zakończenia sprawy rozstrzygnięciem. Przyjęcie zasady milczącej zgody w obszarze inwestycji telekomunikacyjnych, które są materialnie realizowane w oparciu o liczne reżimy zezwoleń i uzgodnień przewidziane w prawie krajowym, mogłoby stanowić istotny wyłom w krajowym modelu administracyjnego rozstrzygania spraw, w tym w szczególności w sprawach, w których rozstrzygnięcie organu służy ochronie wartości o charakterze nadrzędnym, takich jak bezpieczeństwo ludzi i mienia, ochrona zdrowia, ochrona środowiska, ochrona zabytków czy bezpieczeństwo ruchu (drogowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i śródlądowego). W tym kontekście odstąpienie od automatyzmu milczącej zgody jest rozwiązaniem bardziej spójnym z krajową

konstrukcją odpowiedzialności organów administracji za legalność i kompletność rozstrzygnięcia, a zarazem pozostaje w pełni dopuszczalne na gruncie art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia 2024/1309, o ile zapewnia się alternatywny środek ochrony prawnej oraz procedurę służącą przełamaniu zwłoki i wyznaczeniu realnego terminu zakończenia sprawy.

Ust. 1 projektowanego art. 2b Megaustawy realizuje przesłankę z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309, ponieważ w polskim porządku prawnym funkcjonują środki służące przeciwdziałaniu beczynności i przewlekłości, w tym w szczególności instytucja ponaglenia przewidziana w art. 37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), zwanej dalej „KPA”, oraz sądowa kontrola beczynności i przewlekłości w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Równocześnie, w celu dochowania standardu proceduralnego wskazanego w art. 8 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, przyjęte zostało rozwiązanie, które po upływie terminu na wydanie decyzji uruchamia formalne, działanie organu prowadzące sfinalizowania postępowania, a nie jedynie pozostawia stronę z instrumentami skargowymi. Z tego względu projekt ustawy przewiduje, że po upływie terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, właściwy organ, na wniosek strony albo z urzędu, wyznacza i przeprowadza rozprawę administracyjną w rozumieniu art. 89 KPA, jako proceduralny odpowiednik „spotkania” przewidzianego w art. 8 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

Ust. 2 projektowanego art. 2b Megaustawy określa, że rozprawę organizuje się „zgodnie z wymogami, terminami i w celu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, co odpowiada konstrukcji z rozporządzenia, które przy dopuszczeniu odstępstwa od milczącej zgody wymaga, aby po upływie terminu właściwy organ (lub inny podmiot wskazany przez państwo członkowskie) „bez zbędnej zwłoki” zaprosił wnioskodawcę na spotkanie, zorganizował je w przewidzianym czasie oraz wykorzystał je do ułatwienia przyjęcia decyzji w sprawie wniosku.

Ust. 3 projektowanego art. 2b Megaustawy stanowi o obowiązku sporządzenia protokołu z rozprawy zgodnie z art. 67 KPA oraz o minimalnej treści tego protokołu, w tym o ujęciu stanowisk stron oraz wskazaniu terminu wydania decyzji. Jest to funkcjonalny odpowiednik obowiązku z art. 8 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, zgodnie z którym „bez zbędnej zwłoki po spotkaniu” właściwy organ przedstawia pisemne sprawozdanie z dyskusji zawierające opinie zaangażowanych stron oraz wskazujące operatorowi datę, kiedy decyzja ma zostać wydana.

Należy podkreślić, że wprowadzone art. 2b Megaustawy wyłączenie ma charakter horyzontalny i zgodnie z jego brzmieniem dotyczy „spraw realizacji inwestycji telekomunikacyjnych w zakresie budowy sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”, a zatem nie jest ograniczone wyłącznie do postępowań prowadzonych na podstawie Megaustawy. W praktyce realizacja takich inwestycji wymaga stosowania licznych aktów materialnoprawnych i proceduralnych, w tym m.in. przepisów ustawy o drogach publicznych, ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 i 1535 oraz z 2026 r. poz. 445 i 605), ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125, z późn. zm.), ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, z późn. zm.), ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 oraz z 2026 r. poz. 426), ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234, z późn. zm.), ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2025 r. poz. 1431 i poz. 1668 oraz z 2026 r. poz. 176 i 607), ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 18), ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69), ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399), zwanej dalej „ustawą o gospodarce nieruchomościami”, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940 oraz z 2025 r. poz. 1535) i innych. Horyzontalny charakter art. 2b Megaustawy jest konieczny po to, aby w każdym z tych postępowań, jeżeli wchodzi ono w zakres „procedury udzielania zezwoleń” w rozumieniu rozporządzenia 2024/1309, nie dochodziło do automatycznego „uznania zezwolenia za udzielone” po upływie terminu z art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, lecz uruchamiał się przewidziany w prawie krajowym mechanizm proceduralny odpowiadający standardowi z art. 8 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

Szczególne znaczenie ma to na gruncie Pb, w tym w postępowaniach o pozwolenie na budowę, również w tym aspekcie, gdzie przepisy krajowe (w szczególności art. 28 tej ustawy) determinują krąg stron i model uczestnictwa podmiotów trzecich. Art. 8 ust. 1 rozporządzenia

2024/1309, formułując gwarancję dla „każdej zainteresowanej osoby trzeciej” w zakresie interwencji w postępowaniu i zaskarżenia decyzji, może w praktyce argumentacyjnej rodzić ryzyko sporu o zgodność krajowych ograniczeń kręgu stron z unijnym standardem proceduralnym, zwłaszcza w sytuacji konfliktu norm. Ryzyko to jest wzmacniane przez klasyczne reguły kolizyjne, które w razie rzeczywistej sprzeczności sprzyjają przypisaniu pierwszeństwa reżimowi unijnemu: po pierwsze z uwagi na zasadę pierwszeństwa prawa Unii i dyspozycję art. 91 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, po drugie z uwagi na sektorowy charakter rozporządzenia 2024/1309 jako *lex specialis* wobec ogólnego reżimu procesowego Pb w sprawach telekomunikacyjnych objętych rozporządzeniem, po trzecie z uwagi na nowszy standard proceduralny ustanowiony rozporządzeniem z 29 kwietnia 2024 r. Projektowany art. 2b Megaustawy, jako rozwiązanie szczególne w Megaustawie, służy ograniczeniu tego ryzyka przez wykorzystanie wprost przewidzianej w rozporządzeniu 2024/1309 możliwości odstępstwa od art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia.

Art. 1 pkt 4

Ze względu na dodanie art. 2a Megaustawy konieczne jest wykreślenie z art. 3 ust. 6 Megaustawy skrótu wprowadzonego dla Prezesa UKE. Jest to zmiana ściśle legislacyjna wpisana w odwróconą tabelę zgodności rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 5 i 7

W art. 3a ust. 1 Megaustawy wyrazy „szybkich sieci telekomunikacyjnych” zastąpiono wyrazami „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”, co wynika z rezygnacji w całej ustawie z dotychczasowego pojęcia szybkiej sieci telekomunikacyjnej oraz z wprowadzenia przez PKE pojęcia powiązanych zasobów. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 2 rozporządzenia 2024/1309. Analogicznej zmiany dokonano w art. 16a ust. 4 Megaustawy.

Art. 1 pkt 6

W art. 12 Megaustawy po wyrazie „Operator” skreślono wyrazy „publicznej sieci telekomunikacyjnej”, gdyż dookreślenie to jest zbędne w świetle definicji „operator” zawartej w art. 2 pkt 40 lit. b PKE. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 2 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 8

a) Uchylenie art. 17 ust. 1 Megaustawy wynika z powielenia jego treści z art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. W związku z tym, że rozporządzenie to stosowane jest wprost,

uchylono ust. 1 w art. 17 Megaustawy jako powtórzenie przepisów art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

b) Zmiana brzmienia art. 17 ust. 1a Megaustawy ma na celu ujednoczenie przepisów krajowych z przepisami unijnymi, poprzez bezpośrednie odwołanie do odpowiednich jednostek redakcyjnych rozporządzenia 2024/1309. Takie rozwiązanie zapewni spójność pomiędzy Megaustawą a rozporządzeniem 2024/1309, jednocześnie wskazując konkretne przepisy mające zastosowanie w sytuacjach dotyczących dostępu telekomunikacyjnego do publicznej infrastruktury technicznej w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.

c) Dodanie ust. 1b w art. 17 Megaustawy ma na celu doprecyzowanie katalogu spraw, o których mowa w art. 3 rozporządzenia 2024/1309. Zmiana ta jest w pełni zgodna z ideą tego rozporządzenia. Bowiem często w motywach poruszana jest kwestia wspólnego korzystania z infrastruktury technicznej. Przykładowo motyw 5 tego rozporządzenia wskazuje na pozytywne strony takiego rozwiązania (ograniczenie kosztów robót inżynieryjno-budowlanych, zwiększenie skuteczności rozwoju sieci). Co więcej, art. 1 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 wskazuje, że celem tego rozporządzenia jest ułatwianie i wspieranie rozwoju sieci o bardzo dużej przepustowości przez promowanie wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej i umożliwianie bardziej efektywnego wdrażania nowej infrastruktury technicznej, tak aby takie sieci mogły być wdrażane szybciej i po niższych kosztach. Natomiast art. 1 ust. 3 tego rozporządzenia wprost wskazuje możliwość wprowadzania przez państwa członkowskie bardziej rygorystycznych rozwiązań w celu promowania współkorzystania z istniejącej infrastruktury technicznej. Wobec tego, zasadnym jest rozszerzenie przepisów dotyczących dostępu telekomunikacyjnego, także o współkorzystanie z infrastruktury technicznej.

d) Zmiana w art. 17 ust. 2 Megaustawy z ust. 1 na art. 3 rozporządzenia 2024/1309 jest zmianą redakcyjną, polegającą na zmianie odesłania. Wynika to z uchylenia w art. 17 ust. 1 Megaustawy.

e) W art. 17 Megaustawy dodano nowe ust. 3 i 4. Pierwszy z nich (ust. 3) to przepis mający na celu doprecyzowanie regulacji art. 3 ust. 9 rozporządzenia 2024/1309, w którym określono w jakich przypadkach, dostęp już zapewniony wcześniej wydanymi decyzjami administracyjnymi, nie będzie podlegać obowiązkowi dostępowym do czasu obowiązywania tych decyzji. Natomiast drugi z nich (ust. 4) stanowi doprecyzowanie, że w przypadku

dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej zgodnie z art. 3 rozporządzenia 2024/1309, która jest zlokalizowana w pasie drogowym dróg publicznych należy także stosować przepisy ustawy o drogach publicznych.

Art. 1 pkt 9–11

Dotychczasowe przepisy o dostępie do infrastruktury technicznej zawarte w Megaustawie nakładają obowiązki tylko na operatorów sieci. Tymczasem rozporządzenie 2024/1309 obejmuje w tym zakresie również podmioty sektora publicznego. Należy zatem w odpowiednich miejscach art. 18–22 Megaustawy rozszerzyć zakres o te podmioty. Dotychczasowe określenie „szybka sieć telekomunikacyjna” należy zastąpić określeniem „sieć o bardzo dużej przepustowości lub powiązane zasoby” (termin „powiązane zasoby” to terminologia z PKE, która odpowiada unijnemu pojęciu „urządzeń towarzyszących”).

Art. 1 pkt 9

a), d) oraz **e)** W art. 18 ust. 2 oraz art. 18 ust. 6, 7, 8 i 9 Megaustawy uzupełniono zakres o podmiot sektora publicznego. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2024/1309. Sam przepis 18 ust. 2 oraz art. 18 ust. 6, 7, 8 i 9 Megaustawy realizuje art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

b) W pierwszej kolejności projektowana zmiana art. 18 ust. 3 Megaustawy ma na celu uzupełnienie zakresu podmiotów, których dotyczy ten przepis, o podmiot sektora publicznego. Nadto projektowana zmiana art. 18 ust. 3 Megaustawy ma na celu doprecyzowanie, że kompetencja Prezesa UKE do ingerencji regulacyjnej w zakresie warunków zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury technicznej obejmuje nie tylko sytuacje, w których informację o warunkach dostępu przedstawia operator sieci, lecz także przypadki, gdy podmiotem zobowiązanym do przedstawienia informacji i potencjalnego zapewnienia dostępu jest podmiot sektora publicznego. Rozszerzenie to jest uzasadnione zakresem podmiotowym rozporządzenia 2024/1309, które w art. 3 ust. 1 przewiduje obowiązek pozytywnego rozpatrzenia uzasadnionych wniosków o dostęp do infrastruktury technicznej zarówno po stronie operatorów sieci, jak i po stronie podmiotów sektora publicznego będących właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujących taką infrastrukturę. W zdaniu drugim art. 18 ust. 3 Megaustawy dodano odesłanie do art. 3 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309, które wskazuje katalog kwestii, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu „sprawiedliwych i rozsądnych warunków” przyznawania dostępu, w tym warunków cenowych, oraz w celu unikania nadmiernych cen. Przepis unijny wymaga, aby przy

kształtowaniu warunków dostępu brano pod uwagę co najmniej m.in. istniejące umowy i uzgodnione warunki handlowe, konieczność zapewnienia podmiotowi udostępniającemu możliwości odzyskania kosztów związanych z udzieleniem dostępu, dodatkowe koszty utrzymania i dostosowania, wpływ dostępu na plan biznesowy oraz w szczególności przy dostępie do infrastruktury technicznej na potrzeby sieci o bardzo dużej przepustowości – odpowiednie wytyczne, w tym dotyczące efektywności ekonomicznej inwestycji, godziwego zwrotu czy wpływu na konkurencję. Odesłanie do art. 3 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309 ma wobec powyższego charakter funkcjonalny i służy zapewnieniu spójności krajowego mechanizmu decyzyjnego z bezpośrednio stosowanym standardem unijnym w tym obszarze, tak aby rozstrzygnięcie Prezesa UKE było oparte na kryteriach „obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych” nie tylko w sensie deklaratywnym, lecz także w sensie materialnym, poprzez obowiązek uwzględniania wskazanych w rozporządzeniu elementów oceny. Projekt ustawy zachował jednocześnie dotychczasowe odesłanie do art. 22 ust. 1–4 Megaustawy, które wyznacza krajowe ramy proceduralne i materialne rozstrzygania sporów oraz określania warunków dostępu, natomiast odesłanie do art. 3 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309 doprecyzowuje, jakie parametry oceny powinny być brane pod uwagę przy wykonywaniu tej kompetencji w sprawach powiązanych z dostępem do infrastruktury technicznej w rozumieniu rozporządzenia 2024/1309.

c) Projektowana propozycja zakłada uchylene z art. 18 ust. 4–5a Megaustawy (w tym zakresie projekt ustawy odpowiada postanowieniom art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309). Propozycją objęto ust., które zobowiązywały Prezesa UKE do prowadzenia uzgodnień z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „Prezesem URE” i Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK” przed wydaniem decyzji określającej warunki dostępu do infrastruktury technicznej w przypadku, gdy decyzja ta miała dotyczyć przedsiębiorstw energetycznych lub przedsiębiorstw zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego i regulowały kwestie z tym związane. Postulowana zmiana ma na celu skrócenie o 30 dni procedur administracyjnych związanych z uzyskiwaniem dostępu przez operatorów do infrastruktury technicznej na podstawie decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezesa UKE, poprzez usunięcie obowiązku przeprowadzenia uzgodnień z Prezesem URE i Prezesem UTK. Skrócenie czasu trwania procedur związanych z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych w znaczącym stopniu przyspieszy realizację inwestycji telekomunikacyjnych, co jednocześnie przełoży się na szybszy rozwój sieci szerokopasmowych w kraju i niwelować będzie wykluczenie cyfrowe

obywateli. Zmiana w zaproponowanym kształcie przepisów w pełni wpisuje się w cele rozporządzenia 2024/1309 tak, aby przyspieszać procedury związane z rozwojem szybkich sieci światłowodowych. Zgodnie bowiem z motywem 3 rozporządzenia 2024/1309 „prowadzona polityka musi doprowadzić do przyspieszenia, uproszczenia i obniżenia kosztów wdrażania stacjonarnych i bezprzewodowych sieci o bardzo dużej przepustowości (...) w tym poprzez stosowne planowanie, wzmocnioną koordynację i wprowadzenie uproszczonych i sprawnych procedur udzielania zezwoleń, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne spoczywające na operatorach i administracji krajowej”. Ponadto przepis realizuje postanowienia art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, który określa maksymalne ramy czasowe, w których powinny zostać wydane niezbędne zezwolenia konieczne do realizacji inwestycji.

Wskazać trzeba także, że uchylenie art. 18 ust. 4–5a Megaustawy wynika nie tylko z potrzeby skrócenia postępowań administracyjnych, lecz również z konieczności dostosowania krajowego modelu decyzyjnego do założeń rozporządzenia 2024/1309, które zakłada koncentrację kompetencji w ramach jednolitej, sprawnej procedury wydawania decyzji dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej. W dotychczasowym stanie prawnym obowiązek uzgadniania decyzji Prezesa UKE z Prezesem URE oraz Prezesem UTK miał charakter proceduralny i prowadził do wydłużenia postępowań, bez jednoczesnego przypisania tym organom odpowiedzialności decyzyjnej za rozstrzygnięcie w sprawie dostępu do infrastruktury. Aspekty związane z bezpieczeństwem i funkcjonowaniem infrastruktury energetycznej oraz kolejowej mogą być skutecznie uwzględniane w toku postępowania prowadzonego przez Prezesa UKE w ramach obowiązujących przepisów materialnych, który nadal w ramach ogólnej procedury administracyjnej może w razie konieczności wystąpić do właściwych organów (nie tylko regulatorów) ze stosownym zapytaniem.

f) Propozycja zastąpienia w art. 18 ust. 10 Megaustawy wyrazów „2-5a” wyrazami „2 i 3” podyktowana jest kwestiami redakcyjnymi wynikającymi z usunięcia z art. 18 ust. 4-5a Megaustawy (zmiany z art. 1 pkt 9 lit. c projektu ustawy), a w konsekwencji uwzględnieniu postanowień art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 10

Art. 19 Megaustawy zostanie uchylony, gdyż powiela treść postanowień art. 3 ust. 1, 5 i 7 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 11

a) W art. 22 ust. 1 Megaustawy doprecyzowano krąg podmiotów objętych regulacją przez włączenie „podmiotów sektora publicznego”. Zmiana ta wynika z postanowień art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, które nakłada obowiązek umożliwienia dostępu do infrastruktury technicznej także operatorom zarządzanym lub kontrolowanym przez podmioty publiczne. Dodatkowo, rozbudowano katalog przepisów PKE, które mają zastosowanie w sytuacjach dotyczących zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatora sieci lub podmiot sektora publicznego. Rozszerzenie tych przepisów o dział I rozdział 4 oddział 1 PKE dotyczących postępowania konsultacyjnego ma na celu zapewnienie spójności procedur regulacyjnych dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej. Jednocześnie usunięto odesłanie „6–7a”, gdyż jednostki te zostały uchylone w lit. f, co wiąże się pośrednio z rekomendacjami Zespołu Deregulacyjnego wyrażonymi w formularzu MC-24-290 (DER).

b) Wprowadzenie ust. 1a i 1b w art. 22 Megaustawy jest podyktowane celem doprecyzowania zasad ogólnych dotyczących rozstrzygania sporów, wynikających z PKE, wyłącznie w kontekście regulacji związanej z zapewnieniem dostępu do infrastruktury technicznej. W szczególności art. 22 ust. 1a Megaustawy ma na celu zapewnienie sprawnego i terminowego przebiegu postępowania poprzez zobowiązanie operatora sieci lub podmiotu sektora publicznego do niezwłocznego przedstawienia istotnych okoliczności faktycznych oraz dowodów. Takie rozwiązanie harmonizuje procedurę z wymogami art. 22 ust. 4a Megaustawy, umożliwiając Prezesowi UKE sporządzenie projektu decyzji i udostępnienie go stronom w ustawowym terminie. Tym samym przepis przyczynia się do zwiększenia efektywności postępowania oraz pewności prawnej uczestników procesu regulacyjnego.

Natomiast dodanie w art. 22 Megaustawy ust. 1b służy uporządkowaniu postępowania dowodowego poprzez ograniczenie możliwości uzupełniania materiału sprawy po upływie wskazanego terminu jedynie do przypadków obiektywnie uzasadnionych, związanych ze zmianą stanu faktycznego w toku postępowania. Rozwiązanie to zapobiega przedkładaniu informacji i dowodów na późnym etapie postępowania bez uzasadnionej przyczyny, co sprzyja sprawności postępowania, wzmacnia jego przewidywalność oraz zapewnia równowagę procesową pomiędzy stronami.

Ponadto proponowane przepisy skorelowane są z art. 14 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309.

c) Uchylenie art. 22 ust. 2 i 3 Megaustawy wynika z powielania ich treści z art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309. Natomiast kwestie brane pod uwagę przy ustalaniu

sprawiedliwych i rozsądnych warunków udzielania dostępu są określone z art. 3 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309. Wobec tego, że rozporządzenie to stosowane jest wprost, uchylono ust. 2 i 3 w art. 22 Megaustawy jako częściowe i wybiórcze powtórzenie kwestii wymienionych w art. 3 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309.

d) Art. 22 ust. 4 Megaustawy uzupełniono o podmioty sektora publicznego (art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2024/1309) oraz skrócono termin przekazania uzasadnienia z 14 do 7 dni, co ma przyspieszyć czynności proceduralne po stronie Prezesa UKE i usprawnić proces inwestycyjny – w tym zakresie uwzględniono w możliwym zakresie rekomendacje Zespołu Deregulacyjnego wyrażone w formularzu MC-24-290 (DER). Przepis ten służy również zapewnieniu zgodności krajowych procedur z rozporządzeniem 2024/1309 poprzez zobowiązanie operatorów sieci oraz podmiotów sektora publicznego do uwzględniania przy ustalaniu wysokości opłat z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej kryteriów określonych w art. 3 ust. 4 tego rozporządzenia.

e) Wprowadzenie trzech nowych ust. 4a–4c ma charakter systemowy – tworzy pełny model konsultacyjny. Normy zawarte w ust. 4a–4c – przyspieszą tok postępowań dostępowych. Mają one na celu dochowanie wymogów sprecyzowanych w art. 26 ust. 1 EKŁE, zgodnie z którym *„krajowy organ regulacyjny na wniosek którejkolwiek ze stron wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w jak najkrótszym terminie na podstawie jasnych i skutecznych procedur, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy”*, jak również art. 13 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Ust. 4a obliguje Prezesa UKE do udostępnienia stronom projektu rozstrzygnięcia niepóźniej niż w ciągu siedmiu dni od otrzymania stanowiska operatora lub upływu terminu na jego złożenie. Mechanizm taki ma na celu klarowne wyznaczenie „punkt zwrotny”, po którym strony znają dokładną treść planowanej decyzji i mogą odnieść się do niej na etapie, gdy korekty są jeszcze realne, zamiast czekać na wydanie decyzji i wszczynać postępowania odwoławcze.

Ust. 4b z kolei wyznacza maksymalnie czternastodniowy termin na zgłaszanie uwag do projektu rozstrzygnięcia i przewiduje, że termin ten jest inkorporowany w tryb konsultacyjny z art. 31 ust. 1 PKE.

Projektowana regulacja zawarta w ust. 4c przewiduje, że milczenie strony w wyznaczonym terminie uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu rozstrzygnięcia. Domniemanie braku zastrzeżeń jest krajowym narzędziem regulacyjnym mającym na celu umożliwienie Prezesowi

UKE zmniejszyć ryzyko przewlekłości postępowania, a przez to zmieścić się w terminach określonych dla organów w art. 13 rozporządzenia 2024/1309 i art. 26 EKŁE. Projektowana regulacja nie narusza prawa strony do zajęcia stanowiska, ponieważ przed jej zastosowaniem, Prezes UKE wyznacza w toku postępowania termin 14 dni na zgłaszanie uwag do projektu rozstrzygnięcia. Termin ten zapewnia stronie realną możliwość wypowiedzenia się co do treści projektu rozstrzygnięcia, a zatem domniemanie braku zastrzeżeń ma charakter proporcjonalny i nie narusza gwarancji co do możliwości zajęcia stanowiska przez stronę.

W tym zakresie projektodawca w zakresie nowych ust. 4a-4c podąża w ślad za rekomendacjami Zespołu Deregulacyjnego wyrażonymi w formularzu MC-24-290 (DER).

f) W art. 22 Megaustawy rezygnuje się również, poprzez uchylene ust. 6-7a, z obowiązku uzgadniania decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej z Prezesem URE – w odniesieniu do przedsiębiorców energetycznych oraz Prezesem UTK – w odniesieniu do przedsiębiorców zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego. Zmiana ta ma na celu usprawnienie procedur administracyjnych związanych z uzyskiwaniem dostępu do infrastruktury technicznej. Rezygnacja z obowiązku uzgodnienia z Prezesem URE i Prezesem UTK przyspieszy procedury związane z wydawaniem decyzji przez Prezesa UKE i przyczyni się do rozwoju szybkich sieci światłowodowych. Zmiana w zaproponowanym kształcie jest zgodna z art. 7 ust. 1 i art. 14 ust. 2 akapit 2 zdanie 1 rozporządzenia 2024/1309, który przewiduje, że *„krajowe organy ds. rozstrzygania sporów działają w sposób niezależny i obiektywny, i przy rozstrzyganiu sporów nie zwracają się do żadnego innego organu z prośbą o instrukcje ani nie przyjmują takich instrukcji.(...)”*. Ponadto, należy wskazać, że projektowane przepisy proponują dalej idące rozwiązania niż te zaproponowane w rekomendacjach Zespołu Deregulacyjnego wyrażonych w formularzu MC-24-290 (DER).

g) Konsekwencją powyższej zmiany jest modyfikacja ust. 10 w art. 22 Megaustawy przez aktualizację odesłań, co realizuje również postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 12

Zmiana brzmienia art. 24 ust. 1 Megaustawy stanowi rozszerzenie katalogu podmiotów zobowiązanych do przekazywania umów o dostępie do infrastruktury technicznej również przez podmioty sektora publicznego gdy ten jest zobowiązany do zapewnienia tego dostępu. Jest to konsekwencja dodania definicji w art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 13

Dokonano rozszerzenie zakresu art. 25 Megaustawy o podmiot sektora publicznego. Zmiana jest konsekwencją definicji w art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 14

a) Uchylenie ust. 1 w art. 25a Megaustawy związane jest z powieleniem art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309. Zgodnie z przepisem rozporządzenia 2024/1309 udostępnianie informacji będzie się odbywało przez PIT.

b) W celu uniknięcia przekazywania informacji dotyczących obiektów infrastruktury krytycznej do wstępu do wyliczenia w art. 25a ust. 2 Megaustawy wprowadzono wyłączenie informacji objętych wykazem, o którym mowa w art. 29d ust. 6a Megaustawy. Wyłączenie jest zgodne z przepisem art. 4 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309. Ponadto doprecyzowano sposób wskazywania lokalizacji elementów infrastruktury technicznej, a w przypadku liniowych elementów infrastruktury technicznej – także ich przebiegu, współrzędnymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542 i 1792), zwanej dalej „ustawą – Prawo geodezyjne i kartograficzne” oraz, zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 i w związku z uchyleniem w art. 25a ust. 1 Megaustawy, określono jakie podmioty przekazują dane kontaktowe w sprawach dostępu do infrastruktury technicznej.

Zgodnie z możliwością stworzoną przez przepis art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309 w zakres informacji o infrastrukturze technicznej podlegającej przekazaniu włączono rodzaj i aktualny sposób użytkowania infrastruktury technicznej, w tym informacje o wolnych zasobach umożliwiających instalowanie elementów infrastruktury telekomunikacyjnej.

c) Uchylenie ust. 3–8 w art. 25a Megaustawy wynika z bezpośredniego stosowania rozporządzenia 2024/1309. Forma przekazywania informacji przez właściwe podmioty oraz ich udostępniania, w tym obowiązek stosowania formatu elektronicznego, zostały kompleksowo i jednoznacznie uregulowane w art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia. Termin przekazywania informacji określony jest w art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Ograniczenie lub odmowę przekazania informacji reguluje również ten sam przepis. Uchylenie przepisów art. 25a ust. 6 – 8 wynika z powielenia z art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 15

Uchylenie art. 25b Megaustawy ma na celu dostosowanie przepisów krajowych do postanowień art. 4 rozporządzenia 2024/1309. Bowiem art. 4 ust. 5 tego rozporządzenia zobowiązuje operatorów sieci oraz podmioty sektora publicznego będące właścicielami lub kontrolujące infrastrukturę techniczną do pozytywnego rozpatrywania uzasadnionych wniosków o umożliwienie inspekcji określonych elementów infrastruktury technicznej. Celem tej zmiany jest zatem uniknięcie rozbieżności interpretacyjnych i zapewnienie spójności regulacyjnej. W zakresie umożliwienia dokonania inspekcji wprost będą obowiązywały przepisy art. 4 rozporządzenia 2024/1309.

Uchylenie art. 25c Megaustawy wynika z tego, że pozostawienie krajowych wyłączeń, które dotychczas stanowiły brzmienie tego przepisu, a także delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia stały się zbędne. Wyjątki te zostały wskazane w art. 4 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309.

Uchylenie art. 25d Megaustawy wynika z tego, że kwestie dotyczące rozstrzygania sporów zostały kompleksowo i bezpośrednio uregulowane w art. 13 rozporządzenia 2024/1309. Rozporządzenie to ustanawia jednolite na poziomie Unii Europejskiej zasady rozstrzygania sporów, w tym określa właściwe organy, terminy rozpatrywania sporów oraz kryteria, jakimi organy te powinny się kierować przy wydawaniu rozstrzygnięć. W konsekwencji krajowa regulacja dotycząca kompetencji Prezesa UKE, terminów wydawania decyzji, a także trybu uzgadniania rozstrzygnięć z innymi organami regulacyjnymi stała się zbędna.

Natomiast uchylenie zawierających się w art. 25d Megaustawy ust. 3 i 4 spowoduje, że Prezes UKE będzie wydawał decyzję samodzielnie a nie – jak dotychczas – w uzgodnieniu z Prezesem URE (w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych) lub Prezesem UTK (w odniesieniu do przedsiębiorstw zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego), co powinno pozytywnie wpłynąć na szybkość postępowania administracyjnego. Należy wskazać, że wyłączenie to realizuje postanowienia art. 14 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309, zgodnie z którym: „(...) Krajowe organy ds. rozstrzygania sporów działają w sposób niezależny i obiektywny, i przy rozstrzyganiu sporów nie zwracają się do żadnego innego organu z prośbą o instrukcje ani nie przyjmują takich instrukcji. Nie wyklucza to sprawowania nadzoru zgodnie z prawem krajowym. Jedynie właściwe organy odwoławcze są uprawnione do zawieszenia lub uchylenia decyzji krajowych organów ds. rozstrzyganie sporów” umożliwiając bardziej sprawne podejmowanie decyzji.

Wprowadzenie tej zmiany może budzić pewne obawy, zwłaszcza w kontekście braku szerokiej perspektywy w podejmowaniu decyzji. Rzeczywiście, proces uzgadniania z różnymi organami mógł stanowić dodatkową formę kontroli i zapewniał uwzględnienie specyficznych potrzeb różnych sektorów. Jednakże, decyzja Prezesa UKE będzie w pełni niezależna i obiektywna, co jest zgodne z postanowieniami art. 14 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309, które mówi, że krajowe organy ds. rozstrzygania sporów powinny działać w sposób niezależny i nie zwracać się do innych organów z prośbą o instrukcje. Zatem wyłączenie uzgodnień z innymi organami w tej kwestii nie narusza zasady obiektywności, a może przyczynić się do szybszego rozstrzygnięcia spraw. Oczywiście, nadzór nad decyzjami Prezesa UKE jest nadal realizowany zgodnie z prawem krajowym, a właściwe organy odwoławcze pozostają uprawnione do ewentualnego uchylecia lub zawieszenia decyzji.

Z perspektywy jakości decyzji, mimo iż może zabraknąć dodatkowych punktów widzenia innych organów, to przyspieszenie procesu administracyjnego może w wielu przypadkach zrównoważyć potencjalne ryzyko. Dodatkowo, sama niezależność decyzji Prezesa UKE daje gwarancję, że proces będzie bardziej przejrzysty, a także pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacjach wymagających pilnych decyzji.

Art. 1 pkt 16

Zmiana brzmienia wprowadzenia do wyliczenia w art. 27 ust. 4 Megaustawy ma na celu rozszerzenie katalogu wymienianych przepisów o art. 3 rozporządzenia 2024/1309, który również dotyczy dostępu telekomunikacyjnego oraz usunięcie z wyliczenia przepisów uchylanych niniejszą ustawą – art. 19 ust. 1 i 2a Megaustawy. Jest to zatem zmiana redakcyjna, dostosowująca brzmienie przepisu do pozostałych zmian wprowadzanych projektem ustawy.

Art. 1 pkt 17

a) Zmiana w treści pkt 1 w ust. 1 art. 29 Megaustawy, zgodnie ze stanowiskiem UKE oraz postulatami deregulacyjnymi izb gospodarczych, redukuje zakres informacji gromadzonych i przekazywanych do inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE. Inwentaryzacji podlegają jedynie usługi transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu. Zmiana likwiduje zdublowany obowiązek wynikający z art. 20 PKE.

Skreślenie w pkt 3 wyrazów „i innych niż światłowodowe” ma na celu redukcję informacji przekazywanych w ramach inwentaryzacji. W trakcie spotkań roboczych organizowanych wraz z przedstawicielami UKE i rynku uzyskano akceptację kierunkowych założeń usunięcia

informacji o infrastrukturze miedzianej. Pozostawiono jedynie przebieg infrastruktury światłowodowej oraz uwzględniono w możliwym zakresie rekomendacje Zespołu Deregulacyjnego wyrażone w formularzu MC-13-147 (DER).

b) Zaproponowana zmiana brzmienia pkt 1a w ust. 2 art. 29 Megaustawy wynika z faktu, że art. 5 ust. 3 PKE nakłada obowiązek uzyskania wpisu do rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji prowadzonego przez Prezesa UKE, a art. 1 ust. 1 pkt 2 Megaustawy określa zasady działalności jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej jedynie dla tych podmiotów, które prowadzą działalność w zakresie telekomunikacji. Należało więc doprecyzować, że obowiązki określone w art. 29 ust. 2 pkt 1a Megaustawy nakładane na jednostki samorządu terytorialnego, dotyczą jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej, zarejestrowanych w rejestrze jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji. Uchylenie pkt 2 związane jest z przeniesieniem określenia podmiotów dotychczas w nim zawartych do pkt 1a. Zmiana części wspólnej dla pkt 1a i 3, związana jest z usunięciem obowiązku gromadzenia i przekazywania do inwentaryzacji posiadanych w postaci elektronicznej informacji o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu. Ponadto na wnioski izb gospodarczych, poparte stanowiskiem UKE, zamieniono obligatoryjny obowiązek przekazywania informacji o obiektach budowlanych umożliwiających kolokację na fakultatywną możliwość przekazywania tych informacji, jeżeli operatorzy sieci widzą w tym możliwość współdzielenia kosztów z innymi operatorami.

c) Zmiana brzmienia art. 29 ust. 2a pkt 1 Megaustawy, w zakresie rodzajów informacji przekazywanych w ramach inwentaryzacji, związana jest z odstąpieniem od inwentaryzowania elementów infrastruktury telekomunikacyjnej opartej na medium miedzianym, co wpisuje się w art. 2 rozporządzenia 2024/1309. Zmniejszenie częstotliwości przekazywania przez operatorów sieci informacji inwentaryzacyjnych realizuje wnioski izb gospodarczych, poparte stanowiskiem UKE. Informacje będą przekazywane tylko jeden raz w roku w terminie do dnia 31 marca – zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.

Zmiana brzmienia art. 29 ust. 2a pkt 2 Megaustawy związana jest z zamianą obligatoryjnego obowiązku na fakultatywną możliwość, zgodnie ze zmianą w części wspólnej dla pkt 1a i 3 w art. 29 ust. 2 Megaustawy.

d) Zmiana brzmienia art. 29 ust. 2b Megaustawy zostaje wprowadzona zgodnie ze zmianą w ust. 1 dotyczącą usunięcia szeregu rodzajów informacji z zakresu informacji gromadzonych w ramach inwentaryzacji oraz zmianą w części wspólnej dla pkt 1a i 3 w art. 29 ust. 2 Megaustawy.

e) Uchyła się przepis art. 29 ust. 6 Megaustawy. Jest to podyktowane względami obronności i bezpieczeństwa państwa. Zaostrzenie się sytuacji międzynarodowej, a przede wszystkim obserwacja przebiegu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dowodzą tego, że funkcjonowanie systemów łączności i transmisji danych ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa w warunkach toczącego się konfliktu zbrojnego. Dla utrudnienia przygotowań skutecznych ataków na infrastrukturę telekomunikacyjną kluczowe jest zapewnienie maksymalnego poziomu ochrony informacji o rozmieszczeniu i parametrach jej elementów. Podstawową i bezkosztową metodą ochrony jest znaczące ograniczenie rozpowszechniania informacji. Dotychczas funkcjonujące w tym zakresie ograniczenie nie gwarantuje skuteczności ochrony danych wobec jego zbyt ogólnego charakteru.

W myśl art. 4 ust. 1 akapit 4 rozporządzenia 2024/1309 „*Dostęp do minimalnych informacji można ograniczyć lub odmówić dostępu do nich, pod warunkiem, że jest to niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa niektórych budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub kontrolowanych przez nie, bezpieczeństwa i integralności sieci, bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa krytycznej infrastruktury krajowej, zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, bądź też ze względu na poufność lub tajemnice operacyjne i handlowe.*”. Projektowana zmiana nie będzie miała wpływu na przejrzystość procesu inwestycyjnego i kontrolę nad infrastrukturą telekomunikacyjną, nie ma też na celu ograniczenia transparentności działań administracyjnych ani utrudniania dostępu do informacji o inwestycjach telekomunikacyjnych jako takich. Celem jest jedynie ograniczenie publicznego i niekontrolowanego rozpowszechniania szczegółowych danych technicznych i lokalizacyjnych o infrastrukturze teleinformatycznej, które mogłyby zostać wykorzystane do działań mogących zagrozić bezpieczeństwu państwa. Jednocześnie, mechanizmy nadzoru i kontroli nad realizacją inwestycji telekomunikacyjnych pozostają niezmienione – zarówno w zakresie obowiązków sprawozdawczych operatorów sieci wobec organów regulacyjnych,

jak i w kontekście dostępu do informacji przez uprawnione podmioty publiczne. Ponadto, należy mieć na uwadze, że najbardziej interesujące dla obywateli dane są udostępniane w ramach Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (SIDUSIS), o którym mowa w art. 29j Megaustawy i dotyczą możliwości świadczenia za pomocą stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu w danym punkcie adresowym.

f) Dodany w art. 29 nowy ust. 6c Megaustawy wprowadza wyłączenie stosowania do inwentaryzacji oraz innych danych gromadzonych przez UKE lub Ministerstwo Cyfryzacji (w tym system SIDUSIS) przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902 oraz z 2025 r. poz. 1844) oraz ogranicza stosowanie ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524). Wprowadzone rozwiązanie ma na celu zapobieganie praktykom nieuczciwej konkurencji oraz realizację zasad rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (RODO), jak również ochronę danych o infrastrukturze krytycznej. Gromadzone przez ww. urzędy dane są częściowo publicznie dostępne, jednak niektóre podmioty próbują nadużywać m.in. przepisów o dostępie do informacji publicznej do pozyskania pełnego zbioru danych, co powoduje pewne zagrożenia dla wskazanych wyżej wartości chronionych prawnie. Jakkolwiek już teraz ustawa o dostępie do informacji publicznej czy ustawa o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego przewidują wiele ograniczeń prawa dostępu do informacji, to jednak zasadne jest usunięcie wątpliwości interpretacyjnych poprzez jednoznaczne uregulowanie tej kwestii. Projektowany przepis wpisuje się w postanowienia art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Jednocześnie nie narusza dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, gdyż art. 4 ust. 3 tej dyrektywy przewiduje, że odmowa udostępnienia danych może być oparta nie tylko na przepisach transponujących tę dyrektywę, lecz również na „przepisach systemu dostępu danego państwa członkowskiego”.

g) Proponowana zmiana polega na nadaniu całemu art. 29 ust. 7 Megaustawy nowego brzmienia, co wynika z liczby zmian wprowadzanych w Megaustawie i nieprzystawiania

dotychczas obowiązującej treści artykułu do aktualnego poziomu rozwoju systemów informatycznych. Zrezygnowano w nowej treści artykułu z dopuszczalnej dotychczas metody przekazywania danych do inwentaryzacji przez formularze, nieefektywnej wydajnościowo i znacznie obciążającej system teleinformatyczny obsługujący inwentaryzację, zwłaszcza przy końcach okresów sprawozdawczych. Zauważając, że dotychczasowy pkt 2 w ust. 7 mówi o przekazywaniu danych, a nie informacji i że dotychczasowe sformułowania delegacji mieszały oraz utożsamiały pojęcia „dane” i „informacja”, w proponowanym ust. 7 użyto jednolicie pojęcia „informacja”.

Dotychczasowy pkt 2 w ust. 7 art. 29 Megaustawy jest mocno nadmiarowy. „Szczegółowa postać elektroniczna” kojarzy się z opisem „bajt po bajcie” struktury pliku lub elektronicznego komunikatu przekazującego dane. Wskazanie formatów plików przekazujących dane jest zupełnie wystarczające, zwłaszcza że większość specyfikacji technicznych dla plików transferu danych przestrzennych jest szeroko i łatwo dostępna. W proponowanym nowym brzmieniu ust. 7 w pkt 2 pomija się ujęcie w rozporządzeniu „szczegółowej postaci elektronicznej”.

W związku z możliwościami współczesnych systemów teleinformatycznych za niecelowe uznano normowanie w rozporządzeniu, wydanym na podstawie upoważnienia z art. 29 ust. 7 Megaustawy, szczegółowego zakresu i sposobu prezentowania informacji w inwentaryzacji. Zmieniony pkt 3 ust 7, nakazuje obecnie określenie w rozporządzeniu elektronicznego formatu przekazywania informacji do inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE.

Zaproponowana zmiana brzmienia ust. 7 art. 29 Megaustawy związana jest z przepisami art. 4 ust. 1–3 i 6 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 18

a) Projektowana zmiana polegająca na dodaniu w art. 29a w ust. 2 Megaustawy, wyrazów „będącą interfejsem komunikacyjnym do systemu, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy związana jest z rolą jaką pełnią strony www w komunikacji ze współczesnymi systemami baz danych, będącymi kluczowymi elementami systemów teleinformatycznych. Wprowadzana zmiana dostosowuje brzmienie przepisu do obecnie powszechnie stosowanych rozwiązań technicznych, w tym rozwiązania przyjętego przy budowie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy (PIT). Niniejsza propozycja przepisu wpisuje się w realizację art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

b) Dodanie w art. 29a Megaustawy nowego ust. 3 związane jest z faktem, że zmiany wprowadzane obecnie do Megaustawy są jedynie częściowym doprowadzeniem aktu prawa krajowego do zgodności z przepisami rozporządzenia 2024/1309. Należało wskazać zakres przepisów rozporządzenia 2024/1309 uwzględnianych w nowelizowanej ustawie.

Art. 1 pkt 19

a) W związku z uchyleniem ust. 6 w art. 29 Megaustawy zmieniono w art. 29b ust. 1 Megaustawy wprowadzenie do wyliczenia oraz treść pkt 1 – 4. Zmieniona treść wprowadzenia umożliwia uzyskanie warunkowego dostępu do posiadanych przez Prezesa UKE informacji. Ograniczenie dostępności wprowadzono zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Poza istniejącą przesłanką wyłączenia „bezpieczeństwo państwa” dodano dalsze przesłanki „bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej lub bezpieczeństwa publicznego, integralności sieci i zdrowia publicznego”. Nowe przesłanki stanowią odpowiedź na sytuację geopolityczną, w tym prowadzone działania wojenne w sąsiadującym z Rzeczpospolitą Polską państwie. Przesłanki „bezpieczeństwo państwa” oraz „bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwo publiczne, integralność sieci i zdrowie publiczne” należy interpretować w kontekście regulacji zawartych w innych aktach prawnych, orzecznictwa oraz utrwalonej praktyki stosowania prawa. Ich celem nie jest stworzenie zamkniętego katalogu sytuacji, lecz wskazanie wartości wymagających ochrony w zmieniających się okolicznościach. Ze względu na dynamikę zagrożeń i różnorodność potencjalnych scenariuszy, nadmierna kazuistyka mogłaby prowadzić do luk w systemie ochrony. Dlatego bardziej zasadne jest oparcie się na zasadzie ochrony fundamentalnych interesów państwa i społeczeństwa, zamiast prób szczegółowego przewidzenia wszystkich możliwych przypadków zastosowania przepisu. Ponadto proponowany przepis koreluje z brzmieniem art. 9 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309.

Zmiana art. 29b ust. 1 pkt 1 Megaustawy polega na przywołaniu przepisu z art. 7 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309 dotyczącego informacji na temat warunków i procedur w zakresie udzielania zezwoleń i prawa drogi, udzielanych w drodze procedur administracyjnych. Ponadto jako powszechnie dostępne publikowane w PIT będą:

- informacje uzasadniające odstępianie od obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, z kryteriami i warunkami zastosowania wyjątku, zgodnie z art. 4 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309,

- informacje uzasadniające odstąpienie od obowiązku o którym mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, z kryteriami i warunkami zastosowania wyjątku, zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309.

Zmiana art. 29b ust. 1 pkt 2 Megaustawy zawęży zakres udostępnianych informacji do informacji wyspecyfikowanych w art. 29 ust. 1 pkt 2.

Zmiany art. 29b ust. 1 pkt 3 Megaustawy mają na celu doprowadzenie do zgodności z proponowanymi zmianami przepisów Megaustawy dla art. 25a ust. 2, z utrzymaniem obowiązku udostępniania informacji o kanałach technologicznych oddzielnie przekazywanych przez zarządców dróg.

Zmiany art. 29b ust. 1 pkt 4 Megaustawy polegają na przywołaniu przepisu art. 6 ust. 1 lit. a-e rozporządzenia 2024/1309, dotyczącego specyfikacji minimalnych informacji o planowanych robotach budowlanych dotyczących infrastruktury technicznej. Oznacza to jednoczesną rezygnację z rozróżniania planów inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych ze względu na źródło ich finansowania.

Po pkt 6 w art. 29b ust. 1 Megaustawy dodaje się pkt 7, 8 i 9. Pkt 7 i 8 przewidują publikowanie w PIT informacji o decyzjach związanych z dostępem telekomunikacyjnym oraz koordynacją robót budowlanych, co wynika też z art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309. Natomiast pkt 9 zapewni dostęp do informacji o statusie prowadzonych postępowań, o których mowa w art. 22 ust. 2 Megaustawy, co zapewni bieżące monitorowanie przebiegu sprawy, propozycja przepisu skorelowana jest z art. 7 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

b) Zaproponowana zmiana polegająca na wprowadzeniu do art. 29b Megaustawy dodatkowych ust. 1a i 1b związana jest z przepisami art. 4, 6 i 13 rozporządzenia 2024/1309. W stosunku do informacji o istniejącej infrastrukturze technicznej lub o planach inwestycyjnych w zakresie jej budowy zmiana ogranicza dopuszczalną, na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, szeroką i nadmiarową w stosunku do potrzeb przygotowania nowych inwestycji, propagację informacji istotnych dla bezpieczeństwa infrastruktury telekomunikacyjnej kraju poprzez możliwość jej udostępniania wyłącznie na uzasadniony wniosek inwestora, określający również zasięg przestrzenny przygotowywanej inwestycji. Nie dotyczy to informacji mogących być udostępniane publicznie, nie mających związku z zastrzeżonymi informacjami gospodarczymi i nie objętych przesłankami

ograniczającymi propagację , o których mowa we wprowadzeniu do wyliczenia w art. 29b ust. 1 Megaustawy.

Informacje utrzymywane w PIT, dotyczące spraw rozstrzygnięcia sporów udostępniane są wyłącznie stronom sporów na podstawie przepisu art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309.

Prezes UKE kierując się zasadami ochrony informacji o infrastrukturze krytycznej, jako organ merytoryczny, powinien weryfikować wnioski o udostępnienie informacji o których mowa w ust. 1a pkt 2 oraz ust. 1b, zgodnie z przepisem art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574), dotyczącym sporządzania jednolitego wykazu obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej. Ust. 1c i 1d dodane do art. 29b Megaustawy określają zasady współpracy Prezesa UKE z Dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zakresie utrzymania aktualności jednolitego wykazu infrastruktury krytycznej. Projektowane przepisy ust. 1c i 1d w art. 29b Megaustawy skorelowane są także z art. 4 ust. 1 i 6 rozporządzenia 2024/1309.

c) Skreślenie w art. 29b ust 2 Megaustawy wyrazów „pkt 2-6” związane jest ze znacznym rozszerzeniem przekroju informacji gromadzonych i udostępnianych z bazy danych systemu teleinformatycznego zapewniającego gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji.

d) Projektowane zmiany polegające na dodaniu w art. 29b ust. 3 Megaustawy trzech dalszych pkt o numerach 3-5, które związane są z dodaniem do art. 29b ust. 1a i 1b Megaustawy. Określają one niezbędne funkcjonalności systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy (PIT).

Proponowany przepis, zgodnie z postanowieniami art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 1, art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309, umożliwi komunikację z operatorami za pomocą systemu teleinformatycznego. Pozwala na przekazywanie:

- wniosków o dostęp do informacji zawartych w systemie PIT,
- przez Pt na żądanie Prezesa UKE, o którym mowa w art. 19 ust. 1-3 PKE.

e) Zmiana zaproponowana w zakresie art. 29b ust. 4 Megaustawy wynika z brzmienia przepisów art. 4 ust. 8 rozporządzenia 2024/1309.

f) Projektowana zmiana w ust. 6 ma charakter legislacyjny w celu dookreślenia, że norma dotyczy podmiotu posiadającego infrastrukturę techniczną, a nie wszystkich Pt. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 2 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 20

a) Zmiany w art. 29c ust. 1 Megaustawy związane są z częstotliwością raportowania nowo wybudowanej infrastruktury – z okresowej na bieżącą. Rozłożenie w czasie obowiązku raportowania, tak aby odpowiadało ono zmianom w infrastrukturze, wyeliminuje niepewność co do już istniejącej infrastruktury. Takie raportowanie wynika z art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, jednocześnie pozwala na zrealizowanie uprawnień operatorów, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Równoległe przekazywanie informacji związanych z planowanymi robotami budowlanymi związane jest z koordynacją robót budowlanych, o której również mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 akapit drugi.

W przepisie uwzględniono również informacje, o których mowa w art. 25a ust. 2 Megaustawy (informacje te obejmują lokalizację, w tym przebieg infrastruktury technicznej; rodzaj i aktualny sposób użytkowania infrastruktury technicznej, w tym informacje o wolnych zasobach umożliwiających instalowanie elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, dane kontaktowe operatora sieci w sprawach dostępu do infrastruktury technicznej), z wyłączeniem informacji objętych inwentaryzacją, o której mowa w art. 29 ust. 1 oraz informacji objętych wykazem, o którym mowa w art. 29d ust. 6a Megaustawy (informacje dotyczące infrastruktury krytycznej). Wyłączenie to związane jest z zapewnieniem odpowiedniej ochrony kluczowym systemom państwowym. Zmieniony przepis art. 29c ust. 1 obejmuje również obowiązek bieżącej aktualizacji informacji, o których mowa w art. 25a ust. 2 Megaustawy, przekazanych uprzednio Prezesowi UKE, w terminie do 30 dni od daty zaistnienia zmiany uprzednio przekazanej informacji.

b) Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309 w obrębie art. 29c Megaustawy wprowadzono nowy ust. 1a dający Prezesowi UKE podstawę do wezwania podmiotu nie wywiązującego się z obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, do przekazania brakujących informacji, o których mowa w ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, za pośrednictwem PIT, w ciągu 10 dni roboczych od daty otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

c) Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego obowiązane są do przekazywania odniesionej przestrzennie informacji o planach inwestycyjnych. Nowododawany ust. 1b w art. 29c Megaustawy kreuje obowiązek po stronie operatorów sieci i podmiotów sektora publicznego do przekazywania Prezesowi UKE i bieżącego aktualizowania ww. informacji, zgodnie z art. 6 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia

2024/1309. Informacje te będą przekazywane za pomocą PIT, niezwłocznie po określeniu ich lokalizacji i przebiegu w przypadku robót budowlanych, planowanych do wykonania w ciągu sześciu miesięcy a nie później niż dwa miesiące przed pierwszym złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na generalne prace remontowe.

Projektowany ust. 1c wskazuje przesłankę obligatoryjną zwalniającą z przekazywania informacji, o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, gdy roboty budowlane związane są z infrastrukturą krytyczną lub ze względów bezpieczeństwa narodowego.

Art. 1 pkt 21

Propozycja zawarta w art. 1 pkt 21 lit. a-f realizuje postanowienia art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

a) Zmiana art. 29d ust. 1 Megaustawy ma na celu zautomatyzowanie procesu przekazywania danych przez podmioty prowadzące zasób geodezyjny i kartograficzny, poprzez wykorzystanie dedykowanych usług, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2025 r. poz. 242) lub systemu PIT do ich przekazywania. Takie rozwiązanie wpłynie na skrócenie tego procesu oraz zapewni wysokiej jakości dane. W konsekwencji, korzystanie z danych pozyskanych w ww. sposób pozytywnie wpłynie na optymalizację procesów inwestycyjnych. Zmiana zdejmuje również z marszałka województwa obowiązek przekazywania Prezesowi UKE informacji z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz posiadanych informacji, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3 Megaustawy. Marszałek województwa nie jest zobligowany przepisami Prawa geodezyjnego i kartograficznego do gromadzenia danych z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu.

b) Uchyła się ust. 2. Połączono obecne brzmienie ust. 1 i 2 w jeden przepis (punkt powyżej), w którym wskazano odpowiednie organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zobligowane do udostępniania danych z zasobu geodezyjnego i kartograficznego Prezesowi UKE. Przy czym zdjęto z marszałka województwa ten obowiązek, bowiem nie jest on zobligowany przepisami ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne do gromadzenia danych z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu. Wobec tej zmiany, a także ze względu na częściowe dublowanie treści przepisu, uchyła się ust. 2.

c) Projektowana zmiana art. 29d ust. 3 Megaustawy polega na wyłączeniu z obowiązku przekazywania Prezesowi UKE (na jego wniosek) informacji, o których mowa w art. 29b ust.

1 pkt 3 Megaustawy, użytkownika rządowego w rozumieniu art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE. Obowiązek wynikający z art. 29d ust. 3 Megaustawy obejmuje przekazywanie informacji pozostających w posiadaniu podmiotu zarządzającego terenem zamkniętym, dotyczących infrastruktury technicznej (innej niż infrastruktura objęta inwentaryzacją, o której mowa w art. 29 ust. 1 Megaustawy), w tym w szczególności informacji pozwalających na identyfikację lokalizacji i przebiegu elementów infrastruktury oraz kanałów technologicznych, ich rodzaju, aktualnego stanu, sposobu użytkowania, a także danych kontaktowych w sprawach dostępu. W przypadku użytkownika rządowego realizacja tak sformułowanego obowiązku mogłaby prowadzić do przekazania informacji, które ze względu na swój charakter, poziom szczegółowości lub kontekst, mogą podlegać ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych albo stanowić informacje wrażliwe z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, w tym bezpieczeństwa i obronności. Ryzyko to dotyczy zarówno samej treści danych (np. dokładnych lokalizacji i przebiegu infrastruktury), jak i informacji ułatwiających identyfikację sposobu zabezpieczenia, użytkowania lub dostępu do elementów infrastruktury na terenach zamkniętych. Wprowadzenie wyłączenia użytkownika rządowego z obowiązku, o którym mowa w art. 29d ust. 3 Megaustawy, stanowi środek ograniczający ryzyko, nieuprawnionego ujawnienia informacji wrażliwych w obiegu administracyjnym, przy zachowaniu celów regulacji w odniesieniu do pozostałych podmiotów zarządzających terenami zamkniętymi.

Zmiana w art. 29d ust. 4 Megaustawy polega na zniesieniu obowiązku przekazywania przez zarządców dróg, do PIT, informacji o planowanej infrastrukturze technicznej, dla której zarządcy dróg wydali decyzje o lokalizacji tej infrastruktury w pasie drogowym lub zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, o których mowa w art. 39 ust. 3 i art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. W związku z nałożeniem na operatorów sieci bezwzględne obowiązku przekazywania do PIT informacji o planowanej infrastrukturze technicznej, informacje w tym zakresie, pochodzące od zarządców dróg, mogą niepotrzebnie dublować informacje przekazane już do PIT przez operatorów sieci.

d) Ponadto, zmiana w art. 29d ust. 5 pkt 1 Megaustawy ma na celu ujednoczenie terminów przekazywania przez zarządców dróg informacji, o których mowa w art. 25a ust. 2 Megaustawy, a także o kanałach technologicznych w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. a-c rozporządzenia 2024/1309. Bowiem obecne brzmienie tego przepisu wskazywało termin 30 dni od dnia zakończenia budowy kanału technologicznego. Natomiast projektowane

brzmienie przepisu art. 39 ust. 6d ustawy o drogach publicznych wskazuje na niezwłoczne przekazywanie tych informacji.

Dodatkowo w art. 29d ust. 5 pkt 3 Megaustawy modyfikuje się obowiązek zawarty w tym przepisie wyznaczając termin na przekazanie informacji – najpóźniej na 2 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o pozwoleniu na budowę albo dniem zgłoszenia przebudowy drogi publicznej. Zmiana ta umożliwi innym podmiotom w tym operatorom sieci planowanie przyszłych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną.

e) Zmiana brzmienia ust. 8 w art. 29d Megaustawy przenosi obowiązek niezwłocznego zawiadomienia Prezesa UKE o zmianach dotyczących informacji wcześniej mu przekazanych przez zarządców terenów zamkniętych, zarządców dróg i jednostki samorządu terytorialnego na obowiązek ich zaktualizowania w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy. Prezes UKE nie zbiera całości danych niezbędnych do przeprowadzenia aktualizacji. Zmiana pozwoli na utrzymanie w bieżącej aktualności zasobów informacyjnych Prezesa UKE.

Art. 1 pkt 22

Nowe przepisy Megaustawy, wprowadzone do jej treści jako art. 29da, nakładają na Prezesa UKE, w ust. 1, obowiązek określenia i udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej na tronie podmiotowej Urzędu Komunikacji Elektronicznej standardów technologicznych funkcjonowania PIT, wprowadzania, przetwarzania w nim informacji oraz jej udostępniania, szczegółowy zakres przekazywanych informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, oraz wymagania techniczne i eksploatacyjne systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy. Wprowadzenie tych przepisów wynika z potrzeby doprowadzenia do zgodności przepisów prawa krajowego z postanowieniami art. 4, 6 i 12 rozporządzenia 2024/1309, w szczególności przepis skorelowany jest z art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Standardy technologiczne obejmują szczegółowe wymagania i zalecenia mające na celu zapewnienie interoperacyjności, bezpieczeństwa, dostępności oraz zgodności z wymienionymi przepisami rozporządzenia 2024/1309 i strategicznymi celami państwa. Wydanie standardów technologicznych zamiast rozporządzenia do ustawy ma szereg zalet, szczególnie w kontekście systemów teleinformatycznych i e-administracji, gdzie istotna jest elastyczność, szybkość reagowania na zmiany technologiczne oraz specjalistyczny charakter treści. Pozwala to na bardziej

dynamiczne reagowanie na innowacje, nowe modele architektury systemów, pojawiające się protokoły i technologie. Przeniesienie wymagań technicznych do standardów zamiast aktów wykonawczych zmniejsza ryzyko nadmiernego usztywnienia przepisów prawa, które mogłoby blokować modernizację systemów. Wydanie standardu przez organ uprawniony - Prezesa UKE może nastąpić bez konieczności angażowania całego aparatu legislacyjnego. Umocowanie prawne standardów poprzez odniesienie w ustawie nakłada obowiązek ich stosowania i pozwala osiągnąć skuteczny efekt regulacyjny.

Art. 1 pkt 23

Dotychczasowe przepisy art. 29e i art. 29f Megaustawy umożliwiały ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji wydanie rozporządzeń, o których mowa w tych przepisach. Wydane zostało i obowiązuje jedynie rozporządzenie z art. 29e Megaustawy, postanowienia którego w całości ujmują standardy technologiczne, o których mowa w nowym art. 29da. Uchylenie art. 29e Megaustawy ma charakter techniczny oraz przenosi odpowiedzialność za funkcjonowanie PIT, w zakresie zasilania danymi, na Prezesa UKE będącego zgodnie z art. 413 i 419 PKE organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług komunikacji elektronicznej. Ponadto jest skorelowane z brzmieniem art. 14 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309. Przyczyną uchylenia fakultatywnych przepisów art. 29f Megaustawy jest historyczny charakter regulacji pkt 1 w tym artykule. Informacje o lokalizacji, przebiegu, zasięgu i cechach fizycznych obiektów znajdujących się w przestrzeni geograficznej, współcześnie są gromadzone i udostępniane w tzw. systemach informacji geograficznej (ang. geographic information system, GIS), umożliwiającym operowanie danymi przestrzennymi na mapach w dowolnej skali, ustawianej dynamicznie przez użytkowników, stosownie do ich potrzeb. Wymagania techniczne i eksploatacyjne systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy wynikają wprost z doboru oprogramowania dla takiego systemu. System teleinformatyczny obsługujący PIT wykorzystuje współczesne, łatwo skalowalne pod względem wydajnościowym oprogramowanie bazodanowe i równie łatwo skalowalne oprogramowanie typu GIS. Nie zachodzi więc potrzeba utrzymania fakultatywnej delegacji do wydania rozporządzenia na mocy w art. 29f Megaustawy. Z kolei wymagania techniczne i eksploatacyjne PIT zostaną ujęte w standardach technologicznych tego punktu. Uchylenie art. 29f Megaustawy jest związane z postanowieniami art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 24

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zmiany wprowadzane w tym punkcie mają charakter dostosowawczy, polegający na ujednoczeniu stosowanej w przepisach terminologii, gdzie w miejsce dotychczasowych odwołań do definicji „punktu styku” wprowadza się odwołania do „punktu dostępu”, co jest związane z brzmieniem art. 2 pkt 11 rozporządzenia 2024/1309. Wskazać należy także, że niżej opisane zmiany art. 30 Megaustawy związane są z zapewnieniem zgodności prawa krajowego z rozporządzeniem 2024/1309, w szczególności z przepisami art. 11 ust. 1-4 rozporządzenia 2024/1309 regulującymi dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej.

a) Zgodnie z proponowanym nowym brzmieniem art. 30 ust. 1 Megaustawy, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest zobowiązany zapewnić dostęp polegający na umożliwieniu:

- dostępu telekomunikacyjnego zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, w ramach którego nakładany jest obowiązek by każdy Pt miał możliwość do doprowadzenia swojej sieci do punktu dostępu,
- doprowadzenia sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na jej eksploatację, w szczególności infrastruktury energetycznej umożliwiającej ich zasilenie, dalej niż do punktu dostępu, jeżeli elementy tej sieci wraz z powiązanymi zasobami zostaną umieszczone w istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastrukturze technicznej, co wpisuje się w regulacje art. 11 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309, a jeśli brak jest takiej infrastruktury albo jest ona niedostępna, to wówczas gdy:
 - – użytkownik końcowy, który nie posiada przyłączenia do sieci o bardzo dużej przepustowości odpowiadającej jego potrzebom, wyraził zgodę lub
 - – Pt wykona wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do umieszczenia w niej lub na niej dodatkowych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów przez innych Pt.
- Powyższa regulacja odpowiada wdrożeniu art. 11 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309, aby umożliwić Pt prawo do zakończenia swojej sieci w lokalu abonenta w tym także jeśli jest wymagane wykonanie innej infrastruktury np. energetycznej, która pozwoli na jej eksploatację, uwzględniając uzyskanie zgody użytkownika końcowego, przy wykorzystaniu istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej o ile

ta istnieje i jest dostępna. W przypadku nieistnienia lub niedostępności wewnętrznej infrastruktury technicznej to wówczas gdy użytkownik końcowy wyraził na to zgodę lub Pt wykona wewnętrzną infrastrukturę techniczną w celu korzystania z niej przez innych Pt. Dostępność wewnętrznej infrastruktury technicznej ocenia się zgodnie z proponowanymi przesłankami, o których mowa w art. 30 ust. 1a Megaustawy. Dostęp ten powinien odbywać się przy jak najmniejszym wpływie na własność prywatną osób trzecich.

- W art. 30 ust. 1 pkt 2a Megaustawy dodano możliwość umieszczenia w budynkach użyteczności publicznej systemów anten rozproszonych służących zapewnieniu zasięgu ruchomej sieci telekomunikacyjnej w istniejącej w tego rodzaju budynkach infrastruktury technicznej na zasadach określonych w art. 30 ust. 3 Megaustawy. Konstrukcja rozporządzenia 2024/1309 jednoznacznie wskazuje, że prawodawca unijny traktuje budynki jako kluczowy punkt dostępu użytkowników do usług komunikacji elektronicznej i dąży do zapewnienia rzeczywistej dostępności tych usług wewnątrz obiektów, nie tylko formalnej możliwości doprowadzenia sieci do granicy nieruchomości. Systemy anten rozproszonych stanowią techniczny środek realizacji tego celu w odniesieniu do sieci ruchomych w obiektach o szczególnych parametrach użytkowych, takich jak budynki użyteczności publicznej o dużej powierzchni, znacznej liczbie użytkowników lub wysokim stopniu tłumienia sygnału radiowego. W takich obiektach zapewnienie efektywnej łączności mobilnej nie jest możliwe, co oznacza, że brak możliwości instalacji systemów antenowych wewnątrz budynku prowadziłby do faktycznego ograniczenia dostępności usług, pozostając w sprzeczności z celem rozporządzenia polegającym na zapewnieniu powszechnej, rzeczywistej łączności. Umieszczenie regulacji dotyczącej systemów anten rozproszonych w przepisie dotyczącym dostępu do nieruchomości i infrastruktury budynkowej jest zatem uzasadnione funkcjonalnie, ponieważ instalacje te stanowią element infrastruktury łączności elektronicznej wykorzystywanej do świadczenia usług użytkownikom końcowym w danym obiekcie. Jednocześnie powiązanie tego uprawnienia z zasadami dostępu do istniejącej wewnętrznej infrastruktury technicznej zapewnia zgodność z logiką rozporządzenia, które preferuje wykorzystanie istniejących zasobów zamiast tworzenia nowych, gdy jest to technicznie możliwe i ekonomicznie racjonalne. Tak skonstruowana regulacja pozostaje proporcjonalna, ponieważ nie ustanawia ogólnego uprawnienia do ingerencji w budynek, lecz ogranicza je do sytuacji, w których instalacja systemu antenowego

jest niezbędna do zapewnienia realnej dostępności usług łączności elektronicznej w danym budynku użyteczności publicznej oraz odbywa się z wykorzystaniem istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej lub na zasadach dostępu o których mowa w art. 30 ust. 3 Megaustawy. Dzięki temu przepis realizuje cele rozporządzenia 2024/1309, a jednocześnie nie prowadzi do nadmiernej ingerencji w sferę prawa własności ani w substancję budynków.

- korzystania z punktu dostępu,

W tym zakresie zmiana polega na zastąpieniu pojęcia punktu styku nową definicją, tj. punktem dostępu. Regulacja wynika z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, który obliguje posiadaczy prawa do użytkowania punktu dostępu do udzielania dostępu do tego punktu Pt:

- utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu elementów sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów będących własnością tego Pt lub z których korzysta na podstawie innego tytułu prawnego,
- umożliwieniu wejścia na teren nieruchomości, w tym do budynku, w zakresie niezbędnym do korzystania z ww. form dostępu.

Wyżej przytoczone dwa pkt ulegają zmianie ze względu na wprowadzenie nowej definicji do ustawy, tj. punktu dostępu w miejsce punktu styku i dostosowaniu do siatki pojęciowej wynikającej z PKE.

Omówiony powyżej obowiązek zapewnienia dostępu na rzecz Pt jest związany z celem, któremu ma służyć, tj. zapewnieniu telekomunikacji, wyłącznie w budynku na tej nieruchomości (art. 30 ust. 1 Megaustawy) oraz – co nie było przewidziane w dotychczasowej regulacji, ale jest uzasadnione – gdy ma to służyć zapewnieniu telekomunikacji w budynku na sąsiedniej nieruchomości, której właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest ten sam podmiot (art. 30 ust. 1aa w brzmieniu nadanym niniejszą nowelizacją).

Wyłączenie użytkowników rządowych wymienionych w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, wprowadzono na wzór art. 173 PKE. Budynki, których właścicielem jest administracja rządowa często mogą stanowić infrastrukturę na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, dlatego zasadnym jest analogiczne wyłączenie wymogu obligatoryjnego udostępnienia tej infrastruktury przez użytkowników rządowych. Doprecyzowanie przepisu art. 30 ust. 1 Megaustawy w zakresie możliwości wykonania innej infrastruktury np.

energetycznej stanowi kierunkową realizację postulatów Zespołu Deregulacyjnego, o których mowa w materiale MC-10-114.

Zmiany art. 30 ust. 1a Megaustawy dotyczą:

- uspoźnienia redakcji przepisów w zakresie pkt 1–2,
- uproszczenia przesłanki, o której mowa w pkt 3, zgodnie z której nowym brzmieniem, wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest niedostępna, jeżeli warunki dostępu do tej infrastruktury są dyskryminujące lub ekonomicznie nieefektywne dla ubiegającego się o dostęp,
- przesłanki „technologicznej” na bardziej adekwatną, zgodnie z którą wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest niedostępna, jeżeli wykorzystanie jej na potrzeby umieszczenia w niej lub na niej elementów sieci o bardzo dużej przepustowości telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, zgodnie z zamierzeniem Pt, jest technicznie niewykonalne. W tym zakresie należy zauważyć, że jest to rozwiązanie uwzględniające dotychczasowe uprawnienie do wykonania instalacji telekomunikacyjnej ze względu na „nieodpowiadanie zapotrzebowaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego” (art. 30 ust. 1 pkt 3 lit. b Megaustawy w dotychczasowym brzmieniu).

b) Zgodnie z brzmieniem art. 30 ust. 1aa Megaustawy, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest obowiązany zapewnić Pt dostęp, o którym mowa w ust. 1, także wtedy, gdy ma to służyć zapewnieniu telekomunikacji w budynku na sąsiedniej nieruchomości (przez którą należy rozumieć nieruchomość bezpośrednio przylegającą, posiadającą wspólną granicę), której właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest ten sam podmiot. Przepis odnosi się do sytuacji, co do których odmienne poglądy uczestników rynku przekładały się na istotną wątpliwość co do właściwego zastosowania przepisów art. 30 i art. 33 Megaustawy na kanwie poszczególnych stanów faktycznych. Ust. 1aa przesądza o konieczności wystąpienia tzw. podwójnej tożsamości podmiotowej – zarówno po ustronieniu uprawnionego (ubiegającego lub korzystającego) do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 Megaustawy, jak również zobowiązanego do zapewnienia dostępu.

Wyłączenie użytkowników rządowych, wymienionych w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, wprowadzono na wzór art. 30 ust. 1 Megaustawy. Budynki, których właścicielem jest administracja rządowa często mogą stanowić infrastrukturę na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, dlatego zasadnym jest analogiczne wyłączenie wymogu obligatoryjnego udostępnienia tej infrastruktury przez użytkowników rządowych.

Proponowany przepis realizuje również postanowienia art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

c) i d) Zmiany redakcyjne wynikające z uspoźnienia brzmienia przepisów z analogicznymi regulacjami na gruncie PKE. Proponowane przepisy w lit. c-d realizują również postanowienia art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

e) Propozycja zmiany w art. 30 ust. 1e Megaustawy dotyczą zastąpienia wyrazów „punkt styku” wyrazami „punktu dostępu”. Zmiana ma charakter legislacyjny związany z wprowadzeniem do Megaustawy definicji z rozporządzenia 2024/1309.

f) Projektowana zmiana art. 30 ust. 1f Megaustawy polega na wyłączeniu z obowiązku udzielania Pt informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1e pkt 1, 2, 4 i 5 Megaustawy oraz „o ile są w jego posiadaniu” informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1e pkt 3, użytkownika rządowego w rozumieniu art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE. W obecnym stanie prawnym art. 30 ust. 1f Megaustawy nakłada wskazany obowiązek informacyjny na właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości bez wyłączenia użytkownika rządowego. W odniesieniu do nieruchomości pozostających w dyspozycji użytkownika rządowego wykonanie tego obowiązku mogłoby prowadzić do udostępnienia informacji, które ze względu na treść, stopień szczegółowości lub kontekst mogą podlegać ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych albo stanowić informacje wrażliwe z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, w tym bezpieczeństwa i obronności. Ryzyko to dotyczy w szczególności informacji umożliwiających identyfikację rozwiązań technicznych oraz sposobu wykorzystania infrastruktury w obiektach lub na nieruchomościach istotnych dla funkcjonowania organów państwa oraz zapewnienia ciągłości działania systemów łączności. Wprowadzenie wyłączenia użytkownika rządowego z obowiązku, o którym mowa w art. 30 ust. 1f Megaustawy, ogranicza ryzyko nieuprawnionego ujawnienia informacji wrażliwych w relacjach zewnętrznych, przy jednoczesnym zachowaniu celu regulacji w odniesieniu do pozostałych właścicieli, użytkowników wieczystych i zarządców nieruchomości. Jednocześnie doprecyzowuje się, że projektowane brzmienie art.

30 ust. 1f Megaustawy utrzymuje zasadę, zgodnie z którą informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1e pkt 3 Megaustawy, są przekazywane wyłącznie w przypadku, gdy pozostają w posiadaniu zobowiązanego podmiotu. W konsekwencji rezygnacja z odrębnego zdania dotyczącego braku tych informacji ma charakter porządkujący i nie zmienia zakresu obowiązku udostępniania informacji.

g) Zmiana brzmienia art. 30 ust. 3 Megaustawy zdanie pierwsze wynika z powielenia jego treści z art. 11 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309. Wobec tego, w miejscu powtarzanego brzmienia wstawiono odwołanie do odpowiedniej jednostki redakcyjnej tego rozporządzenia. Zmiana ta ma na celu ujednoczenie przepisów krajowych z przepisami unijnymi. Takie rozwiązanie zapewni spójność pomiędzy Megaustawą a rozporządzeniem 2024/1309, a także ułatwi stosowanie i interpretację tych przepisów ich odbiorcom.

h) Zgodnie ze zmianami w art. 30 ust. 3a Megaustawy, dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i ust. 1aa tej ustawy jest nieodpłatny, przy czym Pt ponosi:

- koszty doprowadzenia, utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu elementów sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów będących własnością tego Pt lub z których korzysta na podstawie innego tytułu prawnego, w tym przywrócenia stanu poprzedniego nieruchomości,
- koszty, które wystąpiły po stronie zapewniającego dostęp, jeżeli są konieczne, zaistniały bezpośrednio na skutek zapewnienia takiego dostępu i nie są związane ze zwykłą działalnością zapewniającego dostęp.

Natomiast dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Megaustawy, jest:

- odpłatny, jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest własnością podmiotu, dla którego działalność telekomunikacyjna jest przeważającym przedmiotem działalności. Opłaty za ten dostęp powinny umożliwiać zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej infrastruktury oraz ponoszonych przez ten podmiot kosztów jej utrzymania oraz uwzględniać wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego podmiotu, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów, albo
- nieodpłatny, jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest własnością podmiotu, dla którego działalność telekomunikacyjna nie jest przeważającym przedmiotem działalności, przy czym Pt ponosi proporcjonalną część kosztów utrzymania tej infrastruktury.

Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

i) Uchyła się ust. 3b jako zbędny – koszty dotyczące dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i ust. 3 Megaustawy będą uregulowane w całości w nowym brzmieniu art. 30 ust. 3a. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

j) Regulacja określona w art. 30 ust. 5 Megaustawy zostaje poszerzona o możliwość dostępu wymienioną w art. 30 ust. 1aa Megaustawy. Proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

Projektowana regulacja zakłada również, dodanie dwóch nowych pkt do art. 30 ust. 5 Megaustawy, tj. pkt 2a i 2b. Nowo dodawany pkt 2a wprowadza do postępowań z art. 30 Megaustawy maksymalny czternastodniowy okres konsultacyjny. Ustalenie limitu na zgłaszanie stanowisk ma na celu przyspieszenie tego rodzaju postępowań. Natomiast pkt 2b nakłada na Prezesa UKE obowiązek zawiadomienia właściwego miejscowo starosty o wszczęciu postępowania i jednocześnie zobowiązuje starostę do przekazania w formie elektronicznej, w terminie czternastu dni, niezbędnych danych, w tym geodezyjnych, łącznie z wypisem z rejestru gruntów, dotyczących nieruchomości objętej postępowaniem. Obowiązek przekazania danych w formie cyfrowej, w ściśle określonym terminie, wpisuje się w proces elektronicznej zasobów geodezyjnych prowadzony w powiatach i odciąża wnioskodawcę z pozyskiwania dodatkowych wypisów czy map. Projektowane zmiany związane są, choć nie wynikają bezpośrednio, z kierunkowej realizacji postulatów Zespołu Deregulacyjnego, o których mowa w materiale MC-24-290 (DER). Ponadto proponowane przepisy realizują postanowienia art. 7 ust. 5, art. 11 ust. 3 i art. 14 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309.

Dodanie pkt 5a w art. 30 ust. 5 Megaustawy w zaproponowanym kształcie ma na celu umożliwić Prezesowi UKE prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie wydania decyzji o dostępie do nieruchomości i budynku w celu zapewnienia telekomunikacji w budynku przy udziale dodatkowej strony w szczególności operatora budynkowego (obok właściciela nieruchomości, użytkownika wieczystego, zarządcy czy właściciela infrastruktury). Decyzja wydana w ramach takiego postępowania byłaby wiążąca dla dwóch podmiotów. Z uwagi na brak regulacji tej kwestii na gruncie obecnych przepisów Pt zobowiązany był do przeprowadzenia odrębnych negocjacji z dwoma podmiotami np. operatorem budynkowym i właścicielem nieruchomości, by następnie móc wszcząć dwa odrębne postępowania administracyjne, które uregulują kwestię warunków dostępu do tej

samej nieruchomości i budynku. Zaproponowane rozwiązanie pozwoli na przyspieszenie prowadzonych przed Prezesem UKE postępowań administracyjnych w części spraw, jednocześnie umożliwi harmonizację warunków dostępowych w jednej decyzji administracyjnej co też wpisuje się w realizację zasady szybkości i prostoty postępowań administracyjnych zgodnie z art. 12 § 1 i 2 KPA. Natomiast szybsze i efektywniejsze wydawanie decyzji administracyjnych przez Prezesa UKE w zakresie dostępu, o którym mowa w art. 30 Megaustawy, będzie mieć przełożenie na przyspieszenie realizacji inwestycji telekomunikacyjnych w zakresie zapewnienia dostępu do szerokopasmowego internetu. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

k) Projektowana zmiana art. 30 ust. 5d Megaustawy polega na rozszerzeniu odesłania o nowo dodawany ust. 1aa oraz na dodaniu po wyrazach „tą nieruchomością” wyrazów „a także dla następców prawnych Pt będących stronami tej umowy lub tej decyzji.”. Proponowane rozwiązanie ma na celu doprecyzowanie przepisów dotyczących następstwa prawnego umów cywilnoprawnych i decyzji administracyjnych Prezesa UKE dotyczących dostępu do nieruchomości i budynku lub budynków w związku z zapewnieniem telekomunikacji w tym lub tych budynkach. Obecne obowiązujące przepisy dot. następstwa prawnego nie były dostatecznie szczegółowe przez co umożliwiały ich obejście w szczególności przez podmioty, o których mowa w art. 30 ust. 5e Megaustawy tj. każdego, komu przysługuje skuteczne względem właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości lub właściciela sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami prawo korzystania z punktu styku lub sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami. Jednocześnie proponowana zmiana ustanawia wprost, że następstwo umowy czy decyzji administracyjnej, automatycznie będzie dotyczyć także nabywców infrastruktury telekomunikacyjnej wykonanej w ramach uprawnień z art. 30 Megaustawy. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

Zmiana w art. 30 ust. 5e Megaustawy wynika z wprowadzenia nowej definicji do ustawy, tj. „punktu dostępu”, w miejsce „punktu styku” i dostosowaniu do siatki pojęciowej wynikającej z PKE. Ponadto przepis rozszerza obowiązek udzielenia dostępu o wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

l) Art. 30 ust. 5f Megaustawy w obecnym brzmieniu jest zbędny, ponieważ treść art. 30 Megaustawy nie przewiduje już rozróżnienia polegającego na wyłączeniu spod obowiązków

zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 Megaustawy, właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości „niebędącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym”.

m) Zmiana w art. 30 ust. 5g Megaustawy ma na celu uwzględnienie przypadku dostępu telekomunikacyjnego, który ma służyć zapewnieniu telekomunikacji w budynku na sąsiedniej nieruchomości, której właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą jest ten sam podmiot (art. 30 ust. 1aa Megaustawy).

Projektowana zmiana art. 30 ust. 6 Megaustawy ma charakter dostosowujący i doprecyzowujący, w związku z wymogami wynikającymi z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309. Zmiana polega na wskazaniu, że obowiązek wyposażenia budynku przez inwestora jest realizowany zarówno zgodnie z krajowymi przepisami technicznobudowlanymi wydanymi na podstawie Pb, jak i zgodnie z przepisami rozporządzenia 2024/1309. W obecnym brzmieniu art. 30 ust. 6 Megaustawy obowiązek inwestora jest formułowany przez odniesienie do zapewnienia możliwości świadczenia usług telekomunikacyjnych poprzez wyposażenie budynku w instalację telekomunikacyjną umożliwiającą przyłączenie do publicznych sieci telekomunikacyjnych, przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej, oraz przez odesłanie do krajowych warunków technicznobudowlanych. Przepis ten, choć funkcjonalnie zbliżony do celów rozporządzenia 2024/1309, nie odwołuje się wprost do art. 10 ust. 1–3 tego rozporządzenia.

Projektowana zmiana art. 30 ust. 7 Megaustawy ma na celu dostosowanie krajowej regulacji do art. 10 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, w zakresie obowiązku wyposażenia budynków poddawanych generalnym pracom remontowym w infrastrukturę umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości. W nowym brzmieniu przepis wiąże powstanie obowiązku właściciela z podjęciem generalnych prac remontowych, przy czym odwołuje się do instalacji telekomunikacyjnej, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, a więc instalacji wykonywanej zgodnie z przepisami w sprawie warunków technicznobudowlanych wydanymi na podstawie Pb oraz zgodnie z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309 przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej. Nowe brzmienie art. 30 ust. 7 Megaustawy utrzymuje zasadniczą funkcję przepisu, polegającą na wykorzystaniu momentu modernizacji budynku do doprowadzenia jego infrastruktury telekomunikacyjnej do wymaganego standardu, jeżeli dotychczas budynek nie był wyposażony w instalację, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy. W praktyce generalne prace remontowe mają stanowić etap, w którym ingerencja w instalacje wewnątrz budynku jest już planowana i realizowana, a zatem

wykonanie lub uzupełnienie instalacji telekomunikacyjnej jest technicznie wykonalne i ekonomicznie uzasadnione.

Należy jednakże zauważyć, że projektodawca przewiduje w powyższym zakresie wyłączenie wolnostojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, co pozostaje spójne z mechanizmem odstępstwa przewidzianym w art. 10 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309, zastosowanym w projektowanym art. 30 ust. 12 Megaustawy.

Projektowana zmiana art. 30 ust. 8 Megaustawy ma na celu zapewnienie mechanizmu realizacji obowiązków dotyczących wyposażenia budynków w instalację telekomunikacyjną, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, w sytuacjach obejmujących rozbudowę, nadbudowę lub przebudowę budynku związaną z rozbudową, nadbudową lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku. Zmiana pozostaje w bezpośredniej korelacji z art. 10 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, które przewiduje obowiązek zapewnienia, aby budynki objęte zakresem tego przepisu były wyposażone w infrastrukturę umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym w zakresie infrastruktury wewnątrzbudynkowej odpowiadającej wymaganiom określonym w art. 10 ust. 1–3 tego rozporządzenia. Celem art. 30 ust. 8 Megaustawy jest powiązanie tego obowiązku z etapem uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę albo dokonywania zgłoszenia, w sposób umożliwiający organom administracji oraz uczestnikom procesu budowlanego weryfikację, czy budynek spełnia wymagania wynikające z art. 30 ust. 6 Megaustawy.

W porównaniu do obecnego art. 30 ust. 8 Megaustawy przepis został doprecyzowany w trzech zasadniczych aspektach. Po pierwsze, jednoznacznie określono, że dotyczy on przypadków, w których inwestor występuje z wnioskiem o pozwolenie na budowę albo dokonuje zgłoszenia rozbudowy, nadbudowy lub przebudowy budynku zamieszkania zbiorowego, budynku użyteczności publicznej lub budynku mieszkalnego, z wyłączeniem wolnostojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, jeżeli zakres robót jest związany z rozbudową, nadbudową lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku. Ujęcie przepisu w taki sposób zapewnia spójność z definicją generalnych prac remontowych przyjętą w Megaustawie i odpowiada konstrukcji obowiązku przewidzianej w art. 10 rozporządzenia 2024/1309 w odniesieniu do budynków poddawanych pracom remontowym o znaczącym zakresie. Jednocześnie wyłączenie wolnostojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych pozostaje spójne z mechanizmem odstępstwa przewidzianym w art. 10 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309, implementowanym w projektowanych przepisach krajowych. Po drugie, przepis nadal uwzględnia rozróżnienie dwóch stanów faktycznych. Jeżeli budynek jest już

wyposażony w instalację, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, inwestor dołącza do wniosku o pozwolenie na budowę albo do zgłoszenia oświadczenie o istnieniu w budynku takiej instalacji, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Rozwiązanie to ma charakter porządkujący i dowodowy. Umożliwia wykazanie spełnienia obowiązku bez konieczności wprowadzania dodatkowych, nadmiernych obowiązków dokumentacyjnych, a jednocześnie tworzy instrument dyscyplinujący, ograniczający ryzyko składania oświadczeń niezgodnych ze stanem faktycznym. Po trzecie, jeżeli budynek nie jest wyposażony w instalację, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, projektowany przepis przesądza, że wnioskiem albo zgłoszeniem należy objąć również wykonanie takiej instalacji. Konstrukcja ta zapewnia, że w razie podjęcia robót odpowiadających zakresem przesłankom z art. 30 ust. 8 Megaustawy, wykonanie instalacji telekomunikacyjnej nie będzie traktowane jako element fakultatywny, pozostawiony poza zakresem zamierzenia budowlanego, lecz zostanie włączone do robót objętych wnioskiem albo zgłoszeniem.

n) Projektowany art. 30 ust. 10 Megaustawy doprecyzowuje zakres obowiązku inwestora związanego z wyposażeniem budynku w instalację telekomunikacyjną, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, przez wskazanie minimalnego elementu infrastruktury, jaki powinien zostać wykonany w ramach tego wyposażenia, a mianowicie kanalizacji kablowej od punktu dostępu do granicy nieruchomości z drogą publiczną, a w przypadku braku takiej granicy, do granicy nieruchomości z drogą wewnętrzną. Rozwiązanie to ma zapewnić, aby instalacja telekomunikacyjna w budynku nie kończyła się wyłącznie na wykonaniu elementów wewnątrzbudynkowych, lecz aby obejmowała także odcinek umożliwiający technicznie wykonalne i ekonomicznie racjonalne doprowadzenie sieci o bardzo dużej przepustowości do budynku. Wprowadzenie ust. 10 pozostaje w bezpośredniej korelacji z art. 10 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, które ustanawia obowiązki dotyczące wyposażenia budynków w infrastrukturę umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości. Przyjęcie w prawie krajowym wymogu wykonania kanalizacji kablowej na odcinku pomiędzy punktem dostępu a granicą nieruchomości służy zapewnieniu skuteczności tych obowiązków w praktyce, w szczególności przez usunięcie typowej bariery technicznej występującej na styku nieruchomości i przestrzeni publicznej, gdzie najczęściej dochodzi do kosztownych i uciążliwych robót odtworzeniowych, gdy taki odcinek nie został przewidziany na etapie realizacji inwestycji budowlanej. Regulacja wzmacnia ochronę użytkowników końcowych, w tym nabywców budynków, przez zapewnienie, że budynek wyposażony w

instalację telekomunikacyjną będzie jednocześnie przygotowany do przyłączenia do sieci o bardzo dużej przepustowości bez konieczności ponoszenia nieproporcjonalnych kosztów dodatkowych robót po zakończeniu inwestycji. W praktyce brak kanalizacji kablowej na odcinku od punktu dostępu do granicy nieruchomości bywa jedną z głównych przyczyn trudności w realizacji przyłączenia, w szczególności w sytuacjach, w których konieczne jest wykonywanie robót ziemnych w obszarze zagospodarowanym lub w pobliżu elementów infrastruktury towarzyszącej.

Proponowany nowy art. 30 ust. 11 Megaustawy ma na celu zapewnienie efektywnego wykorzystania istniejących na nieruchomości powiązanych zasobów przy planowaniu inwestycji służących zapewnieniu dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości. Regulacja wprowadza obowiązek, aby operator, który planuje realizację takiej inwestycji na danej nieruchomości, w pierwszej kolejności wykorzystał istniejące powiązane zasoby, o ile jest to możliwe i zasadne z perspektywy świadczenia planowanych usług. Rozwiązanie to sprzyja ograniczeniu dublowania infrastruktury, racjonalizacji nakładów inwestycyjnych oraz zmniejszeniu ingerencji w nieruchomość i jej otoczenie. Jednocześnie ust. 11 przewiduje zamknięty katalog przesłanek, których zaistnienie zwalnia operatora z obowiązku wykorzystania powiązanych zasobów. Po pierwsze, obowiązek ten nie znajduje zastosowania, jeżeli powiązane zasoby nie spełniają wymogów technicznych niezbędnych do świadczenia planowanych usług telefonicznych lub usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, albo usług rozprowadzania cyfrowych programów radiowych i telewizyjnych w wysokiej rozdzielczości, bądź nie umożliwiają świadczenia tych usług przez różnych dostawców usług. Przesłanka ta ma na celu zapobieżenie sytuacji, w której operator byłby zobowiązany do korzystania z zasobów, które nie pozwalają osiągnąć wymaganych parametrów technicznych albo prowadziłyby do ograniczenia konkurencyjnego świadczenia usług. Po drugie, obowiązek wykorzystania powiązanych zasobów nie ma zastosowania, jeżeli ich wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem operatora jest niemożliwe z przyczyn technicznych albo gdy zasoby należą do innego Pt. Wprowadzenie tej przesłanki ma na celu odzwierciedlenie obiektywnych ograniczeń technicznych, które mogą uniemożliwić włączenie istniejących zasobów do planowanej architektury sieci, a także uwzględnienie sytuacji własnościowej, w której operator nie dysponuje tytułem umożliwiającym wykorzystanie zasobów należących do innego Pt na potrzeby własnej inwestycji.

Projektowany art. 30 ust. 12 Megaustawy stanowi wykonanie upoważnienia przewidzianego w art. 10 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309. Przepis ten dopuszcza, aby państwa członkowskie nie stosowały obowiązków określonych w art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia do określonych kategorii budynków, jeżeli ze względu na ich charakter, przeznaczenie lub sposób użytkowania wyposażenie ich w infrastrukturę umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości byłoby nieuzasadnione. Projektodawca postanowił, że obowiązków wynikających z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309 nie stosuje się, po pierwsze, do wolnostojących budynków jednorodzinnych, a po drugie, do budynków innych niż budynki mieszkalne wielorodzinne, budynki zamieszkania zbiorowego oraz budynki użyteczności publicznej, o ile w konkretnym przypadku, ze względu na charakter, przeznaczenie lub sposób użytkowania, wyposażenie w instalację umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości byłoby nieuzasadnione. Konstrukcja przepisu odwołuje się do kryteriów wskazanych w art. 10 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309, a tym samym ogranicza zakres zwolnienia do sytuacji, w których obowiązek wyposażenia budynku nie znajduje racjonalnego uzasadnienia w świetle funkcji i sposobu korzystania z obiektu.

W odniesieniu do wolnostojących budynków jednorodzinnych projektodawca przyjmuje, że są to obiekty co do zasady realizowane w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestora, a decyzje dotyczące standardu wyposażenia, w tym w zakresie instalacji telekomunikacyjnej, pozostają w większym stopniu po stronie właściciela niż w budynkach przeznaczonych dla wielu użytkowników albo pełniących funkcje publiczne. W takich przypadkach ustawowe nałożenie obowiązku wyposażenia obiektu w instalację wykonaną zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309 mogłoby prowadzić do obciążenia inwestora kosztami, które nie pozostają w proporcji do realnych potrzeb związanych z użytkowaniem danego obiektu, zwłaszcza gdy inwestor nie planuje korzystania z usług wymagających parametrów odpowiadających sieciom o bardzo dużej przepustowości albo gdy uwarunkowania lokalne powodują, że podłączenie do takiej sieci nie jest w przewidywalnym czasie możliwe. Jednocześnie przepis nie wyłącza możliwości dobrowolnego wyposażenia budynku w instalację zgodną z wymaganiami rozporządzenia, jeżeli inwestor uzna to za celowe, w szczególności z perspektywy ograniczenia potencjalnych kosztów i ingerencji w obiekt na późniejszym etapie.

Druga część projektowanego zwolnienia dotyczy budynków innych niż budynki mieszkalne wielorodzinne, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, przy czym zastosowanie zwolnienia jest wprost uzależnione od spełnienia przesłanki nieuzasadnienia

wyposażenia ze względu na charakter, przeznaczenie lub sposób użytkowania. Rozwiązanie to dotyczy sytuacji, w których budynki, z uwagi na swoją funkcję, sposób eksploatacji lub ograniczony zakres korzystania, nie wymagają wyposażenia w instalację umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości w standardzie wynikającym z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 25

a) Projektowana zmiana art. 33 ust. 1 Megaustawy doprecyzowuje, że przepis ten znajduje zastosowanie w przypadkach innych niż określone w art. 30 ust. 1, 1aa i 3 Megaustawy, co ma na celu jednoznaczne rozdzielenie reżimów dostępu i ograniczenie wątpliwości interpretacyjnych co do kumulacji podstaw prawnych. Jednocześnie wprowadza się wyłączenie użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE z obowiązku zapewnienia dostępu do nieruchomości, ponieważ w obowiązującym brzmieniu art. 33 ust. 1 Megaustawy obowiązek ten obciąża właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości bez takiego wyłączenia, co w przypadku nieruchomości pozostających w dyspozycji użytkownika rządowego może rodzić ryzyko udostępniania elementów infrastruktury lub informacji wrażliwych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, w tym bezpieczeństwa i obronności. Zmiana usuwa również niespójność systemową z art. 173 ust. 1 PKE, który przewiduje analogiczne wyłączenie użytkownika rządowego w obowiązkach dostępowych dotyczących okablowania, a więc eliminuje sytuację, w której zbliżone co do wrażliwości obowiązki dostępowe są w prawie krajowym ukształtowane odmiennie.

b) Zmiana zakłada dodanie w art. 33 Megaustawy nowego ust. 2a, który ma na celu określenie maksymalnej stawki za rok umieszczenia 1m² rzutu poziomego infrastruktury telekomunikacyjnej w drodze wewnętrznej. Zmiana powiązana jest także z propozycją art. 30 ust. 10 Megaustawy. Uzyskanie dostępu do dróg wewnętrznych stanowiło problem dla operatorów i jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność telekomunikacyjną, w celu świadczenia usług na osiedlach domów wielorodzinnych, jednorodzinnych i zamieszkania zbiorowego, z uwagi na brak określonej stawki za dostęp do dróg wewnętrznych. Obecnie brak jest jakichkolwiek regulacji w tym zakresie i stosowane są umowy cywilno-prawne bądź decyzje administracyjne wydawane przez właściwych miejscowo starostów lub prezydentów miast na prawach powiatu. Zmiana regulacyjna pozwoli na szybsze realizacje inwestycji telekomunikacyjnych i przyspieszy podłączanie nowych nieruchomości i budynków do publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz obniży

koszty wdrożenia i utrzymania infrastruktury telekomunikacyjnej. Proponowany przepis wpisuje się w realizację postanowień art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 26

W celu stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309 dotyczącego dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej zdecydowano się rozbudować art. 34 Megaustawy, który dotyczy ograniczonych praw rzeczowych lub obligacyjnych, a także zarządu lub trwałego zarządu o ust. 2. Zgodnie z projektowanym art. 34 ust. 2 Megaustawy ustanawia obowiązek przekazywania przez operatorów zawartych umów w oparciu o art. 34 ust. 1 Megaustawy Prezesowi UKE zgodnie z art. 175 PKE co jest zgodne z art. 3 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 27

Proponuje się uchylenie art. 35 Megaustawy, ponieważ infrastruktura techniczna, o której mowa w tym przepisie jest udostępniana przez operatorów sieci w oparciu o inne regulacje Megaustawy i rozporządzenia 2024/1309, a spory o dostęp do tej infrastruktury rozstrzyga Prezes UKE. Uchylenie tego przepisu umożliwi stosowanie art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 28

Projektowana zmiana art. 35a ust. 1 pkt 2 Megaustawy polega na wyłączeniu użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, z kategorii podmiotów, wobec których Prezes UKE może kierować wezwaniem do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 albo w art. 33 ust. 1 Megaustawy. W obowiązującym stanie prawnym art. 35a ust. 1 Megaustawy umożliwia Prezesowi UKE żądanie takich informacji także od podmiotu zarządzającego terenem zamkniętym, bez wyłączenia użytkownika rządowego. Informacje te mogą obejmować dane dotyczące organizacji i warunków dostępu oraz elementów infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach zamkniętych, a w przypadku użytkownika rządowego mogą mieć charakter informacji wrażliwych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, w tym bezpieczeństwa i obronności, oraz mogą podlegać ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych. Wprowadzenie wyłączenia ogranicza ryzyko nieuprawnionego ujawnienia takich informacji w toku realizacji obowiązków informacyjnych, przy zachowaniu funkcji przepisu w odniesieniu do pozostałych podmiotów zarządzających terenami zamkniętymi.

Art. 1 pkt 29

Proponuje się uchylenie art. 36 Megaustawy jako przepisu zbędnego i powodującego istotne wątpliwości interpretacyjne w związku z kaskadowym odesłaniem do odpowiedniego stosowania przepisów art. 33 i 34 Megaustawy, z kolei które to przepisy również odsyłają do „odpowiedniego stosowania” innych przepisów.

Art. 1 pkt 30

a) Proponuje się uchylenie w art. 36a ust. 1–4 Megaustawy, ze względu na powielanie regulacji zawartych w art. 5 rozporządzenia 2024/1309. Zmiana ta ma na celu ujednoczenie przepisów krajowych z przepisami unijnymi, poprzez bezpośrednie usunięcie powtarzających się treści. Takie rozwiązanie zapewni spójność pomiędzy Megaustawą a rozporządzeniem 2024/1309 oraz wyeliminuje wątpliwości interpretacyjne.

b) Projektowana zmiana art. 36a ust. 5 Megaustawy ma na celu dostosowanie krajowych regulacji dotyczących koordynacji robót budowlanych do rozwiązań przyjętych w rozporządzeniu 2024/1309. W przepisie art. 36a ust. 5 Megaustawy zmieniono brzmienie, aby uwzględnić definicję podmiotu sektora publicznego oraz zaznaczyć, że wnioski o koordynację robót budowlanych, mogą zostać uznane za niezasadne w sytuacjach, o których mowa w art. 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia 2024/1309.

c) Uchylenie art. 36a ust. 6 Megaustawy ma na celu dostosowanie przepisów krajowych do rozwiązań przyjętych w rozporządzeniu 2024/1309. W związku z tym, że rozporządzenie to w sposób kompleksowy reguluje zasady koordynacji robót budowlanych, art. 36a ust. 6 Megaustawy stał się zbędny. Uchylenie tego przepisu zapewni spójność pomiędzy Megaustawą a rozporządzeniem 2024/1309 oraz wyeliminuje wątpliwości interpretacyjne.

Art. 1 pkt 31

a) Zmiany zaproponowane w art. 36b Megaustawy są konsekwencją wprowadzenia zmian w art. 36a Megaustawy oraz wynikają z przepisów art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309 dotyczących koordynacji robót budowlanych poprzez wskazanie na podstawie jakich kryteriów należy w umowie o koordynację robót budowlanych zobowiązać operatora do pokrycia i zabezpieczenia dodatkowych kosztów ponoszonych przez operatora sieci lub podmiot sektora publicznego. Zgodnie z proponowanym przepisem ust. 2 pkt. 7 w umowie musi zostać określony, na podstawie przejrzystych i niedyskryminujących warunków, zakres dodatkowych kosztów podlegających podziałowi, zasady podziału tych kosztów, termin i sposób uregulowania należności związanych z podziałem kosztów.

b) Zmiana art. 36b ust. 2 pkt 7 Megaustawy ma charakter doprecyzowujący i dostosowujący do standardu wynikającego z rozporządzenia 2024/1309 w zakresie koordynacji robót budowlanych oraz rozliczania kosztów tej koordynacji. Proponowany przepis rozszerza zakres podmiotowy obowiązkowych postanowień umowy o koordynacji robót budowlanych o „podmiot sektora publicznego” obok „operatora sieci”. Jest to konsekwencja objęcia przez rozporządzenie 2024/1309 koordynacją robót nie tylko przypadków związanych z operatorami, lecz również sytuacji, gdy roboty budowlane dotyczą infrastruktury lub inwestycji pozostających w dyspozycji podmiotów sektora publicznego w rozumieniu rozporządzenia. Zmiana zapewnia, że mechanizmy kosztowe w umowie będą symetrycznie odnosiły się do obu kategorii podmiotów, które mogą ponosić dodatkowe koszty w związku z koordynacją. Dotychczasowe ujęcie pkt 7, sprowadzające się do ogólnego wskazania „podziału kosztów” lub „pokrycia kosztów”, zostaje zastąpione obowiązkiem uregulowania w umowie zarówno pokrycia, jak i zabezpieczenia dodatkowych kosztów. Wprowadzenie wprost elementu „zabezpieczenia” jest spójne z projektowaną zmianą art. 36b ust. 4 Megaustawy i służy temu, aby uzgodnienia kosztowe nie miały wyłącznie charakteru deklaratywnego, lecz były wykonalne i minimalizowały ryzyko przerzucenia ciężaru kosztów na operatora sieci albo podmiot sektora publicznego w razie niewykonania zobowiązań przez wnioskodawcę. Projektowany przepis precyzuje minimalną treść postanowień umownych w zakresie kosztów, wskazując trzy zasadnicze elementy, które powinny zostać określone w sposób dostatecznie jednoznaczny: zakres dodatkowych kosztów podlegających podziałowi, zasady podziału tych kosztów oraz terminy i sposób uregulowania należności. Doprecyzowanie to ma na celu ujednolicenie praktyki zawierania umów o koordynacji robót oraz ograniczenie sporów wynikających z nieprecyzyjnych klauzul kosztowych. Jednocześnie pozostawiono stronom elastyczność co do konkretnego modelu rozliczeń, zastrzegając jedynie, że wskazane elementy muszą znaleźć odzwierciedlenie w umowie. W konsekwencji projektowany pkt 7 wzmacnia funkcję umowy o koordynacji robót jako instrumentu rozliczeniowo-gwarancyjnego, który ma umożliwić realizację koordynacji w sposób zgodny z rozporządzenia 2024/1309, tj. z uwzględnieniem dodatkowych kosztów i z zapewnieniem, że podmiot prowadzący roboty nie zostanie obciążony kosztami koordynacji bez odpowiedniego mechanizmu ich pokrycia.

c) Zmiana art. 36b ust. 3 Megaustawy polega na przebudowaniu katalogu przepisów stosowanych odpowiednio do umowy o koordynacji robót budowlanych, tak aby wprost powiązać ten instrument z reżimem rozporządzenia 2024/1309, przy zachowaniu krajowego

mechanizmu rozstrzygnięcia sporów. W stanie obecnym art. 36b ust. 3 Megaustawy odsyła, obok art. 182 ust. 1, 2, 4 i 5 PKE, także do art. 19 ust. 1 i 2a oraz art. 24 ust. 1 Megaustawy, wskazując jednocześnie, że „decyzje wydaje starosta albo wojewoda”. Po zmianie z odesłania usuwa się art. 19 ust. 1 i 2a Megaustawy, a w jego miejsce wprowadza się odesłanie do art. 3 rozporządzenia 2024/1309. Oznacza to, że w zakresie materialnych reguł dotyczących dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej, które pozostają funkcjonalnie powiązane z koordynacją robót, ustawodawca krajowy nie opiera się już na krajowym przepisie negocjacyjnym, lecz kieruje wprost do standardu unijnego, stosowanego bezpośrednio. Jest to zmiana dostosowująca, służąca uniknięciu równoległego stosowania dwóch potencjalnie rozbieżnych zestawów reguł w obszarze objętym rozporządzeniem 2024/1309. Jednocześnie utrzymano odesłanie do art. 24 ust. 1 Megaustawy, które dotyczy przekazywania umowy o dostępie do infrastruktury technicznej, oraz odesłanie do art. 182 ust. 1, 2, 4 i 5 PKE, zapewniające stosowanie odpowiednich elementów trybu rozstrzygnięcia sporu decyzją administracyjną.

d) Zmiana w art. 36b ust. 4 Megaustawy jest w pierwszej kolejności zmianą legislacyjną polegającą na dostosowaniu brzmienia wyrazów „lub podmiot sektora publicznego” po wyrazach „operator sieci” i wynika z art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2024/1309. Po drugie przepis wprowadza regułę, że warunki z art. 5 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2024/1309 uważa się za spełnione także wtedy, gdy w umowie o koordynacji robót wnioskodawca zobowiąże się do pokrycia dodatkowych kosztów ponoszonych przez podmiot prowadzący roboty. Celem jest wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych, czy przesłanka „kosztowa” jest spełniona wyłącznie przy braku powstania kosztów po stronie operatora lub podmiotu publicznego, czy również wówczas, gdy koszty powstają, lecz są skutecznie przeniesione na wnioskodawcę na podstawie umowy. Przyjęto rozwiązanie drugie jako zgodne z modelowym ujęciem koordynacji robót w rozporządzenia 2024/1309, opartym na uzgodnieniach umownych, w tym dotyczących rozliczeń kosztowych.

Art. 1 pkt 32

a) Zmiany wprowadzane w art. 36c ust. 1 Megaustawy również są konsekwencją zmian w art. 36a i 36b Megaustawy i mają charakter legislacyjny. W projektowanym przepisie określono, że znajduje on zastosowanie do wniosków o koordynację robót budowlanych, o których mowa w art. 36a ust. 1 Megaustawy, tj. finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 13 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

b) W związku z brzmieniem art. 13 ust. 1 i 2 lit. b rozporządzenia 2024/1309 w zakresie określenia terminów na rozstrzygnięcie sporów w zakresie koordynacji robót budowlanych w przepisie art. 36c ust. 2 Megaustawy skrócony został czas na wydanie decyzji przez starostę w sprawie sporu dotyczącego umowy o koordynacji robót budowlanych. Dotychczasowy 60-dniowy termin został zastąpiony terminem 30-dniowym. Skrócenie terminu wpisuje się w prezentowaną przez rozporządzenia 2024/1309 tendencję do przyspieszania procedur związanych z procesem inwestycyjnym.

c) Z uwagi na wynikający z art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309 obowiązek publikowania decyzji przez krajowe organy ds. rozstrzygania sporów uzupełniono art. 36c ust. 3 Megaustawy. Przepis ten będzie wymagał, by decyzje były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w PIT, ale z wyłączeniem informacji prawnie chronionych (co również ma oparcie we wspomnianym przepisie rozporządzenia 2024/1309).

d) Uchylenie ust. 5 w art. 36c Megaustawy wynika z tego, że przepisy, do których on odsyłał (art. 22 ust. 6-7a Megaustawy) są również uchylane niniejszą nowelizacją.

Art. 1 pkt 33

Zmiana w art. 36d Megaustawy ma charakter legislacyjny polegający na dodaniu po wyrazach „Operator sieci” wyrazów „lub podmiot sektora publicznego” i wynika z przepisów art. 2 pkt 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 34

Uchylenie art. 36e i art. 36f Megaustawy wynika z tego, że zakres materii regulowanej w tych przepisach został objęty bezpośrednio stosowanymi przepisami rozporządzenia 2024/1309, w części dotyczącej koordynacji robót budowlanych oraz zapewnienia przejrzystości informacji niezbędnych do negocjowania umów koordynacyjnych.

Art. 1 pkt 35

a) Zmiany w art. 36g ust. 1 Megaustawy mają charakter legislacyjny, pierwsza z nich polega na zmianie odesłań z dotychczasowych przepisów Megaustawy na odpowiednie przepisy rozporządzenia 2024/1309. Druga ze zmian polega na zastąpieniu wyrazów „szybkich sieci telekomunikacyjnych” wyrazami „sieci o bardzo dużej przepustowości” (art. 36g ust. 1 pkt 1) co związane jest z art. 2 rozporządzenia 2024/1309.

b) Modyfikacja art. 36g ust. 2 Megaustawy ma na celu dostosowanie przepisów do art. 5 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, poprzez modyfikację delegacji ustawowej dla ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz

mieszkalnictwa. Minister ten w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, ministrem właściwym do spraw energii, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, będzie mógł wydać rozporządzenie określające rodzaje infrastruktury technicznej, której wykorzystanie na potrzeby szybkich sieci telekomunikacyjnych jest wykluczone z uwagi na bezpieczeństwo i integralność tej infrastruktury, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa oraz porządek publiczny. Dodatkowo, w rozporządzeniu mogą zostać wskazane rodzaje robót budowlanych uznawanych za roboty budowlane o ograniczonym zakresie, w tym ze względu na ich wartość, wielkość, czas trwania lub powiązanie z infrastrukturą krytyczną. Minister może określić również, jakie sytuacje nadzwyczajne lub względy bezpieczeństwa narodowego uzasadniają wyłączenie z obowiązku udostępnienia informacji o infrastrukturze technicznej. Z uwagi na zakres przedmiotowy rozporządzenia oraz szeroki zakres podmiotów kwalifikowanych jako operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego, organem właściwym do jego wydania będzie minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Wydając rozporządzenie minister obowiązany jest wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz ciągłości funkcjonowania infrastruktury technicznej, a także względy bezpieczeństwa narodowego.

Art. 1 pkt 36

a) Zmiana art. 36h ust. 1 Megustawy jest zmianą redakcyjną polegającą na usunięciu odesłania do art. 36f ust. 1, który jest uchylany projektem ustawy.

b) Zmiana art. 36h ust. 2 Megaustawy polega na usunięciu odesłania do art. 36f ust. 1 Megaustawy, który jest uchylany projektem ustawy, a także dodaniu odesłania do art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), zwanej dalej „ustawą o wojewodzie i administracji rządowej w województwie”, który jest wprowadzany projektem ustawy. Przepis ten zatem wskazuje Prezesa UKE jako organ wyższego stopnia w zakresie rozstrzygania sporów dotyczących koordynacji robót budowlanych obejmujących obiekty i roboty budowlane, o których mowa w art. 82 ust. 3 Pb. Ponadto rezygnuje się z uzgadniania z Prezesem URE rozstrzygnięcia postępowań odwoławczych w sprawach dotyczących przedsiębiorstw energetycznych. Likwidacja tego zapisu przyczyni się do przyspieszenia wydania rozstrzygnięć w wyżej opisanych sprawach.

Art. 1 pkt 37

Dodanie nowego art. 36i Megaustawy ma na celu wdrożenie przepisów art. 10 ust. 1 i 8 rozporządzenia 2024/1309 dotyczącego określenia rodzajów budynków takich jak zabytki, budynki o znaczeniu historycznym, budynki wojskowe czy budynki wykorzystywane do celów bezpieczeństwa narodowego, które będą zwolnione z obowiązku m.in. wyposażania w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną i kable światłowodowe, o których mowa w art. 10 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia 2024/1309. Przepis art. 36i ust. 1 Megaustawy ustanawia delegację ustawową do wydania fakultatywnego rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, który w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie mógł określić, na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów, kategorie zabytków i budynków o znaczeniu historycznym zwolnionych z obowiązków dot. m.in. wyposażania ich w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną i kable światłowodowe. Ponadto art. 36i ust. 2 Megaustawy ustanawia delegację ustawową do wydania fakultatywnego rozporządzenia przez Radę Ministrów określającego kryteria kwalifikacji budynków wojskowych oraz budynków wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego zwolnionych z obowiązków dotyczących m.in. wyposażania w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną i kable światłowodowe.

Proponowany art. 36i Megaustawy uwzględnia konieczność wyważenia między dwiema istotnymi wartościami – zapewnieniem powszechnego dostępu do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej a ochroną obiektów o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego, obronności i bezpieczeństwa państwa. Istnieją bowiem sytuacje, w których nadrzędna wartość wynikająca z ochrony zabytków, budynków historycznych, wojskowych czy wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego wymaga odstąpienia od ogólnych standardów dotyczących wyposażania w infrastrukturę telekomunikacyjną. Jednocześnie przepis ten nie ustanawia automatycznych zwolnień, lecz przewiduje konieczność określenia takich wyjątków w drodze aktu wykonawczego. Zarówno minister właściwy do spraw budownictwa, w odniesieniu do budynków historycznych i zabytków, jak i Rada Ministrów, w odniesieniu do budynków wojskowych i wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego, będą zobowiązani do określenia tych wyłączeń na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów. Taka konstrukcja przepisów gwarantuje, że każde odstępstwo od obowiązku zapewnienia infrastruktury

telekomunikacyjnej będzie miało charakter wyjątkowy i uzasadniony nadrzędnym interesem publicznym. Przepisy wykonawcze pozwolą na precyzyjne wskazanie kategorii budynków oraz kryteriów ich kwalifikacji, co ograniczy ryzyko nadmiernie szerokiego stosowania zwolnień. Tym samym mechanizm ten nie stanowi nieuzasadnionego ograniczenia dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych dla użytkowników budynków objętych wyłączeniami, lecz stanowi środek mający na celu zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem infrastruktury a ochroną dóbr o szczególnym znaczeniu.

Celem dodawanego przepisu art. 36j Megaustawy jest zapewnienie zgodności krajowych praktyk w zakresie koordynacji robót budowlanych z dorobkiem regulacyjnym Unii Europejskiej, w szczególności z dokumentami opracowanymi przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej BEREC. Uwzględnianie wytycznych, o których mowa w art. 5 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309 ma na celu ujednolicenie podejścia regulatorów, operatorów i administracji publicznej oraz zwiększenie skuteczności inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową.

Art. 1 pkt 38

a)–c) Proponowane zmiany ust. 1–2 w art. 46 Megaustawy są konsekwencją reformy planowania przestrzennego związanej z wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688). Nowelizacja ta wprowadziła nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny. Plan ogólny to dokument w randze aktu prawa miejscowego, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy. Wspomniana ustawa dała jednostkom samorządu terytorialnego czas do dnia 1 stycznia 2026 r. na uchwalenie takich planów, przy czym następnie wydłużono go do 30 czerwca 2026 r. Założeniem planów ogólnych jest zastąpienie dotychczasowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plany ogólne zawierać mają wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój. Plany ogólne mają być podstawą nie tylko do uchwalania planów miejscowych, ale także do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

W związku z nową kategorią aktu planowania przestrzennego konieczne stało się objęcie jej rozwiązaniami dotychczas mającymi zastosowanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Chodzi o ochronę możliwości realizacji inwestycji telekomunikacyjnych jaka funkcjonuje na gruncie art. 46 i następnych Megaustawy już od 2010 r., ale wyłącznie w odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego. Proponowane zmiany uwzględniają również dodanie w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zbiorczej definicji „aktu planowania przestrzennego”, obejmującej oprócz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „MPZP” również *plan ogólny gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwałę ustalającą zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, audyt krajobrazowy oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa*. Zatem proponowane nowe brzmienie art. 46 ust. 1-2 Megaustawy uwzględnia desygnaty nowej definicji, rozciągając na nie dotychczas stosowane wyłącznie w odniesieniu do MPZP rozwiązania związane z ochroną możliwości realizacji infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponadto przepis został rozszerzony o inne akty prawa miejscowego (takie jak np. programy rewitalizacji i strategie rozwoju przestrzennego, uchwały dotyczące lokalnych standardów urbanistycznych i stref planistycznych) na wypadek gdyby analogiczne ograniczenia dla infrastruktury telekomunikacyjnej zostały zawarte w innym akcie prawa miejscowego niż akt planowania przestrzennego. Projektodawcy znane są przypadki wprowadzania takich ograniczeń w uchwałach rad gmin o utworzeniu parków kulturowych na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Należy wskazać, że art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 stanowi, że *„właściwe organy nie mogą nieproporcjonalnie ograniczać ani utrudniać wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących. Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań w celu ułatwienia, aby wszelkie przepisy dotyczące warunków i procedur w zakresie udzielania zezwoleń i prawa drogi wymaganych do wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących były spójne na całym terytorium krajowym”*. Nowe brzmienie art. 46 ust. 1 Megaustawy ma na celu realizację powyższych postulatów rozporządzenia 2024/1309 poprzez zapobieżenie nagminnie pojawiającym się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukrytym zakazom lokowania elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, wynikających z przyjmowanych w miejscowych planach rozwiązań i zapisów dotyczących, w szczególności, maksymalnej wysokości zabudowy, czy sposobu bądź miejsca, w których dopuszcza się umieszczanie urządzeń. Projektowane brzmienie art. 46 ust. 1 Megaustawy doprecyzowuje, że niedopuszczalne są nie tylko zakazy wyrażone wprost, lecz również takie rozwiązania przyjmowane w akcie planowania przestrzennego albo innym akcie prawa miejscowego, które w skutkach uniemożliwiają lokalizowanie inwestycji celu

publicznego z zakresu łączności publicznej albo prowadzą do jej dopuszczenia wyłącznie w sposób uniemożliwiający bądź znacznie utrudniający realizację zamierzonego celu. W szczególności dotyczy to ustaleń odnoszących się do parametrów i sposobu sytuowania obiektów, w tym maksymalnej wysokości zabudowy oraz sposobu umieszczenia instalacji, także doziemnego lub nadziemnego, a także wskazywania miejsc, w których dopuszcza się umieszczanie urządzeń lub innych obiektów budowlanych. Wskazane przykłady mają charakter doprecyzowujący i odpowiadają najczęściej występującym w praktyce mechanizmom wprowadzania ograniczeń o skutku równoważnym zakazowi. Zmiana wprowadzana jest wskutek regularnie składanych na ręce Ministra Cyfryzacji postulatów izb gospodarczych zrzeszających Pt. Zaproponowana zmiana zabezpiecza potrzeby rozwoju telekomunikacji w kontekście planów miejscowych. Władztwo planistyczne gminy nie ma bowiem charakteru absolutnego i w sytuacji, gdy w planach miejscowych formułowane są liczne zakazy i ograniczenia, często nieuzasadnione merytorycznie, konieczna jest korekta regulacji prawnych. Wiele ograniczeń formułowanych jest pod wpływem strachu wynikającego z wprowadzenia ich w błąd pseudonaukowymi publikacjami. Dysponowanie przez gminę uprawnieniami określanymi jako „władztwo planistyczne” nie oznacza, że gmina może to władztwo wykonywać dowolnie, a jej samodzielność w tym zakresie jest nieograniczona. Uprawnienia gminy do ustalania przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu nie mogą być nadużywane. W orzecznictwie pojawiła się błędna wykładnia obecnie obowiązującej regulacji zakładająca, że o ile nie można wprowadzać zakazu, to dopuszczalnym jest stosowanie ograniczeń, które co prawda definitywnie nie uniemożliwiają lokalizowania inwestycji, ale czynią je ekonomicznie i technicznie (zgodnie z zasadami planowania radiowego) nieuzasadnionymi. Projektowane brzmienie art. 46 ust. 1 Megaustawy doprecyzowuje, że niedopuszczalne są nie tylko zakazy wyrażone wprost, lecz również takie rozwiązania przyjmowane w akcie planowania przestrzennego albo innym akcie prawa miejscowego, które w skutkach uniemożliwiają lokalizowanie inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej albo prowadzą do jej dopuszczenia wyłącznie w sposób uniemożliwiający bądź znacznie utrudniający realizację zamierzonego celu. W szczególności dotyczy to ustaleń odnoszących się do parametrów i sposobu sytuowania obiektów, w tym maksymalnej wysokości zabudowy oraz sposobu umieszczenia instalacji, także doziemnego lub nadziemnego, a także wskazywania miejsc, w których dopuszcza się umieszczanie urządzeń lub innych obiektów budowlanych. Wskazane przykłady mają charakter doprecyzowujący i odpowiadają najczęściej występującym w praktyce mechanizmom wprowadzania ograniczeń o skutku równoważnym zakazowi.

d) Zmiana ma charakter porządkowy i polega na usunięciu zbędnego odesłania do pozycji w Dzienniku Ustaw, gdyż publikator wprowadzono w innym miejscu.

e) Projektowany przepis art. 46 ust. 4 Megaustawy ma na celu zapewnienie zgodności prawa krajowego z przepisami art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, zgodnie z którymi państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby procedury administracyjne dotyczące udzielania zezwoleń na inwestycje w sieci gigabitowe były przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne. Możliwość zawieszania postępowań w oparciu o samą uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego prowadzi do nieuzasadnionych opóźnień oraz podważa pewność prawa po stronie inwestora, co pozostaje celami rozporządzenia 2024/1309. Projektowany przepis ma na celu wyłączenie skutku uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego wobec toczących się postępowań inwestycyjnych. Pozwoli zapewnić przewidywalność procesu inwestycyjnego i zagwarantuje, że wnioski złożone zgodnie z obowiązującym stanem prawnym zostaną rozpoznane w rozsądnym terminie, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309. Rozwiązanie to ma także charakter *lex specialis* względem art. 97 § 1 pkt 4 KPA i służy eliminacji praktyk wykorzystywania instrumentów planistycznych do arbitralnego blokowania inwestycji telekomunikacyjnych.

Art. 1 pkt 39

Zmiany w art. 47 Megaustawy polegające na dodaniu ust. 2 mają na celu doprecyzowanie, że przepis ten (ust. 1) nie wyłącza stosowania zwolnień z obowiązku uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego zawartych w przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wobec infrastruktury telekomunikacyjnej o innym niż nieznaczne oddziaływanie. Inwestujący Pt informowali o błędnej praktyce niektórych organów polegającej na odmawianiu stosowania przepisów ww. ustawy w zakresie innych inwestycji telekomunikacyjnych stwierdzając, że w Megaustawie zawarty jest przepis *lex specialis*. Tymczasem intencją ustawodawcy jest, by inwestorzy mogli korzystać ze zwolnień z obowiązku uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego przewidzianych zarówno w Megaustawie, jak i ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zatem jedne przepisy zwalniające z obowiązku uzyskania decyzji nie wyłączają drugich, lecz uzupełniają się. Zakres zmian proponowany przez przedmiotowy przepis wpisuje się również w art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 40

Zmiany w art. 48 ust. 1 Megaustawy związane są ze zmianami wprowadzonymi w ramach ostatniej reformy planowania przestrzennego. Umożliwiają zaskarżenie nie tylko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ale również pozostałych desygnatów definicji aktu planowania przestrzennego. Ponadto przepis został rozszerzony o inne akty prawa miejscowego na wypadek gdyby analogiczne ograniczenia dla infrastruktury telekomunikacyjnej zostały zawarte w innym akcie prawa miejscowego niż akt planowania przestrzennego, np. uchwale o utworzeniu parku kulturowego.

Projektowany art. 48 ust. 2 Megaustawy określa sposób działania Prezesa UKE w przypadku stwierdzenia, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, plan ogólny albo inny akt planowania przestrzennego, bądź inny akt prawa miejscowego, narusza postanowienia art. 46 ust. 1 Megaustawy. Wprowadzono rozwiązanie, w którym Prezes UKE, po uzyskaniu informacji o takim akcie, obowiązany jest zawiadomić właściwego miejscowo wojewodę, wskazując postanowienia naruszające art. 46 ust. 1 Megaustawy oraz przedstawiając uzasadnienie umożliwiające ocenę, czy zachodzą przesłanki do podjęcia czynności nadzorczych. Zmiana ta zapewnia uruchomienie nadzoru wojewody nad legalnością aktów organów gminy w trybie art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662), zwanej dalej „ustawą o samorządzie gminnym”, a po bezskutecznym upływie terminu z art. 91 ust. 1 tej ustawy, w trybie art. 93 tej ustawy. Celem jest usprawnienie reakcji na naruszenia art. 46 ust. 1 Megaustawy przez wykorzystanie przewidzianych w prawie mechanizmów nadzorczych, które służą eliminowaniu z obrotu prawnego postanowień niezgodnych z prawem.

Dodane ust. 3, 4 i 5 w art. 48 Megaustawy regulują tryb działania Prezesa UKE w przypadku planów miejscowych, które naruszają postanowienia art. 46 Megaustawy, a zostały przyjęte lub zaczęły obowiązywać przed dniem 1 czerwca 2017 r. Przepisy te związane są ze zmianami jakie wprowadzono w art. 101 ustawy o samorządzie gminnym na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 935). Ustawa ta zmieniła regulacje w zakresie trybu sądowej kontroli aktów prawa miejscowego w ten sposób, że *„każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem, podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego”*. Cytowana ustawa weszła w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. Natomiast zawarte w art. 17 ust. 2 tej ustawy przepisy intertemporalne, nakazują aby przepisy ustaw

zmienianych, czyli również ustawy o samorządzie gminnym, w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, stosować do aktów i czynności organów administracji publicznej dokonanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Zatem, w odniesieniu do zaskarżania MPZP sprzed dnia 1 czerwca 2017 r., konieczne jest stosowanie przepisu art. 101 ustawy o samorządzie gminnym w dawnym brzmieniu. Tak więc Prezes UKE interweniując w sprawie niezgodności planu miejscowego z postanowieniami art. 46 Megaustawy zobowiązany jest, zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisu art. 48 ust. 3 Megaustawy i z dawnym brzmieniem art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym do wezwania właściwego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, do usunięcia naruszenia prawa. Następnie do działania zgodnie z proponowanym przepisem art. 48 ust. 4 Megaustawy. Powyższe zasady będą stosowane odpowiednio w przypadku innych aktów prawa miejscowego, co wyrażono w dodanym ust. 5. Wyraz „odpowiednio” zastrzeżono na wypadek gdyby zasady przyjęte dla planów miejscowych nie dały się w pełni zastosować w przypadku innych aktów prawa miejscowego, wydawanych przez różne organy (nie tylko samorządowe), mogących podlegać innym przepisom. Proponowany przepis wpisuje się również w art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Projektowane ust. 3 i 4 art. 48 Megaustawy nie tworzą nowej podstawy prawnej do zaskarżania uchwał planistycznych, lecz odzwierciedlają obowiązujący reżim proceduralny wynikający z przepisów przejściowych i zapewniają jego jednoznaczne stosowanie przez Prezesa UKE w sprawach dotyczących naruszeń art. 46 ust. 1 Megaustawy. Celem tych regulacji jest zwiększenie pewności prawa oraz zapobieżenie sytuacjom, w których skargi na plany miejscowe sprzed dnia 1 czerwca 2017 r. byłyby odrzucane z przyczyn formalnych.

Rozwiązanie to znajduje odpowiednie zastosowanie również do innych aktów prawa miejscowego, co wyrażono w ust. 5, z zastrzeżeniem, że ze względu na różnorodność organów właściwych do ich wydania zasady te stosuje się odpowiednio.

Art. 1 pkt 41

Zmiana wynika z rozszerzenia zakresu Rozdziału 6. Obejmował on będzie teraz również aspekty realizacji inwestycji telekomunikacyjnych w sieci o bardzo dużej przepustowości. Celem zmiany jest to, aby tytuł rozdziału wskazywał na rzeczywistą zawartość merytoryczną przepisów, które na skutek nowelizacji wchodzi w skład tego rozdziału. Zmiana proponowana przez przedmiotowy przepis jest związana z dodaniem nowych definicji przez art. 2 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 42

Zaproponowane nowe przepisy art. 49b Megaustawy są konsekwencją rozwiązań przyjętych w art. 7 ust. 5 i 12 rozporządzenia 2024/1309 dotyczących procedury udzielania zezwoleń i prawa drogi. Powodem zmian proponowanych w art. 49b Megaustawy jest potrzeba wprowadzenia zmian prawnych w celu maksymalnego przyspieszenia realizacji projektów budowy sieci szerokopasmowych. W związku z tym proponuje się dla projektów sieci o bardzo dużej przepustowości umożliwić skorzystanie ze sprawdzonych już w przeszłości rozwiązań dedykowanych regionalnym sieciom szerokopasmowym. Oczywiście, inwestor będzie miał wybór – może skorzystać z przepisów ogólnych, określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ustawie Prawo budowlane lub z przepisów art. 49b Megaustawy. Potrzeba wprowadzenia tych zmian pokrywa się analogicznie ze wszystkimi przesłankami, którymi kierował się projektodawca na etapie prac nad projektem Megaustawy w latach 2008-2009, a mianowicie:

- koniecznością wykorzystania środków wspólnotowych przewidzianych na ten cel (budowa sieci szerokopasmowych) na lata 2021-2027,
- obowiązkiem zapewnienia dostępu hurtowego wybudowanych sieci (sieć otwarta dla wszystkich zainteresowanych operatorów, co może przynieść progres w dostępności usług szerokopasmowych o najwyższych przepływnościach) oraz zapewnieniem efektywnej konkurencji na tym obszarze,
- nakierowaniem na sieci światłowodowe, a więc inwestycje zestandaryzowane o znikomym wpływie na środowisko,
- budową sieci, które zasadniczo będą lokalizowane w pasach drogowych dróg publicznych, co z uwagi na rozmiar obszarów konkursowych prowadziło do tego, że inwestor musiałby uzyskiwać zgodę „lokalizacyjną” od każdej z gmin na terenie danego powiatu i od każdego zarządcy dróg, przez które przebiegać będzie sieć, co jest procesem trudnym do skoordynowania, koszt- i czasochłonnym.

Wyjątki od ogólnego systemu planowania przestrzennego powinny być uzasadnione szczególnymi okolicznościami, które występują, analogicznie jak w przypadku regionalnych sieci szerokopasmowych, w odniesieniu do inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości.

Art. 1 pkt 43

a)-d) Zmiany w ust. 1–3, 5, 6 art. 50 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów (decyzja o ustaleniu lokalizacji) również sieci o bardzo dużej

przepustowości. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 44

a) i b) Zmiany w ust. 1 i 3 art. 51 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów (wniosek o decyzję o ustaleniu lokalizacji) również sieci o bardzo dużej przepustowości. Ponadto rozszerzono katalog podmiotów opiniujących o Spółkę Celową, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747 oraz z 2025 r. poz. 1531).

c) Dodanie zdania drugiego w ust. 7 ma na celu doprecyzowanie zdania pierwszego w ten sposób, że uzgodnienie zarządcy drogi, w przypadku sieci o bardzo dużej przepustowości, nie zwalnia z obowiązku uzyskania zezwoleń na zajęcia pasa drogowego, co jest spójne z projektowanym art. 54 ust. 2a Megaustawy. Ponadto uregulowano, że zarządca drogi, dokonując uzgodnienia, bierze pod uwagę przesłanki, o których mowa w art. 3 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309 (jest to przepis, który wskazuje przesłanki upoważniające do odmowy udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej).

d) Nowy ust. 8 ma przesądzać, że uzyskanie opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania odpowiedniego pozwolenia albo dokonania zgłoszenia wymaganych przez przepisy dotyczące ochrony zabytków.

Proponowane zmiany w lit. a–d skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 45

a) Zmianę wprowadzenia do wyliczenia w ust. 1 art. 52 Megaustawy wprowadzono w związku z koniecznością odmiennego prowadzenia przez wojewodę postępowania w sprawie o ustalenie lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej i postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Jednocześnie przepis uzupełniono o zobowiązanie wojewody do pozyskania od właściwego miejscowo starosty danych z ewidencji gruntów i budynków przed zawiadomieniem o wszczęciu postępowania.

b) Dodany do art. 52 ust. 1a Megaustawy określa tryb i czynności wojewody przy postępowaniu w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Jednocześnie wprowadzono analogiczną regułę jak wyżej, a więc zobowiązanie wojewody do pozyskania od właściwego miejscowo starosty danych z ewidencji gruntów i budynków przed zawiadomieniem o wszczęciu postępowania.

c) Zmiana w pkt 1 ust. 2 art. 52 Megaustawy wynika z objęcia rozwiązaniem wynikającym z art. 52 również sieci o bardzo dużej przepustowości.

d) Zmiana w ust. 3 art. 52 Megaustawy związana jest z koniecznością określenia formy zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o ustalenie lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości w przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

e) Zmiana w ust. 6 art. 52 Megaustawy związana jest z koniecznością określenia szczegółowego trybu postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości.

Proponowane zmiany w lit. a- e są skorelowane z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 46

a) Dodanie do art. 54 Megaustawy nowego ust. 1a wynika z konieczności określenia terminu wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości mieszczącego się w łącznym limicie czasu na uzyskanie wszystkich niezbędnych zezwoleń, określonym rozporządzeniem 2024/1309 w art. 7 ust. 5 i ust. 12.

b) Zmiana we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 2 art. 54 Megaustawy związana jest z koniecznością określenia szczegółowego trybu postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

c) Dodanie do art. 54 Megaustawy nowego ust. 2a wynika z konieczności określenia niezbędnych elementów treści decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości wydawanej przez wojewodę. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

d)–f) Zmiany w ust. 5, 6, 10 art. 54 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z art. 54 Megaustawy również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 47

Zmiana w art. 56 Megaustawy wynika z objęcia dostępem do gruntów rolnych i leśnych dla sieci o bardzo dużej przepustowości, dla których wydane zostały decyzje o ustaleniu lokalizacji. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 48

a)-b) Zmiany w ust. 1, 2 i 4 art. 57 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 49

Zmiana w art. 57a Megaustawy wynika z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 50

a)-f) Zmiany w art. 58 ust. 1-3, 5-7 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych dotyczących odwołań od decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany są skorelowane z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 51

a)-c) Zmiany w art. 59 ust. 1–2, 4-5 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych dotyczących związania właściwych organów decyzją o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 52

a)-d) Zmiany w art. 60 ust. 1–2 i 5 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych określających organ właściwy do wydawania pozwolenia na budowę sieci o bardzo dużej przepustowości lub przyjmowania zgłoszenia budowy sieci o bardzo dużej przepustowości. Zmieniane przepisy określają wojewodę jako organ właściwy, analogicznie do pozwoleń na budowę lub przyjmowania zawiadomienia o budowie regionalnej sieci szerokopasmowej. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 1 pkt 53

a)-c) Zmiany w art. 61 ust. 1, 3 i 5 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych regulujących usuwanie drzew lub krzewów przy realizacji inwestycji w sieci

o bardzo dużej przepustowości realizowanej na podstawie pozwolenia wydanego przez wojewodę. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 2

Zmiany w ustawie o drogach publicznych mają na celu m.in. precyzyjne określenie warunków, na podstawie których zarządca drogi może odmówić zgody na umieszczanie urządzeń i infrastruktury w pasie drogowym poprzez odwołanie do przepisów rozporządzenia 2024/1309. Dodatkowo, zaproponowane zostały zmiany polegające na dodaniu nowego ust. 2¹ do art. 43, który zobowiązuje zarządcę drogi do udzielenia zgody na usytuowanie obiektów budowlanych stanowiących element sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów w odległości mniejszej niż określona w art. 43 ust. 1 Megaustawy. Zgoda ta będzie udzielana pod warunkiem, że obiekt nie ogranicza widoczności, nie ingeruje w skrajnię drogi i nie stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zmiana ta ma na celu ułatwienie rozbudowy nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, zgodnie z celami strategicznymi określonymi w Narodowym Planie Szerokopasmowym oraz strategicznych dokumentach unijnych.

Art. 2 pkt 1

Dodanie nowego ust. 3a i 3b w art. 32 ustawy o drogach publicznych ma związek z zaproponowanymi zmianami w art. 42 i 43 tej ustawy. Inwestorzy, którzy na mocy tych zmienionych przepisów uzyskali możliwość realizacji obiektów w odległościach od pasa drogowego lub jezdni mniejszych niż standardowe, powinni ponosić koszty w sytuacji ewentualnych inwestycji drogowych kolidujących z tymi obiektami. Ust. 3b ma na celu usunięcie ewentualnych wątpliwości, które mogłyby wynikać z tego, że ust. 2 i 3, do których będzie odsyłał nowy ust. 3a, dotyczą głównie pasa drogowego, tymczasem art. 42 i 43 ustawy o drogach publicznych dotyczą w większości przypadków obiektów lokalizowanych poza pasem drogowym. Dla niniejszej zmiany przewidziano też przepis przejściowy, o czym mowa w odrębnej części uzasadnienia.

Art. 2 pkt 2

a) Uchylenie pkt 1a w art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych wynika przede wszystkim z przeniesienia regulacji dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej do ust. 3¹, który do tej pory dotyczył tylko punktów dostępu bezprzewodowego.

b) Zasadnicza zmiana w art. 39 ust. 3¹ ustawy o drogach publicznych polega na przeniesieniu regulacji dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej z ust. 3 do ust. 3¹, który do tej pory

dotyczył tylko punktów dostępu bezprzewodowego. Natomiast dodanie zdania drugiego jest konsekwencją powyższej zmiany i polega na wprowadzeniu analogicznej reguły jak ta zawarta w ust. 3, z tymże w nieco węższym zakresie z racji tego, że ma ona dotyczyć tylko infrastruktury telekomunikacyjnej zgodnie z rozporządzeniem 2024/1309.

c) Zmiana w art. 39 ust. 3² ustawy o drogach publicznych wprowadza przesłanki upoważniające zarządcę drogi do odmowy lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym. Tymi przesłankami mają być okoliczności wskazane w art. 3 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309. Jednocześnie należy zauważyć, że jakkolwiek rozporządzenie 2024/1309 literalnie nie dotyczy ogółu infrastruktury telekomunikacyjnej, a jedynie sieci o bardzo dużej przepustowości (VHCN), to w praktyce nowobudowana infrastruktura telekomunikacyjna kwalifikuje się jako sieci o bardzo dużej przepustowości.

d) Uchylenie ust. 3⁴ w art. 39 ustawy o drogach publicznych jest uzasadnione tym, że po wskazanych wyżej zmianach przepis ten nie miałby już zastosowania, skoro zarówno punkty dostępu bezprzewodowego, jak i inna infrastruktura telekomunikacyjna będą uzyskiwały decyzje w trybie jednego przepisu, tj. ust. 3¹.

e) Nadanie nowego brzmienia art. 39 ust. 3⁵ ustawy o drogach publicznych jest konsekwencją wcześniej omówionych zmian. Skoro przepis ten dotyczy tylko punktów dostępu bezprzewodowego, to przy odwoływaniu się do ust. 3¹, który po zmianach ma dotyczyć również innej infrastruktury telekomunikacyjnej należy dodać zastrzeżenie, że chodzi tylko o punkty dostępu. Ponadto usunięto odwołanie do ust. 3⁴, skoro przepis ten jest uchylany.

f oraz g) Zmiany w art. 39 ust 3a, ust. 3aa oraz ust. 3b ustawy o drogach publicznych są konsekwencją wspomnianych wcześniej zmian.

h) Proponuje się wprowadzenie do art. 39 ustawy o drogach publicznych dwóch nowych ust. - 3e -3h. Ust. 3e wprowadza tryb składania wniosku o wydanie przez zarządcę drogi decyzji zezwalającej na lokalizowanie w pasie drogowym urządzeń obcych w formie dokumentu elektronicznego z dopuszczeniem formy papierowej, z tymże dopuszczalność formy papierowej jest w interesie wnioskodawcy a nie organu. Jeśli wnioskodawca zdecyduje się na formę elektroniczną, organ nie może odmówić rozpatrzenia wniosku w takiej formie

Należy podkreślić, że cyfryzacja tego etapu procesu inwestycyjno-budowlanego w telekomunikacji wymagana jest bezpośrednio przez wiele przepisów rozporządzenia 2024/1309, w przypadku inwestycji w pasie drogowym wskazać w szczególności trzeba na

art. 7 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309, który stanowi, że *„każdy operator ma prawo składać, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formie elektronicznej, wnioski o udzielenie wszelkich niezbędnych zezwoleń lub o odnowienie zezwoleń lub udzielenie prawa drogi oraz uzyskać informacje o statusie swojego wniosku”*.

Zmiana ta jest analogiczna jak w przypadku proponowanego w art. 2 w pkt 2 lit. b dodania w art. 40 ustawy o drogach publicznych nowego ust. 2d.

Proponowane wyżej zmiany są zgodne z szerszymi działaniami na rzecz cyfryzacji administracji publicznej, co jest również przewidywane w ramach rozporządzenia 2024/1309 (w szczególności art. 7 ust. 1-5 rozporządzenia 2024/1309). W przyszłości będą niezbędne dalsze zmiany legislacyjne i systemowe wynikające z rozporządzenia 2024/1309, które wprowadza obowiązek obsługi wszystkich wniosków związanych z inwestycjami telekomunikacyjnymi przez pojedynczy punkt informacyjny. Proponowane zmiany wpisują się również kierunkowo w postulaty Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

Projektowane ust. 3f i 3g porządkuje wymagania dotyczące wniosku o wydanie zezwolenia na lokalizację w pasie drogowym urządzenia obcego albo reklamy poprzez wyraźne wskazanie elementów składających się na treść samego wniosku oraz dokumentów stanowiących załączniki do wniosku. Projektowane rozwiązanie służy zwiększeniu pewności prawa oraz jednolitości postępowania administracyjnego. Organ będzie jednoznacznie związany ustawowym katalogiem informacji, które muszą znaleźć się we wniosku, oraz dokumentów, które mogą być wymagane na etapie jego rozpoznania. Ograniczy to wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie. Jednocześnie projektowane rozwiązanie jest związane z projektowanym ust. 3h dotyczącym określenia wzoru wniosku.

Wprowadzenie ust. 3h ma na celu zapewnienie jednolitości w zakresie wzorów wniosków składanych do zarządców dróg publicznych, aby również w przyszłości umożliwić obsługę wniosków składanych drogą elektroniczną. Stąd konieczne będzie przygotowanie przez ministra właściwego do spraw transportu aktu wykonawczego, w którym określi obowiązujący wzór wniosku, co przyczyni się do ułatwienia obsługi administracyjnej oraz skrócenia czasu potrzebnego na rozpatrywanie wniosków.

Dlatego też przepisy ust. 3h nakładają na ministra właściwego do spraw transportu obowiązek wydania rozporządzenia określającego wzór wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3 lub 3¹.

Na marginesie należy przypomnieć, że w latach ubiegłych Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, następnie Ministerstwo Cyfryzacji, udostępniło opracowania w formie książkowej, pt. „Budowa infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym - Poradnik dla zarządców dróg”, zawierające również wzory stosownych wniosków.

i oraz j) Zmiana w art. 39 ust. 5 oraz nowe brzmienie ust. 5a w art. 39 ustawy o drogach publicznych mają związek z przeniesieniem regulacji dot. infrastruktury telekomunikacyjnej z ust. 3 do ust. 3¹.

k) Zmiana przepisu art. 39 ust. 6d ustawy o drogach publicznych ma na celu doprecyzowanie i usprawnienie sposobu przekazywania informacji o przebiegu nowo zlokalizowanych kanałów technologicznych. Dotychczasowy przepis nakładał na zarządcę drogi obowiązek przekazania Prezesowi UKE informacji o wybudowanym kanale technologicznym, nie wskazując jednak precyzyjnej formy przekazania tych danych. W praktyce mogło to prowadzić do różnorodnych sposobów komunikacji, co mogło wpływać na spójność i efektywność tego procesu. Zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego muszą udostępniać co najmniej minimalne informacje dotyczące istniejącej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego w formacie elektronicznym. Dlatego zasadne jest takie zmodyfikowanie przepisu, by jednoznacznie wskazywał, że dane powinny zostać przekazane bezpośrednio do systemu PIT, którego interfejsem komunikacyjnym jest strona internetowa, o której mowa w art. 29a ust. 2 Megaustawy.

Dodatkowo, nowelizacja rozszerza zakres obowiązku zgłaszania również na kanały technologiczne wybudowane w ramach inwestycji niedrogowych, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. Wprowadza się tutaj mechanizm zgłaszania tych informacji po przekazaniu kanału technologicznego zarządcy drogi, co zapewni pełną informację o wszystkich tego rodzaju inwestycjach, bez względu na ich charakter (drogowy czy niedrogowy). Zmiana taka jest zgodna z celem rozporządzenia 2024/1309, który w art. 4 ust. 3, co już było wyżej wskazane, zobowiązuje podmioty sektora publicznego do udostępniania informacji o istniejącej infrastrukturze technicznej. Wprowadzenie jednolitego i elektronicznego sposobu przekazywania informacji oraz rozszerzenie obowiązku zgłaszania na wszystkie kanały technologiczne jest więc bezpośrednią realizacją wymogów art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309.

l) Zmiany w art. 39 ust. 9, 11 i 12 ustawy o drogach publicznych mają związek z przeniesieniem regulacji dot. infrastruktury telekomunikacyjnej z ust. 3 do ust. 3¹.

Art. 2 pkt 3

a) Zmiana w art. 40 ust. 2a ustawy o drogach publicznych jest konsekwencją tego, że art. 36a Megaustawy, do którego odsyłał powyższy przepis ustawy o drogach publicznych, zostanie prawie w całości uchylony niniejszą nowelizacją, co z kolei wynika z tego, że koordynacja robót budowlanych będzie uregulowana zasadniczo w rozporządzeniu 2024/1309. Zatem również w ustawie o drogach publicznych należy odesłać do odpowiednich przepisów rozporządzenia 2024/1309 a nie Megaustawy.

b) Wprowadzany nowy przepis art. 40 ust. 2d ustawy o drogach publicznych ma na celu określenie sposobu składania m.in. wniosków dotyczących zajęcia pasa drogowego. Przepis ten stanowi, że wnioski składane będą w postaci elektronicznej, co wynika z postanowień m.in. w art. 7 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309. Jednak nadal dopuszczalna będzie postać papierowa. Wybór formy będzie należał do wnioskodawcy a nie organu, zatem jeśli wnioskodawca zdecyduje się na formę elektroniczną, to organ nie może odmówić rozpatrzenia go w takiej formie.

c) Zmiana w art. 40 ust. 12 ustawy o drogach publicznych, polegająca na usunięciu (w kilku miejscach) odwołania do art. 39 ust. 3⁴ wynika z tego, że przepis ten jest uchylany niniejszą ustawą.

d) W art. 40 ustawy o drogach publicznych dodawany jest nowy ust. 17, który będzie zawierał delegację dla ministra właściwego do spraw transportu do wydania rozporządzenia określającego wzór wniosku o udzielenie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele, o których mowa w ust. 2. W zakresie „zawartości” wniosku należy wskazać, że została ona sprecyzowana już w obowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, którego § 1 ust. 2 enumeratywnie wymienia wszystkie obligatoryjne elementy wniosku – m.in. dane wnioskodawcy, cel, lokalizację i powierzchnię zajęcia pasa oraz planowany okres zajęcia, a ust. 3–6 precyzują wymagane załączniki. Oznacza to, że normatywny katalog danych już istnieje i nie trzeba go powtarzać w art. 40 ustawy o drogach publicznych. Należy także wskazać, że proponowane rozwiązanie wypełnia postanowienia art. 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 2 pkt 4

a) Proponuje się dodanie do treści przepisu art. 42 ust. 1 ustawy o drogach publicznych drugiego zdania wyłączającego zakaz umieszczania nadziemnych liniowych urządzeń obcych wzdłuż pasów drogowych, poza terenem zabudowy, w odległości mniejszej niż 5 m od granicy pasa w przypadkach podwieszania telekomunikacyjnych linii kablowych na istniejącej podbudowie słupowej. Funkcjonujący dotychczas zakaz nie ma racjonalnego uzasadnienia, gdyż nie wpływa na dotychczasowe funkcjonowanie infrastruktury drogowej ani nie wnosi stałych zagrożeń dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Proponowana zmiana umożliwi operatorom efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury (np. podbudowy słupowej) do podwieszania nowych urządzeń. Ponadto niniejsza propozycja przepisu realizuje również postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Proponowane zmiany wpisują się również kierunkowo w postulaty Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

b) Projektowana zmiana rozszerza listę potrzeb przewidzianych w art. 42 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, dla których możliwe jest udzielenie przez zarządcę drogi zgody na umieszczenie nadziemnego liniowego urządzenia obcego w odległości mniejszej niż 5 m od granicy pasa drogowego o potrzeby związane z łącznością publiczną. Łączność publiczna, zgodnie z przyjętą polityką państwa i wskazaniem UE jest jednym z zasadniczych czynników umożliwiających wzrost tempa rozwoju gospodarczego i funkcjonowania obywateli w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa, a nawet toczących się w na terytorium państwa lub w jego sąsiedztwie konfliktów zbrojnych. Rozszerzenie możliwości uzyskania zgody na umieszczenie urządzeń dla potrzeb „łączności publicznej” związane jest ze wspieraniem sieci o bardzo dużej przepustowości. Zmiana ta realizuje postulaty zawarte w art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Ponadto do przepisu dodano obowiązek zarządcy drogi, by wydając zgodę, pouczał jednocześnie o obowiązkach wynikających z art. 32 ust. 3a i 3b ustawy o drogach publicznych (dodawanych niniejszą nowelizacją), aby inwestor miał świadomość, że korzystając z prawa do przybliżenia urządzenia obcego do pasa drogowego, musi liczyć się z kosztami w przypadku ewentualnych prac drogowych mających wpływ na urządzenie obce.

Art. 2 pkt 5

Celem proponowanej zmiany ustawy o drogach publicznych jest usprawnienie procesu inwestycyjnego związanego z rozbudową infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności

sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów, zgodnie z definicją zawartą w PKE. Obecne przepisy mogą stanowić barierę dla efektywnej realizacji takich inwestycji ze względu na ograniczenia dotyczące minimalnych odległości sytuowania obiektów budowlanych od krawędzi jezdni.

a) Projekt ustawy zakłada dodanie do art. 43 ustawy o drogach publicznych nowych ust. 2¹, 2² oraz 2³, które zobowiązują zarządcę drogi do udzielenia zgody na usytuowanie obiektów budowlanych stanowiących element sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów w odległości mniejszej niż określona w ust. 1, w odniesieniu do dróg wymienionych w tabeli. Zgoda ta będzie udzielana pod warunkiem, że obiekt nie ogranicza widoczności, nie ingeruje w skrajnię drogi i nie stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ponadto przepis będzie zawierał obowiązek zarządcy drogi, by wydając zgodę, pouczał jednocześnie o obowiązkach wynikających z art. 32 ust. 3a i 3b ustawy o drogach publicznych (dodawanych niniejszą nowelizacją), aby inwestor miał świadomość, że korzystając z prawa do przybliżenia obiektu do jezdni, musi liczyć się z kosztami w przypadku ewentualnych prac drogowych mających wpływ na ten obiekt.

b) Dodatkowo, zmiana w ust. 2a art. 43 ustawy o drogach publicznych ma na celu uwzględnienie nowego ust. 2¹ w zakresie obowiązku dołączania zgody zarządcy drogi do wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia budowy, zgodnie z przepisami Pb. Zamierzenie inwestycyjne będzie musiało być także zgodne z przepisami odrębnymi, przez które zgodnie z systematyką przyjętą w tej ustawie należy rozumieć pozostałe regulacje odnoszące się do procesu inwestycyjno-budowlanego w kontekście ich lokalizacji w pasie drogowym.

Proponowane zmiany są niezbędne ze względu na zobowiązania pokryciowe oraz jakościowe nakładane na Pt przez regulatora – Prezesa UKE, określone w warunkach aukcji rozdysponowujących częstotliwości radiowe dla sieci 5G. Zakładają one między innymi, że 98 % gospodarstw domowych w Polsce zostanie objętych zasięgiem o przepustowości wynoszącej co najmniej 50 Mb/s, a w kolejnych latach odsetek ten ma wzrosnąć do 99 % gospodarstw domowych, z przepustowością wynoszącą 95 Mb/s (a następnie 120 Mb/s) i maksymalnym opóźnieniem 10 ms. Umożliwienie realizacji inwestycji w tym zakresie jest zatem bezpośrednio związane z możliwością spełnienia tych obowiązków pokryciowych. Celem nowelizacji jest również dostosowanie krajowych przepisów do kierunków

wyznaczonych w kluczowych dokumentach strategicznych, takich jak Narodowy Plan Szerokopasmowy²³ oraz Komunikat Komisji Europejskiej pt. „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”²⁴. Komunikat ten podkreśla znaczenie rozwoju nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej dla osiągnięcia celów jednolitego rynku cyfrowego oraz wprowadzenia społeczeństwa w erę gigabitową. Komisja Europejska wskazuje na konieczność zapewnienia niezakłóconego dostępu do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich oraz głównych szlakach komunikacyjnych do roku 2025. W komunikacie czytamy: *„Przewidywane nowe usługi będą wykorzystywać infrastrukturę szkieletową oraz powszechną technologię 5G i umożliwią użytkownikom i obiektom „w ruchu” nieprzerwane połączenie z internetem zarówno w środkach transportu miejskiego, jak i wzdłuż korytarzy międzymiastowych (...). Oczekuje się, że strefy przemysłowe, korytarze drogowe i połączenia kolejowe będą kluczowymi obszarami dla pierwszej fazy nowych zastosowań (...). Komisja proponuje zatem (...) Cel strategiczny na 2025 r.: niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych.”*

Wprowadzenie zmian w ustawie o drogach publicznych jest niezbędne dla realizacji tych celów na terenie Polski. Obecne przepisy dotyczące minimalnych odległości sytuowania obiektów budowlanych od krawędzi jezdni mogą stanowić barierę dla efektywnego wdrażania infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności sieci 5G, która wymaga gęstej sieci nadajników i stacji bazowych, często zlokalizowanych w pobliżu dróg publicznych. Jeśli chodzi o zgodność z Narodowym Planem Szerokopasmowym, który jest rządowym dokumentem strategicznym określającym działania oraz środki niezbędne do zapewnienia powszechnego dostępu do internetu o wysokiej jakości, należy wskazać, że głównymi celami NPS są: zapewnienie wszystkim gospodarstwom domowym, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, dostępu do internetu o przepustowości dla łącza „w dół” wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do przepustowości mierzonej w gigabitach; niezakłócony, bezpieczny dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i głównych szlakach komunikacyjnych; gigabitowy dostęp do internetu dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, takich jak szkoły, węzły transportowe, główne miejsca świadczenia usług publicznych oraz przedsiębiorstwa

²³ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/narodowy-plan-szerokopasmowy---zaktualizowany>

²⁴ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/ALL/?uri=CELEX%3A52016DC0587>

prowadzące intensywną działalność w internecie. W NPS podkreślono również, że „Rząd RP uważa, że priorytetem powinno być zapewnienie dostępu do sieci 5G we wszystkich największych obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych najpóźniej do 2025 r. Intensyfikacja działań we wskazanych rejonach kraju jest niezbędna z uwagi na potrzeby, jakie pojawią się w związku z wdrażaniem nowych technologii w tych właśnie miejscach do 2025 r.”. Należy także dodać, że główne międzynarodowe projekty infrastrukturalne, w które jest zaangażowana strona Polska, takie jak Via Baltica²⁵ zakłada lokowanie inwestycji światłowód + 5G wzdłuż infrastruktury drogowej (do końca 2027 r. na całej 670-kilometrowej trasie przebiegającej przez Litwę, Łotwę i Estonię)²⁶. Jednocześnie utrzymanie obecnego stanu prawnego może spowodować brak wywiązania się z obowiązków inwestycyjnych i jakościowych nałożonych na operatorów telekomunikacyjnych w ramach zakończonych postępowań na rozdysponowanie częstotliwości radiowych z zakresu 3400-3800 MHz²⁷ oraz zakresu 700 MHz i 800 MHz²⁸.

Projektowane zmiany wpisują się także w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Na koniec należy wskazać, że proponowane zmiany częściowo wypełniają rekomendacje zawarte w postulatach Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

Art. 3

Zmiana ma charakter porządkujący związany z uchyleniem art. 36a ust. 3 Megaustawy. Polega ona na usunięciu odwołania w art. 28b ust. 9 pkt 7 ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne, które odnosiło się do art. 36a ust. 3 pkt 5 lit. b Megaustawy dotyczącego wniosków o koordynację robót budowlanych. W miejsce tego przepisu Megaustawy powołany został przepis art. 5 rozporządzenia 2024/1309 regulujący kwestie koordynacji robót budowlanych.

²⁵ <https://www.suwalki24.pl/article/1,polska---litwa-cyberbezpieczenstwo-internet-5g-na-trasach-via-baltica-i-rail-baltica>

²⁶ <https://www.telko.in/5g-ma-hulac-na-calej-via-baltica>

²⁷ <https://uke.gov.pl/blog/aukcja-5g-rozstrzygnieta-operatorzy-rozbuduja-swoje-sieci,94.html>

²⁸ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/aukcja-pasm-700-i-800-mhz-zakonczona--nowe-czestotliwosci-dla-operatorow>

Art. 4

Art. 4 ustawy nowelizującej dokonuje zmian w art. 39b ustawy o lasach. Nowelizacja tej ustawy wprowadza zmiany mające na celu uproszczenie i ujednoczenie zasad naliczania opłat za zajmowanie nieruchomości leśnych na potrzeby infrastruktury telekomunikacyjnej. Zmiany te są odpowiedzią na rosnącą potrzebę rozwoju sieci telekomunikacyjnych i zapewnienia powszechnego dostępu do nowoczesnych usług. Nowe przepisy wprowadzają jasne zasady naliczania opłat oraz ograniczenia ich wysokości, co sprzyja inwestycjom, jednocześnie zapewniając przewidywalność kosztów.

Ponadto projektowane zmiany w art. 39b ustawy o lasach mają ma charakter redakcyjny i pojęciowy. Wynikają one z potrzeby uwzględnienia w ustawie o lasach nowo dodawanego art. 30 ust. 1aa Megaustawy, jak również dostosowania terminologii użytej w tym przepisie do nowego brzmienia art. 33 Megaustawy w którym zamiast pojęcia obiektów i urządzeń stosuje się pojęcie elementów sieci oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur umożliwiających ich eksploatację i konserwację, w szczególności infrastruktury energetycznej umożliwiającej ich zasilanie.

Projektowane zmiany wpisują się także w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 4 pkt 1-3

Zmiany w art. 39b ust. 1, 3, 4 ustawy o lasach mają charakter redakcyjny i mają na celu zapewnienie spójności z siatką pojęciową wynikającą z art. 33 Megaustawy.

Art. 4 pkt 4

Wprowadzenie art. 39b ust. 4a ustawy o lasach ma na celu wprowadzenie jasnych i przejrzystych zasad dotyczących naliczania opłat za zajmowanie nieruchomości na cele związane z infrastrukturą telekomunikacyjną. Nowe regulacje mają na celu zarówno ujednoczenie zasad, co jest kluczowe w kontekście rozwijającej się sieci telekomunikacyjnej oraz wzrastającej potrzeby zapewnienia powszechnego dostępu do nowoczesnych usług komunikacji elektronicznej. Wprowadzenie odrębnej regulacji dotyczącej opłat za prowadzenie robót na nieruchomościach w celu umieszczenia elementów sieci oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur umożliwiających ich eksploatację i konserwację, w szczególności infrastruktury energetycznej umożliwiającej ich

zasilanie ma na celu z jednej strony ujednoczenie i uproszczenie zasad naliczania stosownych opłat, z drugiej strony zagwarantowanie ich wysokości na poziomie niepowstrzymującym realizacji nowych inwestycji. Nowododawany przepis art. 39b ust. 4a ww. ustawy określa metodologię obliczania opłat za zajęcie nieruchomości w celu prowadzenia robót w celu zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 Megaustawy. Opłata ta jest uzależniona od wielkości powierzchni zajętej nieruchomości, stawki opłaty za zajęcie 1 m² oraz liczby dni, przez które nieruchomość jest zajmowana. Dodatkowo, dla uproszczenia, każdy okres zajęcia nieruchomości krótszy niż 24 godziny traktowany jest jako jeden pełny dzień. Zapropionowane rozwiązanie upraszcza obliczenie wysokości opłaty i eliminuje potrzebę dokładnego monitorowania godzinowego zajęcia terenu. Projektowana zmiana wpisuje się także, w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Art. 4 pkt 5

Zmiana ma charakter pojęciowy i wynika z potrzeby dostosowania terminologii w art. 39b ust. 5, do nowego brzmienia art. 33 Megaustawy. Ponadto do określonej w tym przepisie maksymalnej stawki 2,5 zł za zajęcie 1 m² dodaje się określenie „brutto”. Określenie stawki w wartości brutto pozwoli ograniczyć powstające w praktyce wątpliwości interpretacyjne dotyczące sposobu kalkulacji opłat oraz zapewni jednolite stosowanie przepisów przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, Pt oraz organy podatkowe. Dotychczas stawki były bowiem ustalane w sposób zróżnicowany, w zależności od przyjętych warunków ramowych dostępu albo w oparciu o indywidualne interpretacje podatkowe, co wprowadza niepewność co do ostatecznej wysokości należności, komplikuje rozliczenia i negatywnie wpływa na proces inwestycyjny. Wskazanie stawki brutto zwiększy przejrzystość i stabilność systemu opłat, a także pozwoli zachować ich porównywalność w dłuższej perspektywie, niezależnie od zmian przepisów podatkowych lub odmiennego statusu podatkowego podmiotów zobowiązanych do ich ponoszenia.

Art. 4 pkt 6

Projektowany art. 39b ust. 5a ustawy o lasach wprowadza górny limit stawki opłaty za każdy dzień prowadzenia robót na nieruchomości, ustalony na poziomie 0,20 zł brutto za każdy m² powierzchni nieruchomości. Takie ograniczenie ma zapewnić, aby opłaty związane z prowadzeniem robót budowlanych związanych z telekomunikacją nie były nadmiernie wysokie. Jednocześnie, ograniczenie to zapewnia, że koszty te są przewidywalne

i zrównoważone, co sprzyja rozwojowi infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie całego kraju. Projektowana zmiana wpisuje się także, w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Zaznaczyć należy, że w tym przypadku również dodaje się określenie stawki „brutto”. Uzasadnienie dla takiego wprowadzenia jest takie samo, jak w przypadku art. 4 pkt 5 projektowanej ustawy.

Art. 4 pkt 7

Wprowadzana zmiana w art. 39b ust. 6 i 7 ustawy o lasach ma charakter redakcyjny i związana jest z zapewnieniem spójności z brzmieniem art. 33 Megaustawy. Co więcej zmiana ta jest konsekwencją wcześniejszego dodania ust. 4a. W dotychczasowym brzmieniu ust. 6 wskazywał, że opłata za umieszczanie na nieruchomości elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację, nie jest pobierana w przypadku gdy strony postanowią o nieodpłatnym udostępnieniu nieruchomości, a także wtedy gdy Pt w związku z umieszczeniem na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej zapewnia dostęp do usług szerokopasmowego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s w budynkach lub obiektach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych. Projektowane przepisy wprowadzają zwolnienie z opłaty również w związku z przypadkiem wskazanym w ust. 4a. W przepisie zrezygnowano przy tym z określenia usług dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Niepobieranie opłaty będzie możliwe, jeżeli w obiektach Lasów Państwowych umożliwione będzie świadczenie usługi dostępu do Internetu za pomocą sieci o bardzo dużej przepustowości. Należy wskazać, że kwestia parametrów usług będzie pozostawiona do określenia przez strony w umowie. Należy wreszcie również podkreślić, że projektowane zmiany wpisują się także w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Przepis wprowadza zmianę w obowiązkach nadleśniczego określonych w art. 39b ust. 7 ustawy o lasach przez ustalenie terminu, w którym nadleśniczy będzie musiał zawrzeć umowy o dostępie, o których mowa w art. 30 ust. 1, 1aa i 3 Megaustawy, oraz umowy, o dostępie, o których mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z nowelizacją nadleśniczy będzie zobligowany do zawarcia tych umów w ciągu 30 dni od dnia złożenia przez operatora wniosku o ich zawarcie. Celem wprowadzenia tej zmiany jest przyspieszenie procedur związanych z zawieraniem tego typu umów. Biorąc pod uwagę profesjonalny charakter stron umów oraz specyfikę przedmiotowych umów, można założyć, że wprowadzenie nowych

przepisów nie spowoduje zwiększenia kosztów funkcjonowania nadleśnictw. Równolegle projektowana zmiana wpisuje się także, w postanowienia art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Art. 4 pkt 8

Zmiana ma charakter pojęciowy i wynika z potrzeby dopisania w art. 39b ust. 11 ustawy o lasach dodatkowo art. 30 ust. 1aa Megaustawy oraz dostosowania terminologii, do nowego brzmienia art. 33 Megaustawy.

Art. 5

W projekcie nowelizacji w zakresie Pb proponowany jest szereg zmian mających na celu uproszczenie i doprecyzowanie istniejących przepisów. W nowelizacji przesądzono, że instalowanie antenowych konstrukcji wsporczych na istniejących obiektach budowlanych może odbywać się w trybie instalowania urządzeń technicznych, co zależnie od wysokości, wymaga zgłoszenia lub nie wymaga żadnych formalności. Zmiany przewidują również, że remont instalacji radiokomunikacyjnych nie wymaga pozwolenia na budowę ani zgłoszenia. Wprowadzone doprecyzowania mają wyeliminować rozbieżności w orzecznictwie organów administracji i sądów administracyjnych, co przyczyni się do większej pewności prawnej dla inwestorów. Proponowane zmiany wpisują się w kierunek wyznaczony przez rozporządzenie 2024/1309 (m.in. przepisy art. 7 ust. 1), które nakłada na państwa członkowskie obowiązek ułatwiania i ujednociania procedur związanych z wdrażaniem szybkich sieci telekomunikacyjnych. Aby zapewnić zgodność obiektów budowlanych z przepisami dotyczącymi infrastruktury telekomunikacyjnej, wprowadzono obowiązek dołączania oświadczenia o wyposażeniu budynku w odpowiednie instalacje przy zawiadomieniu o zakończeniu budowy lub wniosku o pozwolenie na użytkowanie. Zmianie podlega ponadto art. 5 ust. 1 pkt 2a Pb przez uwzględnienie możliwości dostępu do usług telekomunikacyjnych, w szczególności świadczonych za pomocą sieci o bardzo dużej przepustowości, z odesłaniem do wymagań wynikających z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309. W celu wykonania art. 10 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309 projekt ustawy przewiduje instrumenty weryfikacji spełnienia obowiązku wyposażenia określonych kategorii budynków w instalację telekomunikacyjną. Obejmuje to zarówno obowiązek złożenia oświadczenia na etapie zakończenia budowy lub ubiegania się o pozwolenie na użytkowanie, jak i ujęcie tego elementu w zakresie kontroli wykonywanej przez organy nadzoru budowlanego, w tym możliwość przeprowadzenia kontroli na miejscu w budynku w

przypadkach wymagających sprawdzenia zgodności oświadczeń i dokumentacji ze stanem faktycznym.

Art. 5 pkt 1

a) Konieczne jest wprowadzenie definicji instalacji radiokomunikacyjnej (art. 3 pkt 5c Pb) oraz antenowej konstrukcji wsporczej (art. 3 pkt 5d Pb), rozwiązanie to uprości regulacje prawne oraz zapobiegnie powtórzeniom w dalszych przepisach. Pojęcie antenowej konstrukcji wsporczej jest co prawda zdefiniowane w przepisach prawa, ale dokonane jest to w akcie podustawowym, co wyklucza uznanie tej definicji jako definicję legalną dla Pb. Wskazać także trzeba, że zmiana ta jest także pochodną art. 2 pkt 4 lit. a, a także postanowieniami ogólnymi art. 2 rozporządzenia 2024/1309, który wiąże stosowane definicje poprzez odesłanie do dyrektywy EKŁE – systematyka zawartych w nim definicji rozróżnia „urządzenia sieciowe”, czyli elementy aktywne infrastruktury telekomunikacyjnej od elementów pasywnych (maszty, wieże, szafy itp.). Zmiana ta jest także skorelowana z postanowieniami art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, który wymaga spójności regulacji i procedur. Zatem wprowadzenie tych definicji porządkuje rozróżnienie aktywnych urządzeń od pasywnej infrastruktury technicznej, co odpowiada systematyce rozporządzenia 2024/1309.

b) W związku z licznymi przypadkami kwestionowania trybu realizacji inwestycji konieczna jest zmiana definicji robót budowlanych, która ma na celu doprecyzowanie i przesądzenie czym jest instalowanie urządzeń w obiekcie budowlanym lub na tym obiekcie. Zmiana ta jest także skorelowana z postanowieniami art. 7 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia 2024/1309, który wymaga, aby procedury były jednoznaczne i spójne. Doprecyzowanie definicji eliminuje rozbieżności interpretacyjne, które w praktyce naruszały wymóg jednolitego stosowania prawa.

Art. 5 pkt 2

Projektowana zmiana art. 5 ust. 1 pkt 2a Pb ma na celu doprecyzowanie jednego z podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych przez wyraźne uwzględnienie w nim możliwości dostępu do usług telekomunikacyjnych, w szczególności świadczonych za pomocą sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz przez powiązanie tego wymagania z bezpośrednio stosowanymi wymogami wynikającymi z art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309. Odesłanie do art. 10 ust. 1–3 rozporządzenia 2024/1309 ma charakter doprecyzowujący i porządkujący.

Jednocześnie projektowany przepis uwzględnia wyłączenie dotyczące przypadków, w których na podstawie art. 10 ust. 7 rozporządzenia 2024/1309 obowiązków określonych w art. 10 ust. 1–3 tego rozporządzenia nie stosuje się do określonych kategorii budynków, jeżeli ze względu na ich charakter, przeznaczenie lub sposób użytkowania wyposażenie ich w instalację umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości byłoby nieuzasadnione. Wyłączenie to zostało doprecyzowane w projektowanym art. 30 ust. 12 Megaustawy.

Art. 5 pkt 3

a) Celem projektowanych przepisów jest m.in. jednoznaczne przesądzenie, że realizacja antenowych konstrukcji wsporczych na istniejących obiektach budowlanych jest możliwa w trybie instalowania urządzeń technicznych na obiektach budowlanych, przewidzianym w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a Pb, a więc w zależności od wysokości: na zgłoszenie (dla instalacji o wysokości powyżej 3 metrów) lub bez zgłoszenia (dla instalacji o wysokości nieprzekraczającej 3 metrów). W sposób jednoznaczny przesądza się, że remont instalacji radiokomunikacyjnych nie wymaga pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia. Jednocześnie w ust. tym dokonuje się wyłączenia z lit. a instalacji radiokomunikacyjnych i dodanie ich w lit. c. Propozycja przepisu jest przede wszystkim skorelowana z art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, jak również odnosi się do art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia 2024/1309, które stanowią o spójności procedur i dochowaniu czteromiesięcznego terminu na wydanie decyzji pozwalającej na przystąpienie do robót.

W przypadku gdy remont obejmuje zarówno instalację radiokomunikacyjną, jak i antenową konstrukcję wsporczą, czynności te należy kwalifikować łącznie jako remont elementów infrastruktury telekomunikacyjnej realizowanej na istniejącym obiekcie budowlanym. Oznacza to, że remont instalacji radiokomunikacyjnej – niezależnie od tego, czy jest wykonywany samodzielnie, czy łącznie z remontem antenowej konstrukcji wsporczej – nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę ani dokonania zgłoszenia, zgodnie z przyjętym kierunkiem projektowanych zmian. Jeżeli natomiast zakres zamierzenia wykracza poza remont i obejmuje montaż lub przebudowę powodującą zmianę parametrów (w szczególności wysokości) antenowej konstrukcji wsporczej, zastosowanie znajdują zasady właściwe dla robót polegających na instalowaniu urządzeń technicznych na obiektach budowlanych (na zgłoszenie albo bez zgłoszenia – zależnie od wysokości), o których mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a Pb.

b) Dodanie lit. c w ust. 4 w sposób jednoznaczny przesądza, że instalowanie na telekomunikacyjnych obiektach budowlanych, włączając elewację takich obiektów, lub na antenowych konstrukcjach wsporczych instalacji radiokomunikacyjnych nie wymaga pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia. W tym zakresie należy stwierdzić, że pomimo obowiązującej już aktualnie, a kilkakrotnie doprecyzowywanej w kolejnych nowelizacjach na przestrzeni ostatnich kilku lat, treści art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy – Prawo budowlane (wcześniej art. 29 ust. 2 pkt 15 Pb), część organów administracji lub sądów administracyjnych kwestionowała możliwość skorzystania w odniesieniu do stacji bazowych realizowanych na obiektach budowlanych z trybu zgłoszenia (bez zgłoszenia dla instalacji o wysokości do 3 metrów) i to pomimo tego, że przepisy te już w aktualnej treści wprost mówią m.in. o instalowaniu „(...) antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, a także związanego z tymi urządzeniami osprzętu i urządzeń zasilających”. Przypadki takiego kwestionowania obejmowały zarówno generalne negowanie możliwości zastosowania trybu instalowania na obiektach budowlanych urządzeń dla stacji bazowych telefonii komórkowej. Wskazywano, że w przypadku takich obiektów jak stacje bazowe nie można mówić o czynności instalowania i że przepis ten dotyczy wyłącznie urządzeń budowlanych, a więc, zgodnie z legalną definicją przewidzianą w art. 3 pkt 9 Pb, tylko takich, które zapewniają możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Tego rodzaju działanie części organów administracji (sądów administracyjnych) jest niezgodne z intencją ustawodawcy, a przede wszystkim wprowadzało niewskazaną w każdym procesie inwestycyjnym niepewność prawną co do prawidłowego trybu realizacji tego rodzaju inwestycji.

Nie ulega wątpliwości, że prawidłowy tryb kwalifikacji danego rodzaju inwestycji z punktu widzenia przepisów Pb ma kluczowe znaczenie dla pewności prowadzonego procesu inwestycyjnego oraz stabilności prawnej uzyskanych w jego toku rozstrzygnięć administracyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, zdefiniowanie pojęć antenowej konstrukcji wsporczej oraz instalacji radiokomunikacyjnych i posłużenie się tymi pojęciami wprost w przepisach upraszcza obowiązującą regulację oraz nie wpływa poziom bezpieczeństwa użytkowników. Należy przy tym podkreślić, że wprowadzana zmiana art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a Pb ma charakter doprecyzowujący, a jej celem jest wyeliminowanie ww. pojawiających się w praktyce rozbieżności w rozstrzygnięciach organów administracji oraz orzecznictwie sądów administracyjnych i tym samym jednoznaczne unormowanie reżimu w jakim powinny

być realizowane roboty budowlane dotyczące stacji bazowych w przypadku ich sytuowania na istniejących obiektach budowlanych.

W tym kontekście należy wyjaśnić, że projektowana zmiana nie ma charakteru *lex specialis* w relacji do przepisów wykonawczych, w tym do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1040), ani nie zmienia zakresu pojęcia „telekomunikacyjnego obiektu budowlanego” przyjętego w tym rozporządzeniu. W szczególności, fakt, że w przepisie art. 29 ust. 4 Pb posłużono się zwrotem „telekomunikacyjne obiekty budowlane (...) lub antenowe konstrukcje wsporcze” nie ma na celu sugerowania rozłączności tych pojęć w sensie normatywnym. Zabieg ten ma charakter redakcyjno-porządkujący i służy uproszczeniu oraz jednoznaczemu wyeksponowaniu zakresu zwolnienia proceduralnego w Pb, w tym w odniesieniu do przypadków najczęściej budzących wątpliwości w praktyce stosowania prawa.

Zastosowane sformułowanie ma zatem wyłącznie na celu usunięcie rozbieżności interpretacyjnych dotyczących kwalifikacji robót budowlanych związanych z instalacjami radiokomunikacyjnymi sytuowanymi na istniejących obiektach (w tym na elementach kwalifikowanych w przepisach wykonawczych jako telekomunikacyjne obiekty budowlane). Projekt ustawy nie ingeruje w wymagania techniczne ani w definicje przyjęte na gruncie rozporządzenia; przeciwnie, zakłada ich pełne dalsze stosowanie w zakresie, w jakim dotyczą warunków technicznych usytuowania i wykonania telekomunikacyjnych obiektów budowlanych.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 państwa członkowskie Unii Europejskiej dokładają wszelkich starań w celu ułatwienia, aby wszystkie przepisy dotyczące warunków i procedur w zakresie udzielenia zezwoleń wymaganych do wdrożenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących były spójne na całym terytorium krajowym. Wykształcenie się niejednorodnej terytorialnie praktyki orzeczniczej stanowi naruszenie powyższego nakazu. Dlatego konieczna jest pilna zmiana legislacyjna w powyższym zakresie.

Dodatkowo w art. 29 ust. 4 w pkt 3 lit. e Pb dodaje się do wyliczenia dodatkową kategorię tj. instalacje radiokomunikacyjne. Wskazanie wprost, że nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia wykonanie robót budowlanych polegających na instalowaniu instalacji radiokomunikacyjnych przyczyni się do zmniejszenia niepewności prawa i w

efekcie pozwoli na jego jednolite stosowanie na całym terytorium kraju. Przepis ten jest konsekwencją postanowień art. 9 ust. 1-4 rozporządzenia 2024/1309, które określają kategorie (i wyjątki) zamierzeń inwestycyjnych zwolnionych z procedur uzyskiwania pozwoleń.

Art. 5 pkt 4

a) Projektowany przepis przewiduje obowiązek załączenia do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, składanego w związku z budową, rozbudową, nadbudową lub przebudową, budynku mieszkalnego w, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej oświadczenia, że budynek został wyposażony w instalację, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, z zastrzeżeniem, że z tego obowiązku zwolniony jest inwestor realizujący wolnostojący budynek mieszkalny jednorodzinny (obowiązek jednakże nadal dotyczy budowy domów jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej, szeregowej i grupowej), złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872). Niniejsza propozycja przepisu skorelowana jest z art. 10 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

b) Obecnie obowiązek wyposażenia budynków w odpowiednią instalację wynika z przepisów Megaustawy, a także z art. 10 rozporządzenia 2024/1309. Rozporządzenie nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, że wszystkie nowe budynki i budynki poddawane generalnym pracom remontowym są wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej oraz wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe. Niemniej jednak z uwagi na częste bagatelizowanie tego obowiązku, zgodnie z art. 10 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, który zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia zgodności z normami lub specyfikacjami technicznymi dotyczącymi instalacji światłowodowych, należy wprowadzić weryfikację jego wykonania na etapie pozwolenia na użytkowanie. Wprowadzenie obowiązku złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej stanowi narzędzie kontrolne, które ma na celu zapewnienie skutecznej realizacji wymogów rozporządzenia 2024/1309. Należy jednak podkreślić, że wprowadzony obowiązek nie jest uciążliwy i sprowadza się jedynie do potwierdzenia, że obiekt został zrealizowany zgodnie z przepisami.

Niezależnie jednak od powyższego w przyszłości powinny zostać ustawowo wyegzekwowane kary za niewypełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia 2024/1309. Art. 15 rozporządzenia 2024/1309 zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia przepisów dotyczących kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń jego przepisów oraz

wszelkich wiążących decyzji przyjętych na jego podstawie przez właściwe organy. Wprowadzenie takich mechanizmów kontrolnych i sankcji jest niezbędne dla skutecznego stosowania rozporządzenia 2024/1309.

Art. 5 pkt 5

Projektowana zmiana art. 59a ust. 2 pkt 2 Pb, polegająca na dodaniu lit. g, ma na celu włączenie do zakresu kontroli obowiązkowej, prowadzonej przez organ nadzoru budowlanego w ramach postępowania o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, weryfikacji wykonania oraz wyposażenia określonych kategorii budynków w instalację telekomunikacyjną, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy. Zmiana ta wynika z obowiązku (art. 10 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309) zapewnienia w prawie krajowym skutecznego mechanizmu sprawdzania spełnienia wymogów dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej w budynkach, przewidzianych w rozporządzeniu 2024/1309. Zgodnie z art. 10 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309 państwa członkowskie mają obowiązek ustanowić odpowiednie mechanizmy kontroli w celu weryfikacji spełniania wymogów dotyczących wyposażenia budynków w infrastrukturę umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości. Wprowadzenie lit. g do art. 59a ust. 2 pkt 2 Pb stanowi właśnie realizację tego wymogu.

Art. 5 pkt 6

Projektowana zmiana art. 84a Pb ma na celu ustanowienie mechanizmu kontroli wykonywania obowiązków dotyczących wyposażenia określonych kategorii budynków w instalację telekomunikacyjną, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy. Zmiana ta wynika z art. 10 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309, który nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia odpowiednich mechanizmów weryfikacji spełniania wymagań dotyczących wyposażenia budynków w infrastrukturę umożliwiającą podłączenie do sieci o bardzo dużej przepustowości. Projekt ustawy przewiduje uzupełnienie art. 84a ust. 1 Pb poprzez dodanie pkt 4, w którym wskazuje się nową kategorię kontroli wykonywanej przez organy nadzoru budowlanego. Kontrola ta dotyczyć ma spełnienia obowiązku wyposażenia obiektu budowlanego, będącego budynkiem mieszkalnym, z wyłączeniem wolno stojącego budynku mieszkalnego jednorodzinne (ale nadal ma uwzględniać budynki jednorodzinne w pozostałych rodzajach zabudowy), budynkiem zamieszkania zbiorowego lub budynkiem użyteczności publicznej, w instalację telekomunikacyjną określoną w Megaustawie w korelacji z wymogami art. 10 rozporządzenia 2024/1309. W art. 5 pkt 7 lit. b projektu ustawy przewidziano dodanie art. 84a ust. 4 Pb, który doprecyzowuje uprawnienie organu nadzoru

budowlanego do przeprowadzenia kontroli na miejscu w budynku w ramach kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 4. Przepis ten służy umożliwieniu weryfikacji spełnienia obowiązków i zgodności, do których odwołuje się zmieniany projektem ustawy art. 57 ust. 1 pkt 2a Pb. W szczególności, kontrola na miejscu pozwala organowi zweryfikować, czy deklarowane w dokumentacji zakończenia budowy lub wniosku o pozwolenie na użytkowanie wyposażenie budynku w instalację telekomunikacyjną odpowiada stanowi faktycznemu i spełnia wymagania przewidziane w przepisach. Projektowane rozwiązanie ma charakter uzupełniający względem mechanizmów weryfikacji opartych na dokumentacji.

Art. 6

Projektowana ustawa wprowadza zmianę w ustawie – Prawo o ruchu drogowym dodając w art. 10 po ust. 10c nowy ust. 10d. Zmiany te mają na celu przyspieszenie procedur związanych z zatwierdzaniem organizacji ruchu.

Do tej pory nie istniał termin, w jakim tego rodzaju sprawy powinny zostać rozpatrzone. Nie miał tu zastosowania termin wynikający z KPA, gdyż omawiana procedura nie jest postępowaniem administracyjnym.

Uproszczenie procedur oraz skrócenie terminów postępowań wynika z obowiązków nałożonych na państwa członkowskie przepisami art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Zgodnie z tymi przepisami właściwe organy nie mogą nieproporcjonalnie ograniczać ani utrudniać wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby przepisy dotyczące warunków i procedur w zakresie udzielania zezwoleń i prawa drogi były spójne na całym terytorium krajowym. Ponadto art. 7 ust. 5 rozporządzenia 2024/1309 zobowiązuje właściwe organy, aby rozstrzygały sprawy inne niż prawo drogi w terminie czterech miesięcy od daty otrzymania kompletnego wniosku. Z drugiej strony należy zauważyć, że zatwierdzanie organizacji ruchu nie odbywa się w trybie postępowania administracyjnego, gdyż zatwierdzanie organizacji ruchu ma charakter ogólny i abstrakcyjny. Zatem w ocenie projektodawcy nie będzie miał do niego zastosowania art. 8 rozporządzenia 2024/1309 o tzw. milczącej zgodzie w przypadku przekroczenia terminu na załatwienie sprawy.

Zaproponowane rozwiązanie w dużej mierze przyczyni się do przyspieszenia realizacji inwestycji związanych m.in. z zapewnieniem dostępu do internetu szerokopasmowego, gdy wymagane jest przeprowadzenie robót w pasie drogowym. Należy wskazać, że w dobie możliwości związanych chociażby z pracą zdalną czy nauką, szybka realizacja inwestycji

telekomunikacyjnych jest kluczowa dla ogółu społeczeństwa, m.in. zapobiega wykluczeniu cyfrowemu. W niedalekiej przyszłości spodziewany jest też rozwój wielu nowych technologii i aplikacji, bardzo wymagających dla przepustowości sieci.

Rozwiązanie to odpowiada na problemy przedsiębiorców związane z przedłużającymi się procedurami zatwierdzania organizacji ruchu, co w przeszłości często powodowało opóźnienia w realizacji inwestycji, szczególnie w sektorze telekomunikacyjnym, a tym samym mogło zniechęcać do podejmowania takich przedsięwzięć.

Na koniec należy wskazać, że proponowane zmiany częściowo wypełniają rekomendacje zawarte w postulatach Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER), gdyż dotyczyły one również projektów organizacji ruchu, jakkolwiek w nieco innych aspektach.

Art. 7 pkt 1

W ustawie o gospodarce nieruchomościami w art. 124 zmianie ulega treść zdania pierwszego w ust. 1b, gdzie uzgodnienie decyzji zastępuje się opinią Prezesa UKE. Projektowany przepis jest zgodny z art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 7 pkt 2

Ponadto w ustawie o gospodarce nieruchomościami dodaje się w art. 124 ust. 1c stanowiący, że niezajęcie przez Prezesa UKE stanowiska w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji starosty w sprawie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody, jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu tej decyzji. Wprowadzany przepis zapobiegnie wydłużaniu czasu wydania decyzji przy braku stanowiska Prezesa UKE zaistniałego z różnorodnych przyczyn. Propozycja ma na celu skrócenie procesu opiniowania przez Prezesa UKE projektów decyzji starostów w sprawie zezwolenia na umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej poprzez odwołanie się do instytucji tzw. „milczącego uzgodnienia”. W dodanym ust. 1d wyłączone zostało stosowanie art. 106 § 5 i 6 KPA w odniesieniu do opinii przedkładanych przez Prezesa UKE, co oznacza, że do opinii uzgadniających nie przysługuje zażalenie ani możliwość wniesienia ponaglenia. Nie oznacza to, że opinie te nie podlegają

kontroli w toku instancyjnym czy również sądownoadministracyjnym. Rozwiązanie to zostało przyjęte w celu usprawnienia procesu inwestycyjnego. Dany przepis jest kierunkową realizacją postulatów Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-115 (DER). Ponadto proponowane przepisy ust. 1c i 1d realizują postanowienia art. 7 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 8

Projektowana zmiana w ustawie z dnia 7 listopada 2025 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 oraz z 2026 r. poz. 252) rozszerza zakres zadań starosty. Zgodnie z dodawanym art. 34 ust. 1d starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania robót budowlanych wykonuje zadania krajowego organu do spraw rozstrzygania sporów, o których mowa w art. 13 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2024/1309 (brak porozumienia dotyczącego koordynacji robót budowlanych). Dodanie takiego przepisu ustanawiającego kompetencję starosty wynika z art. 14 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, zgodnie z którym Państwa członkowskie ustanawiają lub wyznaczają co najmniej jeden właściwy organ do wykonywania zadań krajowego organu ds. rozstrzygania sporów zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Przyznanie zadań krajowego organu ds. rozstrzygania sporów staroście ma także na celu zapewnienie spójności systemowej z projektowanymi art. 36c ust. 1 i 36j Megaustawy, które odnoszą się właśnie do starosty. Art. 36c ust. 1 Megaustawy wskazuje, że w przypadku sporu dotyczącego koordynacji robót budowlanych strony mogą zwrócić się do starosty właściwego ze względu na miejsce wykonywania robót budowlanych. Z kolei art. 36j mówi, że starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania robót budowlanych uwzględnia, w zakresie dotyczącym koordynacji robót budowlanych, w możliwie największym stopniu, wytyczne, o których mowa w art. 5 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 9

Projektowana zmiana w ustawie o wojewodzie i administracji rządowej w województwie rozszerza zakres zadań wojewody. Zgodnie z dodawanymi ust. 9 i 10 w art. 3 tej ustawy wojewoda jest organem właściwym do wykonywania zadań krajowego organu do spraw rozstrzygania sporów dotyczących obiektów i robót budowlanych, o których mowa w art. 82 ust. 3 Pb, w sprawach, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2024/1309 (brak porozumienia dotyczącego koordynacji robót budowlanych), a także jest organem wyższego stopnia dla starosty w sprawach braku porozumienia dotyczącego koordynacji robót

budowlanych. Dodanie takiego przepisu ustanawiającego kompetencję wojewody wynika z art. 14 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, zgodnie z którym Państwa członkowskie ustanawiają lub wyznaczają co najmniej jeden właściwy organ do wykonywania zadań krajowego organu ds. rozstrzygania sporów zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309. Przyznanie zadań krajowego organu ds. rozstrzygania sporów wojewodzie ma także na celu zapewnienie spójności systemowej z projektowanymi art. 36c ust. 4 i 36j Megaustawy, które odnoszą się właśnie do wojewody. Art. 36c ust. 4 Megaustawy wskazuje, że decyzję w sprawie koordynacji robót budowlanych obejmujących obiekty i roboty budowlane, o których mowa w art. 82 ust. 3 Pb, wydaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce wykonywania robót budowlanych. Z kolei art. 36j mówi, że wojewoda właściwy ze względu na miejsce wykonywania robót budowlanych uwzględnia, w zakresie dotyczącym koordynacji robót budowlanych, w możliwie największym stopniu, wytyczne, o których mowa w art. 5 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 10 pkt 1

Projektowana zmiana dotyczy art. 19 PKE, który reguluje kwestie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych Pt wobec Prezesa UKE. Projektowany przepis art. 19 ust. 6 PKE wpisuje się w te regulacje i przewiduje, podobnie jak art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2024/1309, możliwość kierowania pytań przez regulatora do Pt za pomocą PIT. W przypadku kierowania żądania tą drogą, Pt również odpowiada Prezesowi UKE za pomocą punktu informacyjnego.

Art. 10 pkt 2

a) Zmiana art. 182 ust. 1 PKE polega na dodaniu przepisu, który zobowiązuje Prezesa UKE do rozstrzygania sporów dotyczących dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 PKE, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. Zmiana ta wynika z konieczności usprawnienia procedur administracyjnych związanych z rozstrzygnięciem sporów dotyczących dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci a najbliższym punktem dystrybucji. Wprowadzenie krótszego terminu dla tych spraw ma na celu przyspieszenie procesu decyzyjnego w sytuacjach, w których powielenie okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne.

Przyjęcie tej zmiany jest zgodne z art. 13 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2024/1309, który nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia sprawnego i efektywnego dostępu do zasobów infrastrukturalnych w celu wspierania rozwoju usług telekomunikacyjnych.

b) Ponadto, w związku terminami przewidzianymi w art. 13 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 zmianie ulega brzmienie art. 182 ust. 2 pkt 2 PKE. Nowy przepis, w odniesieniu do decyzji dotyczących dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 PKE, skraca dotychczasowy 60-dniowy termin, co ma na celu przyspieszenie procedur związanych z zapewnieniem dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej. Wprowadzenie krótszego terminu pozwala na szybsze rozwiązywanie kwestii związanych z zawieraniem lub modyfikacją umów o dostępie, co jest zgodne z celem rozporządzenia 2024/1309, jakim jest przyspieszenie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej i eliminowanie barier związanych z dostępem do infrastruktury.

c) Uchylenie art. 182 ust. 3 PKE jest konsekwencją skrócenia terminu, o którym mowa w art. 182 ust. 1 PKE, w odniesieniu do dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 173 ust. 1 PKE. Skrócenie tego terminu do 30 dni powoduje, że wydawanie postanowień przez Prezesa UKE, określających termin krótszy niż 60 dni, staje się niecelowe. Dotychczasowe przepisy, które dawały Prezesowi UKE możliwość wydawania takich postanowień, przestają być potrzebne w sytuacji, gdy nowy, skrócony termin został wprost określony w przepisach. Zmiana ta ma na celu uproszczenie i ujednoczenie procedur związanych z rozstrzygnięciem sporów dotyczących dostępu telekomunikacyjnego oraz eliminację zbędnych postanowień, które mogłyby komplikować postępowania administracyjne. W ten sposób przepisy stają się bardziej przejrzyste i spójne z celem, jakim jest szybkie i efektywne zapewnienie dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponadto proponowany przepis zgodny jest z art. 13 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2024/1309.

d) Projektowana zmiana brzmienia art. 182 ust. 6 PKE rozszerza zakres sytuacji, w których Prezes UKE może rozstrzygnąć spór jedną decyzją. Dotychczasowy przepis pozwalał łączyć w jednym postępowaniu wyłącznie spory dotyczące różnych obowiązków wynikających z samego PKE, o ile realizacja tych obowiązków wymagała zawarcia jednolitej umowy pomiędzy tymi samymi Pt. Brak wyraźnej podstawy prawnej do połączenia tych zagadnień w jednym postępowaniu powodował konieczność wszczynania kilku równoległych spraw, dublowanie materiału dowodowego oraz ryzyko wydania rozstrzygnięć wzajemnie niespójnych lub kolidujących terminowo. Nowe brzmienie art. 182 ust. 6 PKE usuwa te niedogodności, wprost dopuszczając możliwość objęcia jedną decyzją sporów odnoszących się zarówno do obowiązków z PKE, w tym obowiązku ustanowionego w art. 173 PKE, czy obowiązków symetrycznych lub regulacyjnych już nałożonych decyzją Prezesa UKE, jak i do obowiązków wynikających z rozporządzenia 2024/1309. Warunkiem pozostaje tożsamość stron sporu i fakt, że wykonanie wszystkich spornych obowiązków wymaga zawarcia jednej

umowy dostępowej pomiędzy nimi. W konsekwencji Prezes UKE zyskuje instrument do kompleksowego, spójnego uregulowania relacji dostępowych w jednej procedurze, co wzmacnia pewność prawa i ogranicza koszty regulacyjne po stronie przedsiębiorców. Jednocześnie należy wskazać, że taka konsolidacja jest spójna z postanowieniami rozporządzenia 2024/1309 i EKŁE, gdyż ułatwia praktyczną realizację ich celów. Uspólnienie postępowania eliminuje ryzyko pojawienia się rozbieżności w wydawanych rozstrzygnięciach, a tym samym realizuje wymogi spójności, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309, a także wymogi przejrzystości, obiektywności i proporcjonalności, o których mowa w art. 3 EKŁE. Należy podkreślić też niewątpliwie kwestie pozytywnego wpływu regulacji na ekonomikę procesową – zarówno w wymiarze czasowym, jaki i obciążenia zasobów ludzkich Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

e) Dodanie ust. 6a–6d do art. 182 PKE służy przede wszystkim skróceniu oraz uporządkowaniu postępowań spornych dotyczących dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniając postanowienia art. 7 ust. 2 i 5, art. 13 ust. 2 lit. b oraz art. 14 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309. Ust. 6a nakłada na stronę obowiązek aktywnej współpracy z Prezesem UKE poprzez jednorazowe przedstawienie wszystkich znanych okoliczności faktycznych i kompletu dowodów w ciągu 14 dni od dnia doręczenia jej zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego. Rozwiązanie to wprowadza do procedury administracyjnej mechanizm koncentracji materiału znany z postępowania cywilnego i ma na celu wyeliminowanie praktyki sukcesywnego dokładania nowych twierdzeń.

Ust. 6b zamyka ten etap, wprowadzając prekluzję dowodową: materiał zgłoszony po upływie czternastu dni pozostaje bez rozpoznania, chyba że strona wykaże, iż opóźnienie nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych. Takie rozwiązanie zachowuje elastyczność w sprawach wyjątkowych, a zarazem gwarantuje realną dyscyplinę procesową, niezbędną do dochowania unijnych terminów jednego miesiąca (dla sporów o dostęp do infrastruktury wewnątrzbudynkowej) albo czterech miesięcy (dla pozostałych sporów), które bezpośrednio obowiązują od dnia 12 listopada 2025 r. na mocy art. 7 ust. 5 i 13 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309.

Ust. 6c uzależnia możliwość przedłużenia postępowania w trybie art. 36 § 1 KPA od wydania przez Prezesa UKE postanowienia, o stwierdzeniu wystąpienia „wyjątkowych okoliczności”. Przez „wyjątkowe okoliczności” należy rozumieć sytuacje o charakterze nadzwyczajnym, odbiegające od typowego toku postępowania administracyjnego, w szczególności związane ze szczególną złożonością stanu faktycznego lub prawnego sprawy, koniecznością

przeprowadzenia pogłębionej analizy ekonomicznej lub technicznej, obowiązkiem współdziałania z innymi organami, jak również wystąpieniem nieprzewidywalnych zdarzeń mających wpływ na możliwość terminowego zakończenia postępowania. Katalog tych okoliczności ma charakter otwarty. Stwierdzenie wystąpienia takich okoliczności stanowi warunek, aby Prezes UKE mógł przedłużyć postępowanie ponad ustawowe terminy – rozwiązania takie są konsekwencją regulacji zarówno art. 13 ust. 2 rozporządzenia 2024/1309, jak i z art. 26 ust. 3 EKŁE.

Ust. 6d wzmacnia przejrzystość regulacyjną: każda decyzja wydana w trybie art. 182 PKE będzie, z wyłączeniem tajemnic prawnie chronionych, publikowana w PIT. Pełny, publiczny dostęp do rozstrzygnięć umożliwi przedsiębiorcom śledzenie linii orzeczniczej regulatora, ograniczy liczbę zapytań interpretacyjnych i pozwoli inwestorom szybciej ocenić ryzyko prawne planowanych projektów, co jest szczególnie istotne dla terminowej realizacji inwestycji finansowanych z KPO i FERC, gdzie opóźnienia w wydaniu decyzji mogą zagrozić wykorzystaniu środków unijnych. Rozwiązania takie są zgodne z art. 26 ust. 4 EKŁE („decyzję udostępnia się publicznie, z zachowaniem wymogów poufności”) oraz art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309.

Projektowane przepisy ust. 6a-6d korespondują z postulatami deregulacyjnymi Zespołu Deregulacyjnego, wyrażonymi w dokumencie MC-24-290 (DER).

f) Dodanie ust. 9a ma na celu doprecyzowanie zasad ponoszenia opłat w postępowaniach prowadzonych przez Prezesa UKE. Proponuje się jednoznaczne określenie terminu uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 182 ust. 9 pkt 1, poprzez wskazanie, że jest ona płatna w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia przez Prezesa UKE. Rozwiązanie to eliminuje wątpliwości interpretacyjne wynikające z braku wyraźnego wskazania terminu płatności w dotychczasowym stanie prawnym, a tym samym zwiększa pewność prawa i przejrzystość obowiązków po stronie przedsiębiorców. Powiązanie początku biegu terminu z doręčeniem postanowienia zapewnia, że podmiot zobowiązany posiada pełną wiedzę o podstawie i wysokości opłaty przed powstaniem obowiązku jej uiszczenia.

g) Zmiana ust. 11 polega na rozszerzeniu katalogu przypadków, w których opłata, o której mowa w art. 182 ust. 7, podlega zwrotowi, o sytuacji, w których postępowanie nie kończy się merytorycznym rozstrzygnięciem sprawy, tj. odmowę wszczęcia postępowania, pozostawienie wniosku bez rozpoznania oraz przekazanie sprawy zgodnie z właściwością do innego organu. Obecne brzmienie przepisu przewiduje zwrot opłaty wyłącznie w przypadku umorzenia postępowania, co prowadzi do tego, że opłata nie podlega zwrotowi także w

sytuacjach zakończenia sprawy na etapie wstępnym bez jej merytorycznego rozpoznania. Takie rozwiązanie należy uznać za niespójne i nieuzasadnione, ponieważ opłata ta jest funkcjonalnie związana z rozpoznaniem sprawy co do istoty. W konsekwencji brak jej zwrotu w sytuacjach, w których organ nie podejmuje merytorycznego rozstrzygnięcia, prowadzi do nieuzasadnionego obciążenia przedsiębiorców. Projektowana zmiana usuwa tę lukę, zapewniając spójność systemową oraz równe traktowanie podmiotów znajdujących się w analogicznej sytuacji, a także wpisuje się w ogólną zasadę, zgodnie z którą opłaty związane z postępowaniem powinny podlegać zwrotowi w przypadku jego zakończenia bez merytorycznego rozpoznania sprawy.

Art. 10 pkt 3

Dodanie przepisu art. 419 ust. 1 pkt 2a PKE ma na celu uzupełnienie katalogu kompetencji Prezesa UKE wykonywanie zadań krajowego organu do spraw rozstrzygania sporów, o których mowa w art. 13 ust. 1 lit. a, b oraz d rozporządzenia 2024/1309. Wyposażenie organu krajowego w kompetencję wynika z art. 14 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 („Państwa członkowskie ustanawiają lub wyznaczają co najmniej jeden właściwy organ do wykonywania zadań krajowego organu ds. rozstrzygania sporów zgodnie z art. 13 ust. 1”).

Art. 10 pkt 4

a)-b) Zmiana art. 440 ust. 1 PKE ma na celu uszczegółowienie, że postępowania przed Prezesem UKE toczą się dodatkowo również na podstawie przepisów rozporządzenia 2024/1309. Zmiany w ust. 2 mają charakter redakcyjny w związku z uchyceniem art. 25d i dodaniem art. 30 ust. 1aa Megaustawy.

Art. 10 pkt 5

W art. 442 ust. 1 PKE doprecyzowuje się konsekwentnie, że Prezes UKE, w drodze postanowienia, może na uzasadniony wniosek strony ograniczyć pozostałym stronom prawo wglądu do materiału dowodowego w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa lub z urzędu w celu ochrony innych tajemnic prawnie chronionych również w postępowaniach prowadzonych na podstawie rozporządzenia 2024/1309. Jest to konieczne bowiem organ uzyskuje dostęp do wrażliwych danych np. technicznych, infrastrukturalnych i kosztowych przedsiębiorców w postępowaniach prowadzonych na podstawie rozporządzenia 2024/1309. Pomimo bezpośredniego stosowania rozporządzenia 2024/1309 nie reguluje ono zasad dostępu do akt sprawy, co uzasadnia zapewnienie w prawie krajowym wyraźnej podstawy do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych tajemnic prawnie chronionych. Rozwiązanie

to pozwala zachować równowagę pomiędzy prawem stron do obrony a ochroną poufnych informacji, a także zwiększa efektywność i rzetelność postępowań prowadzonych przez Prezesa UKE na podstawie rozporządzenia 2024/1309.

Art. 10 pkt 6

a) Konsekwencją wprowadzenia obowiązku współpracy stron z Prezesem UKE, wynikającego z dodania art. 182 ust. 6a PKE, było rozszerzenie katalogu kar zawartych w art. 444 ust. 1 PKE (kary obligatoryjne) o nowy pkt 19a. Przepis ten stanowi, że podlega karze pieniężnej podmiot, który nie wypełnia obowiązku współpracy z Prezesem UKE w toku postępowania. Dodanie tego przepisu ma na celu wzmocnienie skuteczności postępowania administracyjnego poprzez zobowiązanie stron do aktywnego i terminowego przedstawiania wszelkich znanych im okoliczności faktycznych oraz dowodów istotnych dla sprawy. Takie uregulowanie sprzyja sprawnemu i efektywnemu prowadzeniu postępowania, w szczególności w sprawach dotyczących dostępu telekomunikacyjnego do nieruchomości i budynków, gdzie szybkie i rzetelne ustalenie stanu faktycznego ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sporu.

Nowa sankcja ma charakter dyscyplinujący i ma zapobiec sytuacjom, w których strony postępowania opóźniałyby jego przebieg lub utrudniałyby działania Prezesa UKE poprzez brak współpracy. Taki przepis jest niezbędny, aby zapewnić realizację celów wynikających z rozporządzenia 2024/1309 oraz skuteczne stosowanie krajowych przepisów dotyczących rozstrzygnięcia sporów. Jest on przy tym zgodny z art. 15 rozporządzenia 2024/1309.

b) Modyfikacji uległ także katalog kar fakultatywnych zawarty w art. 444 ust. 2 PKE. Wprowadzenie wyraźnej podstawy do nakładania kar pieniężnych przez Prezesa UKE (z uwzględnieniem jednak zasady ogólnej z art. 444 ust. 2 PKE dotyczącej charakteru lub zakresu naruszenia) stanowi instrument krajowy służący zapewnieniu realnej wykonalności obowiązków wynikających z prawa UE. Choć rozporządzenie 2024/1309 jest bezpośrednio stosowane, to jego skuteczność wymaga ustanowienia krajowych mechanizmów egzekucyjnych.

Zgodnie ze zmianami w pkt. 1 Prezes UKE może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który nie wypełnia obowiązku udzielenia informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych art. 3, 4 i 6 rozporządzenia 2024/1309. Przepisy te nakładają na operatorów sieci oraz podmioty sektora publicznego obowiązek udostępniania w szczególności za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego minimalnych informacji o istniejącej infrastrukturze

technicznej (m. in. danych o lokalizacji, trasie, rodzaju, dostępności i wykorzystaniu infrastruktury), informacji o planowanych robotach budowlanych (w tym harmonogramów, zakresu i dokumentacji technicznej), a także dokumentów i danych niezbędnych do realizacji procedur administracyjnych i koordynacji inwestycji. Informacje te mają istotne znaczenie dla planowania i realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości oraz dla ograniczenia kosztów i dublowania infrastruktury. Samo istnienie obowiązków informacyjnych nie gwarantuje ich wykonywania przez operatorów sieci i podmioty sektora publicznego. Brak zagrożenia sankcją mógłby prowadzić do selektywnego, niepełnego lub opóźnionego udostępniania danych o istotnym znaczeniu rynkowym, co w praktyce utrudniłoby dostęp do infrastruktury oraz spowalniało rozwój sieci gigabitowych. Jednocześnie zaznaczyć należy, że projektowane kary pieniężne mają charakter fakultatywny. Pozwoli to Prezesowi UKE na elastyczne reagowanie na zróżnicowane stany faktyczne oraz stopień naruszenia obowiązków informacyjnych wynikających z rozporządzenia 2024/1309. Nie każde uchybienie w zakresie przekazywania informacji lub dokumentów musi bowiem mieć taki sam ciężar gatunkowy, a w praktyce mogą występować sytuacje o mniejszej wadze, wynikające np. z niejednoznaczności zakresu żądanych danych lub obiektywnych trudności w ich zgromadzeniu. Uznaniowy charakter sankcji umożliwia zatem jeszcze lepsze zastosowanie zasady proporcjonalności, uwzględnienie okoliczności konkretnej sprawy oraz sięgnięcie po karę pieniężną przede wszystkim w przypadkach istotnych, uporczywych lub zawinionych naruszeń obowiązków wynikających z art. 3, 4 i 6 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 11

Projektowany przepis nowelizuje art. 105 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1222 oraz z 2026 r. poz. 252) poprzez przedłużenie o kolejne 24 miesiące mocy obowiązywania przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 29 ust. 7 Megaustawy. Przepisy te zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 29 ust. 7 Megaustawy, jednak nie dłużej niż przez 48 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy (które nastąpiło z dniem 10 listopada 2024 r.) oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów. Przedłużenie terminu wynika z konieczności określenia w nowym akcie wykonawczym kwestii związanych z inwentaryzacją infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, po uprzednim wypracowaniu tych przepisów z branżą telekomunikacyjną oraz Prezesem UKE.

Art. 12

Zaproponowany przepis związany jest z koniecznością wskazania alternatywnej drogi przekazywania przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu informacji pochodzących z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, a także posiadanych w postaci elektronicznej danych lub zobrazowań mapy zasadniczej na wniosek Prezesa UKE do czasu uruchomienia usług, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej. Do czasu uruchomienia ww. usług informacje będą przekazywane za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy.

Art. 13

Nowelizowany art. 29c Megaustawy umożliwia realizację obowiązku przekazywania informacji o posiadanej infrastrukturze technicznej przez operatorów sieci, w tym, podmioty sektora publicznego zdefiniowane w projektowanym art. 2 ust. 1 pkt 19 Megaustawy, które do tej pory nie dopełniły takiego obowiązku. Dla zapewnienia kompletności informacji w inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE celem jest uregulowanie przekazania przez te podmioty informacji o posiadanej przez nie infrastrukturze technicznej, która została wybudowana przed wejściem w życie projektowanej ustawy. Projektowany przepis przejściowy reguluje tę sytuację.

Art. 14

Zaproponowany przepis art. 14 ust. 1 projektu ustawy obliguje Prezesa UKE do udostępnienia standardów technologicznych dotyczących funkcjonowania PIT oraz wprowadzania i przetwarzania w nim informacji, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W ust. 2 wprowadza się wymóg udostępnienia przez Prezesa UKE w BIP Urzędu Komunikacji Elektronicznej komunikatu określającego termin wejścia w życie standardów technologicznych (termin ma być niekrótszy niż 60 dni).

Art. 15

Przepis przejściowy zawarty w art. 15 projektu ustawy odnosi się do sytuacji związanej z wejściem w życie niniejszej nowelizacji. Przepis ten reguluje sposób postępowania w odniesieniu do wniosków o pozwolenie na budowę lub zgłoszeń dotyczących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, które zostały złożone przed dniem wejścia w życie ustawy w nowym brzmieniu. Projektowany przepis stanowi, że do takich wniosków i zgłoszeń stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że inwestorzy nie będą musieli

dostosowywać swoich projektów do nowych wymagań wprowadzonych nowelizacją, co mogłoby wiązać się z nieprzewidzianymi kosztami lub nakładami pracy. Przepis ten uwzględnia również praktyczne trudności, jakie mogłyby wyniknąć z konieczności wprowadzenia zmian w już złożonej dokumentacji projektowej. Nowe wymagania, zwłaszcza te dotyczące wyposażenia budynków w określone instalacje telekomunikacyjne, mogłyby wymagać istotnych modyfikacji projektów, co byłoby uciążliwe zarówno dla inwestorów, jak i organów administracji architektoniczno-budowlanej.

Art. 16

Projektowany art. 16 ma charakter przepisu przejściowego, którego celem jest jednorazowe i pełne uzupełnienie informacji o kanałach technologicznych. Dotychczas zarządcy dróg przekazywali dane wyłącznie przy okazji konkretnych inwestycji drogowych, co sprawiało, że obowiązek miał charakter warunkowy, a oznaczało, że Prezesa UKE nie posiadał kompletnych informacji. Wprowadzenie 12-miesięcznego terminu zobowiązuje wszystkich zarządców do przekształcenia posiadanej dokumentacji o kanałach technologicznych do postaci cyfrowej i przesłania jej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego określonego w art. 29b ust. 2 Megaustawy. Ust. 2 tego przepisu wyeliminuje wątpliwości interpretacyjne dotyczące kanałów technologicznych, których dotyczy obowiązek przekazania danych, a które mogłyby powstać w przypadku kanałów technologicznych powstałych w ramach inwestycji niedrogowych.

Art. 17

Przepisy przejściowe zawarte w art. 17 ust. 1 i 2 projektu ustawy odnoszą się do sytuacji związanych z wejściem w życie nowej ustawy i regulują sposób postępowania w odniesieniu postępowań dotyczących inwestycji, które były już w toku przed tym momentem. Przepisy nie odnoszą się w tym przypadku wyłącznie do właściwych postępowań administracyjnych regulujących proces inwestycyjno-budowlany, ale uwzględniają również kwestie związane z procedurami udzielania zamówień publicznych. Celem tych przepisów jest zapewnienie stabilności prawnej i przewidywalności dla stron zaangażowanych w takie inwestycje.

W art. 17 ust. 1 projektu ustawy postanowiono, że w przypadku inwestycji, dla których przed wejściem w życie nowej ustawy zostało już ogłoszone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na projekt, wykonawstwo lub obie te czynności łącznie, będą miały zastosowanie przepisy w dotychczasowym brzmieniu. Taka regulacja zapobiega destabilizacji procesu inwestycyjnego poprzez zmianę przepisów w trakcie realizacji projektu. Oznacza to, że strony

zaangażowane w takie inwestycje mogą kontynuować realizację na warunkach, które były im wcześniej znane, co jest zgodne z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Art. 17 ust. 2 projektu ustawy wprowadza jednak pewną elastyczność, pozwalając inwestorowi na skorzystanie z przepisów nowej ustawy, jeśli uzna to za korzystne. W takim przypadku, za zgodą inwestora, można zastosować przepisy w brzmieniu nadanym przez nową ustawę. Taka opcja daje możliwość wyboru korzystniejszych rozwiązań prawnych, które mogą wynikać z nowelizacji, jednocześnie zachowując ciągłość procesu inwestycyjnego.

Art. 18 ust. 1 i 2

Przepis ten przewiduje umorzenie spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, które dotyczą udostępnienia informacji wskazanych w art. 29 ust. 6c Megaustawy na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Umarzanie tych spraw jest uzasadnione wprowadzeniem nowych przepisów wyłączających możliwość udostępniania zbiorczych informacji m.in. z inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE czy systemu SIDUSIS. Zmiana ta wynika m.in. z konieczności ochrony infrastruktury krytycznej państwa oraz ograniczenia ryzyka związanego z udostępnianiem informacji mogących prowadzić do ustalenia lokalizacji elementów tej infrastruktury.

W związku z tym, że nowe przepisy całkowicie wyłączają możliwość uzyskania tych informacji w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, dalsze prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących tych danych stałoby się bezprzedmiotowe. Dlatego postępowania wszczęte przed wejściem w życie ustawy, a niezakończone, zostają umorzone. Natomiast w odniesieniu do spraw dotyczących ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (tj. wynikających z ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego), które zostanie ograniczone, przesądzono, że nowy przepis Megaustawy będzie stosowany również w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejście w życie niniejszej ustawy.

Taka regulacja ma na celu zapewnienie spójności przepisów oraz ochronę interesów państwa, minimalizując zagrożenia związane z udostępnianiem informacji, które mogłyby potencjalnie posłużyć do identyfikacji i lokalizacji infrastruktury o strategicznym znaczeniu. Dzięki

umorzeniu tych spraw lub zastosowaniu nowych ograniczeń uniknięte zostaną potencjalne luki prawne oraz niepewności interpretacyjne.

Art. 18 ust. 3

Projektowany przepis wskazuje, które przepisy powinny być stosowane do czasu wydania rozporządzenia na podstawie art. 36g ust. 2 Megaustawy. Zgodnie z projektem ustawy do czasu wydania przepisów wykonawczych wniosek o koordynację robót budowlanych finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych albo wniosek o udostępnienie informacji dotyczących lokalizacji i rodzaju robót, elementów infrastruktury technicznej, przewidywanej daty rozpoczęcia robót i czasu ich trwania rozpatruje się uwzględniając regulacje zawarte w art. 5 rozporządzenia 2024/1309.

Art. 18 ust. 4

Projektowany przepis przejściowy znajduje uzasadnienie w zmianach wprowadzanych ustawą, która rozszerza katalog inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, innych niż telekomunikacyjna infrastruktura o nieznacznym oddziaływaniu. Aby uniknąć sytuacji, w której identyczne przedsięwzięcia byłyby oceniane według różnych kryteriów w zależności od daty złożenia wniosku, konieczne staje się wprowadzenie rozwiązania gwarantującego jednolite stosowanie nowelizacji. Dlatego w odniesieniu do wszystkich postępowań wskazanych w art. 46 ust. 3 Megaustawy (tj. postępowań ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej innej niż infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu, prowadzonych w sytuacji braku MPZP), wszczętych, lecz niezakończonych przed dniem wejścia w życie zmian, należy stosować przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nowelizującą.

Art. 19

Projektowany art. 19 jest przepisem przejściowym, którego celem jest rozstrzygnięcie zakresu czasowego stosowania nowododawanego art. 32 ust. 3a i 3b ustawy o drogach publicznych. Projektowany art. 32 ust. 3a i 3b ustawy o drogach publicznych ustanawia reguły dotyczące ponoszenia kosztów, o których mowa w art. 32 ust. 2 i 3 ustawy o drogach publicznych, w szczególności w sytuacjach, gdy nadziemne liniowe urządzenie obce jest sytuowane wzdłuż istniejących pasów drogowych poza terenem zabudowy w odległości mniejszej niż 5 m od granicy pasa drogowego, albo gdy obiekt budowlany stanowiący element sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów jest sytuowany w odległości od zewnętrznej krawędzi istniejącej jezdni mniejszej niż określona w art. 43 ust. 1 ustawy o drogach

publicznych, również w przypadku umieszczenia tych urządzeń lub obiektów poza pasem drogowym. Zmiana ta dotyczy zatem wprost rozkładu obciążeń finansowych związanych z realizacją i utrzymaniem określonych rozwiązań lokalizacyjnych w sąsiedztwie dróg publicznych. Rozwiązania przejściowe w art. 19 projektu ustawy stanowią, że nowe zasady kosztowe nie znajdują zastosowania do urządzeń i obiektów, których realizacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie art. 32 ust. 3a i 3b ustawy o drogach publicznych. Jest to uzasadnione potrzebą ochrony pewności prawa oraz stabilności rozpoczętych procesów inwestycyjnych. W przypadku inwestycji już rozpoczętych inwestor podejmował decyzje i zaciągał zobowiązania przy określonych, znanych mu zasadach rozkładu kosztów wynikających z ustawy o drogach publicznych. Zastosowanie nowych reguł do takich stanów faktycznych skutkowałoby zmianą konsekwencji finansowych przedsięwzięcia już realizowanego, a tym samym prowadziłyby do retroaktywnego oddziaływania przepisu na sytuacje ukształtowane pod rządami dotychczasowych regulacji.

Art. 20 ust. 1

Art. 20 ust. 1 ma charakter przepisu przejściowego i służy rozstrzygnięciu, jakie brzmienie przepisów Pb należy stosować do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli sprawy te dotyczą zagadnień regulowanych w art. 29 oraz art. 35 tej ustawy. W ramach niniejszej nowelizacji w Pb wprowadzono zmiany, które mają bezpośrednie znaczenie dla kwalifikacji robót budowlanych związanych z infrastrukturą radiokomunikacyjną oraz dla trybu ich realizacji, a także dla jednoznacznego rozróżnienia pomiędzy terminami proceduralnymi a terminem sankcyjnym przewidzianym w art. 35 ust. 6 Pb. Po pierwsze, w art. 3 Pb wprowadza się definicje „instalacji radiokomunikacyjnej” i „antenowej konstrukcji wsporczej” oraz doprecyzowuje definicję robót budowlanych przez wskazanie, że obejmują one także instalowanie urządzeń na obiekcie budowlanym. Po drugie, zmienia się art. 29 Pb, precyzując zakres zwolnień i reżimów proceduralnych dotyczących instalowania antenowych konstrukcji wsporczych oraz instalacji radiokomunikacyjnych na istniejących obiektach budowlanych.

Z uwagi na to, że wskazane zmiany mają charakter doprecyzowujący i porządkujący, a ich celem jest ujednoczenie kwalifikacji prawnej zamierzeń inwestycyjnych oraz usprawnienie prowadzenia postępowań administracyjnych, projektodawca przyjął rozwiązanie polegające na objęciu nimi także postępowań już toczących się, które dotyczą art. 29 i art. 35 Pb. Stosowanie nowych przepisów do spraw w toku służy uniknięciu sytuacji, w której identyczne zamierzenia inwestycyjne byłyby w tym samym czasie oceniane według

odmiennych zasad wyłącznie z uwagi na datę wszczęcia postępowania, co sprzyjałoby rozbieżnościom praktyki organów i prowadziło do braku jednolitości rozstrzygnięć. Jednocześnie rozwiązanie to ogranicza ryzyko prowadzenia postępowań w oparciu o interpretacje, które nowelizacja ma wyeliminować, w szczególności w zakresie kwalifikowania robót polegających na instalowaniu urządzeń na obiektach budowlanych.

Art. 20 ust. 2

Art. 20 ust. 2 projektu ustawy ma charakter przepisu przejściowego i służy jednoznaczному rozstrzygnięciu zakresu czasowego stosowania nowo dodawanego art. 57 ust. 1d Pb. Stanowi, że art. 57 ust. 1d Pb nie znajduje zastosowania do zawiadomień o zakończeniu budowy oraz wniosków o udzielenie pozwolenia na użytkowanie złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Rozwiązanie to zapobiega powstaniu wątpliwości, czy w sprawach w toku organ powinien wzywać inwestora do uzupełnienia złożonych już dokumentów o oświadczenie wprowadzone nowelizacją.

Art. 21

Projektowany przepis utrzymuje w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 57 ust. 3b Pb. Przepisy te zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 57 ust. 3b Pb, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów. 24-miesięczny termin wynika z konieczności określenia w nowym akcie wykonawczym wzoru formularza zawiadomienia o zakończeniu budowy oraz wniosku o pozwolenie na użytkowanie, w tym w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 22

Projektowany przepis wskazuje maksymalny limit wydatków budżetowych państwa przeznaczonych na wykonanie zadań w latach 2027–2036. Wydatki związane są w szczególności z koniecznością realizacji przez Prezesa UKE nowych ustawowych obowiązków nakładanych niniejszą nowelizacją oraz koniecznością dostosowania systemów teleinformatycznych do regulacji wynikających z rozporządzenia 2024/1309 objętych niniejszą nowelizacją. W przypadku ryzyka przekroczenia rocznego limitu wydatków budżetowych stosowany jest mechanizm korygujący mający na celu racjonalizację wydatków lub ograniczenie kosztów wynikających z ustawy. Prezes UKE zobowiązany jest do

monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz jest on odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego.

Art. 23 pkt 1

Przepis mówiący o wejściu w życie projektowanego aktu przewiduje 6-miesięczne *vacatio legis* dla nowelizowanych przepisów. Jednakże okresem *vacatio legis* nie są objęte zmiany, o których mowa w art. 1 pkt 3, w art. 1 pkt 17 lit. e oraz f, art. 1 pkt 19 lit. a, b oraz e, art. 1 pkt 24 lit. m w zakresie art. 30 ust. 6-8 Megaustawy i art. 1 pkt 24 lit. n, a także art. 18 ust. 3, które wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Wejście w życie art. 1 pkt 3 (w zakresie art. 2a Megaustawy) z dniem następującym po dniu ogłoszenia, ma na celu umożliwienie Prezesowi UKE stosowania przy działaniach regulacyjnych wytycznych, o których mowa w art. 3 ust. 13 i art. 11 ust. 6 rozporządzenia 2024/1309, oraz najlepszych praktyk, o których mowa w art. 10 ust. 4 rozporządzenia 2024/1309.

Zmiany przewidziane w art. 1 pkt 17 lit. e dotyczą uchylecia art. 29 ust. 6 Megaustawy, co jest podyktowane względami obronności i bezpieczeństwa państwa. Szybkie wejście w życie tej zmiany oraz związanej z nią regulacji z art. 1 pkt 19 lit. a i b, jest konieczne z uwagi na obecną sytuację międzynarodową, w szczególności w kontekście agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która ujawnia kluczową rolę systemów łączności i transmisji danych w funkcjonowaniu państwa podczas konfliktów zbrojnych. Dzięki tej zmianie, państwo będzie mogło lepiej chronić swoją infrastrukturę krytyczną i zapewnić stabilność systemów telekomunikacyjnych. Z analogicznych względów zdecydowano o niezwłocznym wejściu w życie przepisów ograniczających szeroką i nadmiarową propagację informacji istotnych dla bezpieczeństwa infrastruktury telekomunikacyjnej kraju oraz przepisu wyłączającego lub ograniczającego udostępnianie pełnych i zbiorczych informacji m.in. z systemu SIDUSIS na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego.

Ograniczenia te są niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa, ponieważ dostęp do tych informacji mógłby umożliwić ustalenie lokalizacji elementów infrastruktury krytycznej, co mogłoby stanowić zagrożenie zarówno dla bezpieczeństwa państwa, jak i dla konkurencji na rynku telekomunikacyjnym. Skrócenie *vacatio legis* dla tych przepisów uzasadnione jest koniecznością niezwłocznej ochrony infrastruktury krytycznej, a także

dostosowania się do zmieniających się warunków bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa. Wprowadzenie tych zmian w krótkim terminie jest niezbędne dla zminimalizowania ryzyka związanego z potencjalnymi zagrożeniami.

Przyspieszone wejście w życie zmian w Megaustawie wynikających z art. 1 pkt 24 lit. m jest uzasadnione tym, że art. 10 rozporządzenia 2024/1309 wiąże stosowanie obowiązków dotyczących wyposażenia budynków z momentem złożenia wniosku o zezwolenie na budowę albo dokonania zgłoszenia po wskazanej w rozporządzeniu 2024/1309 dacie granicznej 12 lutego 2026 r. Jeżeli przepisy krajowe doprecyzowujące sposób wykonania tych obowiązków w postaci art. 30 ust. 6–8 oraz 10–12 Megaustawy weszłyby w życie dopiero po 6 miesiącach, wydłużyłby się okres, w którym rozporządzenie 2024/1309 już wyznacza wymogi dla nowych spraw, a brakowałoby w prawie krajowym spójnych reguł ich realizacji w reżimie Megaustawy. Wejście w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ogranicza tę lukę czasową.

Natomiast art. 18 ust. 3 projektu ustawy ma charakter przejściowy i został przewidziany na okres do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 36g ust. 2 Megaustawy w brzmieniu nadanej niniejszą ustawą. Przepis ten wskazuje, w jaki sposób należy rozpatrywać wnioski o koordynację robót budowlanych oraz wnioski o udostępnienie informacji składane na podstawie art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2024/1309 w okresie, w którym krajowe doprecyzowanie kryteriów w rozporządzeniu wykonawczym jeszcze nie obowiązuje. W praktyce jest to zabezpieczenie ciągłości rozpoznawania spraw oraz jednolitości kryteriów oceny już od początku stosowania nowych mechanizmów wynikających z rozporządzenia 2024/1309.

Art. 23 pkt 2

14-dniowe *vacatio legis* przewidziano dla przepisów dotyczących inwentaryzacji, o której mowa w art. 29 ust. 1 Megaustawy.

Art. 23 pkt 3

Ponadto wprowadzono 3-miesięczny okres *vacatio legis* dla przepisów dotyczących dostępu do posiadanych przez Prezesa UKE informacji w ramach PIT.

Art. 23 pkt 4

Późniejszy termin wejścia w życie zmian w art. 29c ma na celu zapewnienie podmiotom zobowiązanym odpowiedniego czasu na dostosowanie się do zmian, w szczególności zastąpienia raportowania corocznego raportowaniem bieżącym.

Art. 23 pkt 5

W projekcie przewidziano również 12-miesięczny okres na wydanie rozporządzeń do ustawy o drogach publicznych. Rozwiązanie to podyktowane jest potrzebą zapewnienia odpowiedniego czasu na przepracowanie stosownych przepisów.

Akty wykonawcze przewidziane do wydanie w związku z wejściem ustawy

W związku z wejściem w życie projektowanych przepisów planowane jest wydanie następujących aktów wykonawczych:

1. Rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych (na podstawie art. 29 ust. 7 Megaustawy), które określi:

- 1) szczegółowy zakres i organizację danych dotyczących charakterystyk, lokalizacji i przebiegu elementów infrastruktury telekomunikacyjnej tworzących informację o pokryciu istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, z odrębnym zaznaczeniem łączy światłowodowych oraz obiektów budowlanych umożliwiających kolokację,
- 2) szczegółowy zakres i organizację danych składających się na informację o świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu,
- 3) elektroniczny format przekazywania danych,
- 4) szczegółowy zakres i sposób udostępniania informacji w inwentaryzacji, w tym jej prezentacji

- z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia szczegółowego, rzetelnego i wiarygodnego zbioru informacji o jakości istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz świadczonych usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług komunikacji głosowej i usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, a także potrzebą usprawnienia i ujednolicenia procesu przekazywania danych.

Zasadniczą zmianą nowego rozporządzenia, w stosunku do dotychczasowego, jest znaczące ograniczenie obowiązków operatorów w zakresie przekazywania szczegółowych danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej oraz o świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu. Redukcja zakresu i liczby szczegółowych danych podlegających przekazywaniu realizuje znaczącą część postulatów Zespołu Deregulacyjnego, o których mowa w materiale MC-13-147 (DER), które jednocześnie wpisują się w postanowienia rozporządzenia 2024/1309. W związku z zaproponowanymi zmianami w obrębie przepisów art. 29 Megaustawy należało przewidzieć zmiany postanowień rozporządzenia odpowiadające zmianom ustawowym poprzez usunięcie z jego treści uszczegółowień dotyczących charakterystyk, lokalizacji i przebiegu elementów infrastruktury telekomunikacyjnej bazujących na medium miedzianym, a także usunięciu wymogu przekazywania szczegółowych danych o przebiegu odcinków światłowodowych linii kablowych ulokowanych w kanalizacji kablowej lub w kanałach technologicznych. W tabelach słownika będącego załącznikiem do rozporządzenia, definiującym zakres charakterystyk elementów infrastruktury telekomunikacyjnej i publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz usług proponuje się usunięcie wierszy tabel dotyczących charakterystyk elementów infrastruktury nie podlegających sprawozdawaniu oraz rezygnuje się z obowiązku przekazywania charakterystyk liczbowych poklasyfikowanych w przedziały liczbowe, zastępując ten obowiązek obowiązkiem przekazywania rzeczywistych, nieklasyfikowanych wartości, co znacząco obniży pracochłonność przygotowywania danych podlegających przekazaniu Prezesowi UKE.

2. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, ministrem właściwym do spraw energii, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych), na podstawie art. 36g Megaustawy, określające rodzaje infrastruktury technicznej lub robót budowlanych zwolnionych z obowiązku koordynacji.

Z obowiązku koordynacji wyłączone zostaną:

- roboty budowlane o charakterze interwencyjnym, związane z usuwaniem awarii lub zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi,

- roboty realizowane na potrzeby infrastruktury technicznej stanowiącej element infrastruktury krytycznej państwa,
- prace konserwacyjne i modernizacyjne prowadzone bez ingerencji w strukturę terenu (np. wymiana urządzeń w istniejącej kanalizacji teletechnicznej),
- budowa lub przebudowa instalacji prowadzonych wyłącznie na terenie prywatnym i nieoddziałujących na przestrzeń publiczną,

Jako roboty o ograniczonym zakresie, a więc mogące podlegać zwolnieniu z obowiązku udostępniania informacji lub koordynacji, uznane zostaną:

- prace o niskiej wartości (np. poniżej określonego progu kosztowego – np. 50 000 zł brutto),
- roboty krótkotrwałe (np. trwające mniej niż 3 dni robocze),
- roboty niewymagające ingerencji w infrastrukturę innego operatora, prowadzone z wykorzystaniem wyłącznie istniejących zasobów (np. zaciąganie kabli w istniejącej kanalizacji),

prace w ramach inwestycji o charakterze pilnym lub prewencyjnym, wynikającym z konieczności zachowania ciągłości działania infrastruktury krytycznej, Jako sytuacje nadzwyczajne lub względy bezpieczeństwa narodowego uzasadniając wyłączenie z obowiązku udostępnienia informacji wskazane zostaną:

- stany nadzwyczajne ogłoszone na podstawie przepisów Konstytucji RP (stan wyjątkowy, wojenny, klęski żywiołowej),
- działania służb specjalnych i mundurowych realizowane na potrzeby ochrony infrastruktury krytycznej lub bezpieczeństwa publicznego,
- roboty realizowane w związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom energetycznym, teleinformatycznym lub militarnym,
- roboty związane z szybkim odtworzeniem kluczowych funkcji infrastruktury po wystąpieniu katastrofy naturalnej, aktu sabotażu lub ataku cybernetycznego.

Celem rozporządzenia będzie:

- zapewnienie elastyczności w planowaniu i realizacji robót budowlanych, z uwzględnieniem specyfiki działań niskonakładowych lub niekolidujących,
- ochrona interesu publicznego i bezpieczeństwa narodowego, w tym sprawne działanie infrastruktury krytycznej,

- umożliwienie szybkiej reakcji w sytuacjach nadzwyczajnych, przy jednoczesnym ograniczeniu zbędnych obowiązków formalnych.

3. Fakultatywne rozporządzenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) na podstawie art. 36i ust. 1 Megaustawy określające kategorie zabytków i budynków o znaczeniu historycznym, które ze względu na szczególną wartość dziedzictwa kulturowego oraz potrzebę ochrony ich integralności i charakteru mogą zostać zwolnione z określonych obowiązków przewidzianych w ustawie, w tym m.in. z:

- obowiązku udostępniania nieruchomości,
- obowiązku umożliwienia instalacji urządzeń telekomunikacyjnych,
- obowiązku udostępniania informacji o infrastrukturze,
- obowiązku umożliwienia przeprowadzenia inspekcji,
- obowiązku koordynacji robót budowlanych.

Na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów, zwolnienia mogą dotyczyć następujących kategorii obiektów:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków, których konstrukcja lub wystrój architektoniczny nie pozwala na jakąkolwiek ingerencję bez ryzyka naruszenia ich wartości historycznej lub artystycznej,
- obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub gminnej ewidencji zabytków, o szczególnie wysokim stopniu zachowania oryginalnej substancji zabytkowej,
- zespoły zabytkowe i układy urbanistyczne, w przypadku których ingerencja w formie instalacji urządzeń mogłaby naruszyć historyczny układ przestrzenny lub krajobraz kulturowy,
- budynki o znaczeniu symbolicznym, narodowym lub religijnym, których charakter wyklucza jakiegokolwiek zmiany zewnętrzne lub instalacje ingerujące w ich wygląd.

Zwolnienie będzie możliwe tylko w przypadkach, gdy:

- nie istnieje techniczna możliwość przeprowadzenia instalacji w sposób nieinwazyjny,
- planowana ingerencja zagrażałaby trwałości zabytku lub naruszałaby jego istotę kulturową,

- możliwe są alternatywne lokalizacje urządzeń lub rozwiązań technicznych, które nie ingerują w dany obiekt,
- właściciel lub zarządca obiektu złoży należycie uzasadniony wniosek o zwolnienie, zaopiniowany przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Należy wskazać, że zwolnienia nie będą miały charakteru automatycznego – stosowane będą w sposób indywidualny i uzasadniony, z uwzględnieniem interesu publicznego, potrzeby zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych oraz ochrony dziedzictwa narodowego.

Rozporządzenie będzie miało na celu zrównoważenie interesu publicznego w zakresie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej z obowiązkiem ochrony dziedzictwa kulturowego, przy zastosowaniu przejrzystych, proporcjonalnych i możliwych do oceny kryteriów.

4. Fakultatywne rozporządzenie Rady Ministrów, na podstawie art. 36i ust. 2 Megaustawy, dotyczące kryteriów kwalifikacji budynków wojskowych oraz budynków wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego zwolnionych z obowiązków związanych z dostępem do nieruchomości, infrastruktury technicznej, obowiązkiem udostępniania informacji o infrastrukturze i umożliwiania inspekcji, możliwością korzystania z nieruchomości, w celu instalowania urządzeń telekomunikacyjnych oraz koordynacją robót budowlanych.

Rozporządzenie będzie miało na celu określenie przejrzystych i proporcjonalnych kryteriów, na podstawie których możliwe będzie wyłączenie określonych budynków wojskowych oraz budynków służących bezpieczeństwu narodowemu z obowiązków dotyczących:

- udostępniania nieruchomości na potrzeby instalacji urządzeń telekomunikacyjnych,
- udostępniania informacji o infrastrukturze technicznej,
- umożliwiania przeprowadzania inspekcji,
- udziału w koordynacji robót budowlanych.

Zwolnienia będą dotyczyć wyłącznie sytuacji, w których instalowanie infrastruktury telekomunikacyjnej lub udostępnianie danych mogłoby:

- naruszyć tajemnicę państwową lub służbową,
- zagrażać funkcjonowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- narażać na ryzyko bezpieczeństwo systemów obronnych, zarządzania kryzysowego lub infrastruktury strategicznej.

Zwolnienie z obowiązków przewidzianych w Megaustawie może objąć budynki:

- użytkowane przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej lub sojusznice, w tym jednostki operacyjne, centra dowodzenia, magazyny broni, infrastruktura logistyczna i techniczna,
- wykorzystywane przez służby specjalne lub formacje podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji – jeśli pełnią funkcje operacyjne, analityczne lub zabezpieczające działania niejawne,
- stanowiące część systemu ochrony infrastruktury krytycznej państwa, w tym budynki centrów zarządzania kryzysowego, ochrony granic, obiektów teleinformatycznych kluczowych dla bezpieczeństwa państwa,
- wskazane przez ministra właściwego do spraw obrony narodowej lub spraw wewnętrznych jako strategiczne dla bezpieczeństwa narodowego – na podstawie indywidualnej oceny ryzyka.

Należy wskazać, że kwalifikacja budynków następować będzie na wniosek właściwego organu (np. Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego), z uzasadnieniem opartym na analizie ryzyka.

Każdorazowe zwolnienie będzie musiało być proporcjonalne, uzasadnione interesem bezpieczeństwa państwa i odnotowane w rejestrze zwolnień prowadzonym w sposób zapewniający kontrolę legalności decyzji.

Rozporządzenie będzie miało na celu zapewnienie równowagi między potrzebą rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej a nadrzędnym interesem jakim jest bezpieczeństwo narodowe. Jego celem będzie ograniczenie ryzyka związanego z dostępem do obiektów o strategicznym znaczeniu, przy jednoczesnym zachowaniu zasady proporcjonalności i przejrzystości procesu kwalifikacyjnego.

5. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw transportu (na podstawie art. 39 ust. 3f ustawy o drogach publicznych) dotyczące wzoru wniosku o wydanie zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń i infrastruktury, z uwzględnieniem jednolitości przyjmowanych przez zarządców dróg publicznych wniosków oraz sprawnej i skutecznej obsługi procesu administracyjnego. Celem rozporządzenia będzie:

- ujednolicenie wzoru wniosku składanych przez inwestorów do zarządców dróg publicznych,

- przyspieszenie i uproszczenie procedur administracyjnych związanych z lokalizacją i instalacją urządzeń w pasie drogowym,
- zapewnienie kompletności i porównywalności danych przekazywanych przez wnioskodawców,
- zwiększenie przejrzystości procesu dla inwestorów, zarządców dróg i innych interesariuszy.

W rozporządzeniu określony zostanie:

- jednolity wzór wniosku o wydanie zezwolenia na umieszczenie urządzeń i infrastruktury w pasie drogowym (np. sieci telekomunikacyjnych, energetycznych, wodociągowych itp.),
- minimalny zakres wymaganych danych, w tym m.in.:
 - - dane identyfikacyjne wnioskodawcy,
 - - lokalizacja inwestycji (opis i załącznik graficzny/mapa),
 - - opis planowanych urządzeń lub infrastruktury,
 - - termin i sposób realizacji prac,
 - - informacje o ewentualnych kolizjach z istniejącą infrastrukturą,
 - - oświadczenia o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości (jeśli wymagane),
 - - wykaz załączników (np. projekt zagospodarowania, opinie, pełnomocnictwa).

Wniosek będzie dostępny w formie edytowalnej elektronicznie (PDF interaktywny / formularz ePUAP), a jego składanie będzie możliwe wyłącznie w postaci elektronicznej, przy użyciu podpisu kwalifikowanego, profilu zaufanego lub innego środka identyfikacji elektronicznej.

Przewidywana jest też możliwość zintegrowania wzoru wniosku z systemami teleinformatycznymi zarządców dróg (np. w ramach platformy usług publicznych).

Efektom wprowadzenia rozporządzenia będzie:

- skrócenie czasu rozpatrywania wniosków dzięki ustandaryzowaniu dokumentów,
- redukcja błędów formalnych i braków w dokumentacji,
- ułatwienie prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych, w tym telekomunikacyjnych,

- zwiększenie efektywności działania zarządców dróg publicznych i poprawa komunikacji z inwestorami.

6. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw transportu z art. 40 ust. 16 ustawy o drogach publicznych dotyczące określenia:

1) warunków niezbędnych do udzielania zezwoleń na zajmowanie pasa drogowego na cele prowadzenia robót w pasie drogowym, umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych, umieszczania w pasie drogowym innych urządzeń obcych oraz reklam lub zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności,

2) wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele prowadzenia robót w pasie drogowym, umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych, umieszczania w pasie drogowym innych urządzeń obcych oraz reklam lub zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności

- mając na względzie bezpieczeństwo użytkowania i ochronę dróg.

Celem rozporządzenia będzie:

- ustandaryzowanie procedur administracyjnych związanych z zajmowaniem pasa drogowego,
- zwiększenie bezpieczeństwa i przejrzystości prowadzonych działań w pasie drogowym,
- ochrona trwałości, funkcjonalności i estetyki dróg publicznych.

Rozporządzenie określi szczegółowe warunki, jakie muszą zostać spełnione przy udzielaniu zezwoleń na:

a) prowadzenie robót w pasie drogowym:

- określenie zakresu prac i harmonogramu,
- wymóg przedłożenia projektu organizacji ruchu oraz planu zabezpieczenia robót,
- obowiązek przywrócenia stanu pierwotnego pasa drogowego po zakończeniu prac,
- wskazanie warunków technicznych i materiałowych zabezpieczeń,

b) umieszczanie w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych (np. kabli, rur, światłowodów):

- wymóg zachowania minimalnych odległości od elementów drogi (np. krawędzi jezdni, rowów, poboczy),
 - zapewnienie dostępu eksploatacyjnego bez konieczności ponownego naruszania nawierzchni,
 - obowiązek dokumentacji geodezyjnej powykonawczej,
- c) umieszczanie innych urządzeń obcych oraz reklam:
- zakaz naruszania widoczności znaków drogowych i skrzyżowań,
 - wymóg trwałego mocowania bez ryzyka dla użytkowników drogi,
 - utrzymanie estetyki i zgodności z przepisami prawa reklamy,
- d) zajęcie pasa drogowego na prawach wyłączności:
- dopuszczalne jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. wydarzenia masowe, potrzeby obronności, infrastruktura krytyczna),
 - określenie czasu, obszaru oraz celu zajęcia,
 - wymóg zapewnienia ciągłości ruchu drogowego lub jego odpowiedniego przeorganizowania.

Rozporządzenie określi jednolity, ustandaryzowany wzór wniosku, który będzie zawierał m.in.:

- dane wnioskodawcy i pełnomocnika (jeśli dotyczy),
- dokładny opis planowanego zajęcia pasa drogowego (cel, lokalizacja, termin, obszar),
- oświadczenia o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości (jeśli wymagane),
- wykaz załączników (m.in. projekt organizacji ruchu, plan sytuacyjny, harmonogram prac, opinie techniczne),
- informację o przewidywanym wpływie na ruch drogowy,
- możliwość elektronicznego złożenia wniosku (formularz PDF / system ePUAP).

Efektom regulacji będzie:

- zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i pracowników wykonujących roboty,
- skrócenie czasu i uproszczenie procedur administracyjnych,
- zwiększenie przejrzystości działań zarządców dróg publicznych,
- jednolitość stosowanych wzorów i praktyk w skali całego kraju.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468 i 1652).

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje wpłyną na działalność mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507). Wpływ ten został przedstawiony w Ocenie Skutków Regulacji.